

Predsednik Kmečke zveze Fabec (na sliki) in tajnik Bukavec zahtevata od javnih uprav pozornost do kmetijstva

6

Z regulacijskimi posegi preprečujejo poplavljanje kmečkih površin

14

Radoživo slovo romjanskih otrok od šolskega leta

15

SREDA, 28. MAJA 2008

št. 126 (19.216) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaž Žaloz nad Cerknico, razmožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecci 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Vemo,
pa včasih
vseeno
pozabimo*

BREDA PAHOR

V Italiji je le peščica žensk na odgovornih mestih. Takih, ki zgorovno označujejo državo in njene institucije, takih, ki odločilno vplivajo na sedanjost in bodočnost družbe; takih, ki imajo resnično težo. Cristiana Compagno je zato ime, ki se bo zapisalo v italijanske analne zaradi izjemnega in neverjetnega dosežka obenem: izjemen je, ker je ta univerzitetna profesorica in znanstvena raziskovalka prva ženska na čelu državne univerze, neverjeten pa iz istega razloga. Tudi najvnetejše zagovornice ženskega uveljavljanja na vseh področjih je namreč presenetila ugotovitev, da gre, ko se piše leto 2008, za prvo žensko na tovrstnem položaju v Italiji. Morda so nam nekolič »tolažili« uspehi in svetovni sloves znanstvenic, ki jih kot ne-kakšna zastavonoša predstavlja velika Rita Levi Montalcini; morda so nam bile v utehu uveljavitve v matični Sloveniji, kjer trenutno vodi ljubljansko univerzo Andreja Kocjančič, medtem ko je bila glede mlajše in nam bliže Univerze na Primorskem gonalna sila pri ustanavljanju in nato tudi prva rektorica Lucija Čok. Kot večina žensk, ki se uveljavlji v svojem poklicu, se lahko tudi Cristiana Compagna pohvali s prestižnim curriculum: svojo poklicno pot je začela v raziskovalnem centru CNR, na videmsko univerzo je prišla leta leta 1997, sicer pa je tudi v upravnih svetih uglednih mednarodnih znanstvenih institucij na Tržaškem. »Takšen je ženski položaj v Italiji, tudi v akademskih krogih: malo nas je, vendar smo zelo dobre«. Tako Cristiana Compagno ob včerajšnji izvolitvi: vse to vemo, vendar včasih pozabimo...

ITALIJA - Zaradi številnih odsotnih predstavnikov večine v poslanski zbornici

Berlusconijeva vlada prvič preglasovana v parlamentu

Glasovanje je zadevalo paket, v katerem je sporna norma o Retequattro

ZGONIK - Kot zadnja občina v tržaški pokrajini

Končno imajo grb

Po dolgoletnih prizadevanjih je današnji občinski upravi le uspel podvig

ZGONIK - Včeraj se je na zgošnjem županstvu pisala pomembna stran zgodovine. Po dolgih prizadevanjih je tudi Občina Zgonik konč-

no le prišla do svojega grba in praporja. Na modri podlagi kraljuje visoki zgoniški zvonik, najbolj reprezentančna, razpoznavna, vidna ter z

zgodovinsko-umetniškega vidika najbolj opredeljiva zgradba v občini.

Na 7. strani

RIM - Nova vlada je bila včeraj prvič preglasovana v parlamentu. Vladni popravek po začetki divjadi pred lovci je bil v poslanski zbornici zavrnjen z 240 glasovi proti in 238, pri čemer so bili trije vzdržani. Popravek je s formalnega vidika zadeval večnamenski zakonski odlok o t. i. evropskih obvezah, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Berlusconijeva televizijske mreže Retequattro, proti kateri odločno nastopa vsa opozicija, Demokratska stranka in Italija vrednot pa voditi celo obstrukcijo. Zaradi tega je voditelj demokratov Veltroni prepričan, da je šlo za politični poraz vlade.

Na 5. strani

Videmska univerza je dobila rektorico

Na 3. strani

Pavšič pisal Napolitanu o zgodovinski knjigi

Na 3. strani

Jubilejni občni zbor Posojilnice Bank Pliberk

Na 4. strani

Tudi SSk s pravnim ugovorom zoper ukrep goriške občine

Na 14. strani

Čezmejna naveza v boju za pravice izpostavljenih azbestu

Na 16. strani

NEMČINA - Včeraj so ga odkrili

Spomenik istospolnim žrtvam nacizma v Berlinu

BERLIN - V Berlinu so včeraj odkrili spomenik deset tisočim gejem in lezbijkam, ki so jih mučili in ubili v nacistični Nemčiji. Enostaven in siv kamen, pravokotne oblike, je slovesno odkril nemški minister za kulturo Bernd Neumann. Neumann je na slovesnosti povedal, da je bilo v nacistični Nemčiji zaradi svoje spolne usmerjenosti obsojenih več kot 50.000 homoseksualcev, na tisoče pa so jih poslali v koncentracijska taborišča in jih ubili. Slovesnosti se je udeležil tudi tamkajšnji župan Klaus Wowereit, ki je prav tako homoseksualec.

Štiri metre visok kamen se nahaja

ja ob robu berlinskega parka Tiergarten, češ cesto pa se nahaja spomenik žrtvam holokavsta. Kamen ni okrašen, vsebuje pa okno, ki obiskovalcem omogoča ogled filma. Ta prikazuje poljubljanje homoseksualnega para. Načrt za spomenik sta pripravila dansko-norveška umetnika Michael Elmgreen in Ingar Dragset, besedilo na njem pa opisuje nacistično mučenje.

Postavitev ločenega spomenika za homoseksualce je po dolgi razpravi, ali naj se vseh žrtev nacistične Nemčije spominjajo z enim samim spomenikom ali naj se jih spominjajo ločeno, leta 2003 odredil nemški bundestag. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Šola Studio Art

Po Gorici in Trstu danes zaključna produkcija v Špetru

TRST, GORICA - Gojenci gledališke šole Studio Art, ki že drugo šolsko leto deluje pod okriljem Slovenskega stalnega gledališča, so v teh dneh stopili na oder, da bi prikazali sadove svojega dela. Prejšnji teden so nastopili v Trstu, včeraj v Gorici, danes pa bodo nastopili tudi pred beneškim občinstvom. Svojo ljubezen do gledališkega nastopanja so prikazali v petih različnih igrah, ki so jih uprizorili v celoti, ali le v posameznih prizorih. O rezultatih njihovega dela, a tudi vlogi gledališke šole Studio Art, smo pogovorili z eno od mentoric, Tržačanko Bogomilo Kravos.

OGLEDALO

Manjšina nujno potrebuje tudi »poklicno« kulturo

ACE MERMOLJA

V slovenski manjšini v Italiji, a tudi v Avstriji in v drugih manjšinah po Evropi, ima ljubiteljstvo veliko težo (tudi v smislu številčnosti) in pomem. Ker smo se Slovenci kot narod "cepili" na jezikovno-kulturni princip, kot so to storili Nemci (Prešeren je princip uvajal sistematično), in ker je samostojna Slovenija kot država nastala na narodni osnovi, bi bilo prav, da bi bili tudi v manjšini nekateri pojmi dovolj jasni.

Slovenija je kot nacionalna država, ki se utemeljuje v demokratičnem parlamentarnem sistemu, v svobodnem tržišču in v avtonomnem pravu, nujno spremeni določene prioritete. Prednostno se torej ukvarja z gospodarstvom in politiko, saj so preživljene osnove bistvene. Jasno pa je, da ni zanemarila jezika in kulture kot konstitutivna elementa. Gleda skrbi za oboje je mnogo polemik, vendar slika ni tako "črna". Majhna država mora imeti celoten in sodoben izobraževalni sistem, gojiti mora raziskovalno dejavnost, pospeševati najrazličnejše kulturne branže, spremljati mora novosti v samem jeziku itd. Vse omenjene dejavnosti so drage in mala država ne dosega povsod vseh standardov, čeprav je marsikje na zadovoljivi ravni. Če se zaustavimo pri jeziku, zahteva že samo področje aktualnih slovarjev obsežno in draga delo. Slovenski jezik sprejema nepreheno nove izraze. Jezikoslovci določajo, kateri izrazi so sprejemljivi in katere ne. V velikih državah (tudi v Italiji) izhajajo letno slovarji knjižnega jezika. Tem je treba dodati razne slovarje iz enega jezika v drugi in seveda specifične slovarje za posamezne stroke. Slovenija opravlja v svojih močeh strokovno delo na univerzi na SAZU in z objavljanjem strokovnih študij. Pri slovarskem delu so v pomoč strokovnjakom tudi računalniške spletne strani, saj je tiskanje debelih slovarjev strokovno zahtevno in draga. Si zamišljate tiskarskega škrata v slovarju ali v pravopisu? Z novimi tehologijami v običajnih knjigah skoraj da je ni izdaje, ki ne bi imela tiskarskega škrata ali kako drugo napako. Če torej želimo spremljati jezik in njegov razvoj, je potrebno strokovno in izrazito specializirano delo, ki ga lahko opravlja le poklicni in torej plančani specialisti. Izdajanje jezikoslovnega gradiva pa zahteva skrajno preciznost in skrb.

Naglasil sem jezik in delo zanj, ker je že tu med manjšino in matičnim narodom opazna velika razlika. Slovenska manjšina v Italiji, ki kot ostale manjšine, živi v mešanem in torej jezikovno bolj izpostavljenem okolju, ima resne težave že z navadnimi lektorji. Lektorja redno uporabljajo Slovensko stalno gledališče, uporabljajo ga večje založbe, ne vem pa, da bi bil kak lektor zaposlen. Investicije v jezik kot tak so torej minimalne, kdor pa se z jezikom poklicno ukvarja, to dela v sklopu slovenskih univerz in le deloma v italijanskih. Drugo je seveda osebno zanimanje za jezik.

Omejil sem področje, da bi nakanal, kako so v veslovenskem merilu vendarle smeri jezika in kulture upoštevane kot delo, manjšine, in torej tudi slovenska v Italiji, pa imajo na omenjenih področjih minimalne ali nične poklicne oziroma zaposlitvene možnosti. Literatura, slikarstvo in druge umetniške zvrsti živijo iz volje posameznikov, ki imajo od svojega početja različne "dobičke": včasih tudi nič, razen občasnega zadoščenja. Individualna pobuda, ki proizvaja poklicne proizvode lahko pač živi od posameznikove volje do ustvarjanja. Drugače je z delom, ki se mora naslanjati na inštitucije, ki potrebuje ekipo, potovanja in torej stane. Tudi film ali gledališče ne živita z zvezčkom in peresom, kot lahko živi poezija, ki je tudi "založniško" nezahtevna, če-

prav lahko proizvede izjemno kompleksna sporočila in živi v jeziku.

Poklicna raven, ki zahteva od ljudi izrazito poglobljen in človeško "usoden" pristop, kot ga zahtevajo druga dela za oseben in širši obstoj, ali še celo intenzivnejši, se lahko razvija v določenem okolju, z določenimi možnostmi in s pristopi, ki ne morejo biti ljubiteljski. Za primerjavo je dovolj, da gremo na koncert Primorske poje ali v tržaški Verdi, ki ima svoj poklicni zbor. Ob tem je jasno, da si neka manjšina, kot je slovenska, ne more privoščiti določenih struktur in dejavnosti, ker zanje nima denarja. Pomembno pa je vedeti, da vsaka poklicno-ambiciozna dejavnost zahteva primeren pristop in ustrezne pogoje. Ne moremo si npr. zamišljati pomembnejšega kulturnega središča, da ne bi imelo potrebnega osebja, ki lahko vdahne in hišo življenje. To velja toliko bolj v mestnih središčih, kjer Slovenci nismo strnjeni.

Če želi umetniška galerija (preskakujem argumente), čeprav v majhnem razstavnem prostoru, uspeti, mora biti galerist poznavalec. Poznati mora umetnost in umetnike, poznavati okuse okolja, kjer dela, vedeti za cene in zmogljivosti kupcev, komunicirati mora z mediji, privabiti kritike in seveda zagotoviti, da bo galerija z razstavo odprta, kot so odprte ostale trgovine. Priložnostno obešanje slik v priložnostnih prostorih s priložnostnimi urniki odprtja razstave ni galerijska dejavnost. Galerija pomeni namreč tudi izbiro, stil, usmerjen po nudbo itd. S tem ne želim jemati vlogo raznibolj ali manj priložnostnim razstavljam. Želel pa sem ponovno opozoriti na razliko, ki označuje umetniško galerijo od kavarne, kjer umetniki razobesijo nekaj slik, da opozorijo nase, razliko med poklicem in ljubiteljskim pristopom.

Pomembno se mi zdi naglasiti, da so poklicne kulturne dejavnosti nekaj, kar je izpostavljeno oceni in kulturnemu tržišču, skratka, ne velja, da je nekaj dobra samo, če je. Manjšinska vodstva in strukture lahko izbirajo nekatere segmente in jih skušajo valorizirati, vendar ni uspehov, dokler se neka ponudba ne vklopi v kulturno-promocijski sklop in postane izbira. Primer Borisa Pahorja ni slučaj. Italijanski strokovnjaki, mediji in tržišča so v določenem trenutku izbrali Borisa Pahorja in ga ovrednotili. "Stroj", ki je za vsem tem, ni ne slučajen in niti ni na voljo vsem. Mimo videnih prodorov pa so pomembna tudi manj odmevna in tehtna prizadevanja. Če in ko se zanje odločimo, pa moramo vedeti, da gre za investicije, ki slonijo na jasnih kulturnih, politično-kulturnih in marketinskih izbirah. "Proizvajalci" so nujno poklicni delavci, ki svoja področja obvladajo. V bistvu samo ljudje, ki so življenjsko daleč od kulturne produkcije, lahko izustijo stavke, kot so: "Kultura mora biti zastonj", "To preveč stane" itd. Poklicna kultura je nujna in daje tiste osnove, na katerih se razvijajo človek, družba in seveda narodna skupnost.

Ogledalo sem pričel z argumentom ljubiteljstva, vendar je nujna zavest o poklicnem zato, da razmislimo o ljubiteljstvu, skratka, da zabeležimo razlike. Na ljubiteljskem področju je npr. slovenska manjšina v Italiji hiper aktivna in marsikatero izrazito poklicno dejavnost opravlja jo kulturni delavci brezplačno ali honorarno, skratka, predvsem iz dobre volje. Po eni strani je to preživetvena nujna, po drugi strani pa tiči v vsej zadevi kar nekaj nevarnosti.

Svet poklicne kulture postavlja vedno višje in zahtevnejše standarde. Kdor npr. nekaj napiše, ni dovolj, da to napiše. Danes je potrebno s svojo "robo" prodirati na vedno kompleksnejše tržišče, kar pomeni vezti, prijateljstva, poznanja, samozavest, trud itd. Sam sem opazil ogromne spre-

membe, ki so se dogodile v letih, in v bistvu tudi zaostal, ker delam veliko stvari, nimam pravega značaja in znanja itd. Novi pogoji poklicnega dela pa hromijo tudi tisto povezavo, ki je bila možna med poklicno in ljubiteljsko kulturo. Priložnostni ali domaći zgodovinopisec domoznanstvenih argumentov je npr. ostajal v stiku s teritorijem, čeprav je bilo njegovo delo metodološko pomanjkljivo. Sodobni znanstvenik je vedno bolj vpletен v neke druge in zahtevnejše mreže, ki so strokovne in ne samo strokovne: tezam je potrebno utirati pot v znanstvena in širša okolja, kjer velja huda konkurenca. Ob znanju in veliki produkciji mora zato zgodovinopisec vzpostaviti stike z mediji ter vplivnimi domaćimi in mednarodnimi strokovnimi miljeji, najti mora financiranje za svoje raziskave, predstavljati projekte itd. To ga na rezek način oddalji od domačega okolja in od sinergij z domaćim društвom, vasjo in celo z znanci. Podobno velja za druge panoge. Uspeš, če si dober "proizvajalec" in obenem dober menedžer samega sebe. V ljubiteljstvu teh potrebni.

V času vedno večje strokovnosti in specializacije ljubiteljstvo tvega, da se mora zadovoljevati z vedno nižjimi nivoji. Za ljubiteljsko kulturo pa je bistveno, da ne izgubi stikov s poklicno, kar pa je vedno težje in zahtevnejše. Morda občuti omenjen rez še izraziteje šport, kjer se je nekdanja domaća udarnaška ekipa morala spremeniti v stroj, ki potrebuje vedno več sredstev, znanja, treningov, napora, vedno več izurjenih vodstvenih kadrsov itd. Podobno velja za kulturo. Zbor ali godba, ki želita biti dobra v luči ljubiteljstva, potrebujeta dirigenta, ki je boljši od starega domačega učitelja, potrebujejo več ur vaj, več nastopov, skratka, vsega je "več".

Iz tega razloga postaja v ljubiteljstvu vedno jasnejša ločnica med ambiciozno ljubiteljsko kulturo, ki se ogleduje po poklicni, od navadne rekreativne dejavnosti, ki se zadovoljuje s skromnejšimi cilji. Želim povedati, da je del naše ljubiteljske kulture v resnici rekreacija. To seveda ni nič slabega, nasprotno. Učiti se iz veselja raznih veščin, kot so pletenje, kuhanje, vrtnarstvo, a tudi petje, kreativno pisanje in slikarstvo, je za mnoge pametno in ploden način uporabe prostega časa. Normalno pa bi bilo, ko bi različne stopnje, to je poklicno, ljubiteljsko in rekreativno, jemali kot take in to tudi v luči kulturne politike, finančnih prispevkov in perspektiv.

Ker se slovenska manjšina v Italiji še ni povsem ločila (in se verjetno ne bo) od čitalniške zagnanosti in manifestativnosti taborov (na Tržaškem smo imeli prvo čitalnico in prve tabore), pa je potrebno, da se nekateri pojmi udomačijo v "kolektivni" zavesti. Sam se spominjam, kako so me v Ljubljani debelo gledali, ko sem prikazoval Primorske poje, kot da gre za festival v Križankah ali v Cankarjevem domu. Prav tako je bilo v sami Primorski poje trenje med zbori, ki so bili pripravljeni za Maribor ali za Seghizzi, od množice, ki je zapela iz zavade in se nato zbrala ob zakuski. To seveda ne velja le za omenjeno in hvaljedrovno prireditev (včeraj nedvomno pomembnejšo, kot je lahko danes, ko ni več mej in vsakovrstnih pregrad), ampak tudi za ostale dejavnosti.

Smisel vseh teh opozoril pa je v tem, da je razlikovanje pomembno, ker slutim, da so pogoji za kulturno delo v manjšini ponovno tesnejši in zahtevajo od vseh zelo zavestne in odgovorne odločitve. V največji nevarnosti pa so strokovni in poklicni pristopi do kulture, saj se tudi nekateri politiki, ki Slovencem niso naklonjeni, zavedajo, da lahko manjšino "normalizira", če ji odvzameš možnost poklicnega jezikovnega in kulturnega dela.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Premiera v četrtek 9. januarja Senzacija vseh senzacij

EROTIKON

V glavnih vlogah Ita Rina (Ida Kravanja)

Problem erotikе v zakonu in v prosti ljubezni, prikazan v duhovitih, maravnih, sijajnih slikah in se nevidenih pikantnih scenah

KINO UNION

Nabavite vstopnice v predprodaji, registrirajte se na telefoni

TELEFON 23-29

Ita Rina ali kraški erotizem

Občina Divača ni znana le, ker se na njenem ozemlju nahajajo Škocjanske jame, od leta 1986 proglašene za Unescovo svetovno dediščino. Divača se lahko baha, da se je tu rodila leta 1907 Ita Rina, slavna filmska igralka v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja, njen spomin pa sega do današnjih dni.

Ita Rina se je pravzaprav imenovala Ida Kravanja. Njena družina se je po prvi vojni preselila v Ljubljano. Pred svojim dvajsetimi rojstnimi dnevom je zbežala z doma v Berlin, ki je takrat veljal za nekak Hollywood na Stari celini. Nastopala je v vrsti filmov, v večjih ali manjših stranskih vlogah. Potem pa jo

je opazil češki režiser Gustav Machatý, ki ji je ponudil glavno vlogo v filmu Ero-ikon. S tem filmom je leta 1929 zaslovela. Od tedaj je šla njena profesionalna pot strme navzgor. Bila je izredno popularna, tudi v predvojni Sloveniji oziroma Jugoslaviji. Po poroki se je stalno naselila v Beogradu in si je nadela ime Tamara Djordjević. Umrla je leta 1979.

V Divači, v zgornjih prostorih takoj imenovane Škrateljove hiše (kjer se je igralka rodila) je Slovenska kinoteka uredila stalno razstavo slik in drugih predmetov iz življenja in dela Ite Rine.

Na naših slikah: Portret Ite Rine na razglednicah in reklama za njen Ero-ikon, nekaj »pikantnejših« filmov, ki so ga predvajali leta 1930 v mariborskem kinu Union.

TURIZEM - V petek in soboto

Predstavitev Slovenije v središču New Yorka

Med nastopajočimi bo tudi ansambel Katalena

ARHIV KROMA

NEW YORK - Revija National Geographic Traveler, vlada in Slovenski turistični urad prirejajo konec tedna v New Yorku predstavitev Slovenije, turizma in kulture s pokušino hrane, pijsake in koncertnima prireditvama v klubu Joe's Pub v East Village in dvorani Town Hall sredi Manhattana. Predvidena je tudi okrogla miza o Sloveniji, kot "novem evropskem dragu-

V petek zvečer bo koncert Godalike in Fake Orchestra v Joe's Pubu, v soboto pa pred koncertom v Town Hallu pokušina slovenske hrane in vina v hotelu Millennium Broadway. Na koncertu v Town Hallu bodo nastopile znane slovenske skupine Laibach, Katalena, Brina, Silence, Zlatko Kaučič, Bratko Bibič in Guy Klugevšek ter Vasko Atanasovski z Marcom Ribotom in Gregorom Cohenom. (STA)

SKGZ - Predsednik Pavšič pisal Napolitanu ob izidu pomembne knjige

»Osvobodilno gibanje je svetla točka naše polpretekle zgodovine«

Poziv proti prodaji zemljišča nekdanjega fašističnega taborišča v Viscu

TRST - V zvezi z izidom knjige o slovenskem odporništvu, trpljenju in upanju (delo je izšlo v angleščini) je predsednik SKGZ Rudi Pavšič poslal italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu en izvod knjige in naslednje pismo:

Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ), zastopniška organizacija Slovencev v deželi Furlaniji Julijski krajini, si v svoji več kot 50-letni aktivni prisotnosti prizadeva, da bodo pravice in interesi slovenske narodne skupnosti enakopravno upoštevani na jezikovnem, kulturnem, političnem, gospodarskem, izobraževalnem, športnem, verskem, socialnem in drugih področjih ter da bo slovenski narodni skupnosti in njenim pripadnikom zagotovljena dejanska enakopravnost.

Spoštovani gospod Predsednik,
kot dobro veste, je zgodovina postavila Slovence v Italiji pred hude preizkušnje, med temi je bilo najtežje obdobje dvajsetletne fašistične diktature. Kljub temu nismo nikoli opustili trdne volje in prizadevanja za ohranitev lastne identitete, lastnega jezika, kulture in socialnih pravic. Za omenjene vrednote smo plačali velik davek na oltarju boja za svobodo in demokracijo. Veliko število naših pripadnikov je bilo izseljenih iz svojih domačih krajev, veliko naših ljudi so deportirali v koncentracijska in delovna taborišča. Nacistični in fašistični okupatorji so tudi na naši koži pisali najtemnejše strani svetovne zgodovine, ki so jo posejali z neštetičnimi nedolžnimi žrtvami. Rab, Visco, Gonars in še mnoga druga koncentracijska taborišča bodo ostala v našem zgodovinskem spominu kot simbol brisanja najosnovnejših prvin človekovega dostenstva.

Gre za dogajanja, ki jih mednarodna javnost postavlja med najhujše grozote človeštva. Genezo tega za gre iskatki prav v nacizmu in fašizmu. Brez fašizma ne bi bilo zatiranja Slovencev v Italiji, brez fašizma in nacizma ne bi bilo druge svetovne vojne in povojuh obračunavanj. Slovenci smo bili žrtev tega zla. Napadeni smo bili kot narod ter skupaj z Judi in Romi smo bili na spisku tistih, ki jih je treba likvidirati. Doživeли smo krvolčnost nacifašističnega zla.

Spoštovani gospod Predsednik,
dovolite, da Vam izrazim zaskrbljenoščnost slovenskih in italijanskih demokratičnih sil v zvezi z dogajanjem v Visu, vasci v bližini Palmanove v videmski pokrajini. Tu je med februarjem in septembrom leta 1943 delovalo fašistično taborišče, v katerem je bilo zaprtih več kot 4 tisoč oseb, v glavnem Slovencev in Hrvatov. Zemljišče, kjer je stalo taborišče, nameravajo krajevniki upravitelji prodati, da bi ga namenili sta-

Predsednik SKGZ
Rudi Pavšič
(desno) je pisal
italijanskemu
predsedniku
Giorgiu
Napolitanu

TRST - Zgodovinska knjiga Danes predstavitev v Narodnem domu

TRST - Resistance, Suffering, Hope - Odporništvo, trpljenje, upanje je naslov zbornika, ki ga je v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska in ob podprtosti Slovenske kulturno-gospodarske zveze izdala Zveza združenih borcev za vrednote NOB Slovenije. Cilj urednikov Jožeta Pirjevca in Božota Repeta (oba sta zgodovinarja in univerzitetna profesorja) je mednarodni javnosti predstaviti slovensko partizansko gibanje med leti 1941 in 1945. Knjiga je namenoma izšla v angleščini, v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji, da bi z njo opozorili na temo, ki je izven naših meja še slabo poznan.

Tržaškim bralcem jo bodo avtorji predstavili danes ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu. O delu bodo spregovorili Janez Stanovnik,

predsednik Zveze združenih borcev Slovenije ter urednika Jože Pirjevec in Božo Repe.

VIDEM

Prva ženska na čelu univerze

CRISTIANA
COMPAGNO

VIDEM - Cristiana Compagno je nova rektorica videmske univerze in prva ženska v Italiji, ki je bila izvoljena na to mesto na eni od državnih univerz. Compagnova bo za krmilom vseučilišča nasledila Furia Honsella, ki je bil pred kratkim izvoljen za novega videmskega župana.

Novoizvoljena rektorica je v odločilnem glasovanju prejela 285 glasov, njen tekme Alberto Felice De Toni pa 257. Volilo je vsega skupaj 556 članov akademskoga sveta.

Compagnova (50 let) je doma v Karniji, na videmske univerzo je prišla pred 11 leti, svojo profesorsko kariero pa je začela v italijanskem raziskovalnem inštitutu CNR. Od leta 2000 poučuje ekonomijo in podjetništvo in je tudi članica upravnega sveta tržaškega centra za molekularno biologijo in ustanove Area Science Park. Pred dve maletoma je bila med glavnimi pobudniki prve izvedbe »znanstvenega sejma« Innovaction, ki je v treh izvedbah požel velik uspeh.

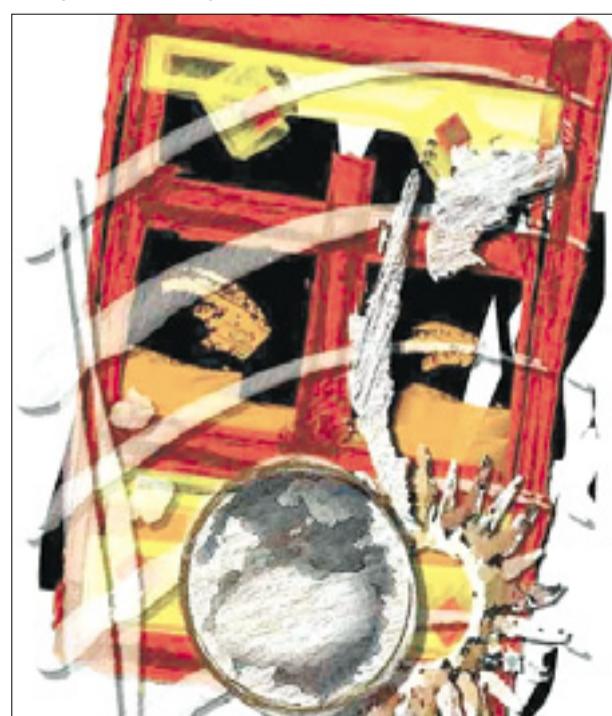
Nova rektorica je takoj po izvolitvi napovedala, da si bo prizadevala za enotno vodenje univerze, v upanju, da ostra volilna kampanja ni skalila odnosov v akademskem svetu. Računa, da bo tudi kot ženska znala rešiti nekatere pereče probleme, ki so nastali po odstopu Honsella.

Rektorjem videmskega vseučilišča je očitno usojena politika. Honsell je zapustil rektorskino funkcijo, ker se je angažiral v županski tekmi, pred njim pa se je za podobno potezo odločil Marzio Strassoldo, ki je potem postal predsednik videmske pokrajinske uprave.

SPILIMBERGO - Letos festival slavi tridesetletnico delovanja

Predstavili letošnji Folkest

Kot je že običaj bodo prireditve potekale v Furlaniji-Julijski krajini, pa tudi v Venetu, Avstriji in Sloveniji - Nastopilo bo 53 glasbenikov, prizorišč pa bo 37

Andrea Ginanni iz Pistoie je avtor zmagovalnega predloga za podobo letošnjega Folkesta

SPILIMBERGO - Z naglimi koraki se nam priblijujejo srečanja s kvalitetno glasbo v okviru festivala Folkest, ki letos slavi okroglo obletnico 30. leta delovanja. Letošnji spored (festival bo trajal praktično ves julij) so predstavili v pondeljek v Spilimbergu, kjer namreč domuje tudi prireditelj tega festivala Associazione Culturale Folgiornale - Edit eventi. Glavno besedo sta imela direktor Folkesta Claudio Tolomio in umetniški vodja Andrea Del Favero, občinstvo pa so pozdravili tudi politiki ter predstavniki nekaterih združenj, s katerimi Folkest že več let sodeluje (Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin, Socialna zadruga Itaca, Konzorcij za mozaično šolo iz Furlanije) ter poudarili važno delo, ki ga je festival opravil v vseh teh tridesetih letih. Rodil se je namreč dve leti po hudem potresu, ki je prizadel Furlanijo, ko je nekaj glasbenih entuziastov skušalo prirediti veselico s folklorno glasbo. Takrat je veselica trajala le nekaj dni, na koncu pa je festival dobil profesionalni videz in postal eden najbolj cenjenih in folk festivalov v Evropi. Istočasno se prireditelji ukvarjajo tudi z diskografijo in izdajanjem knjig, kjer skušajo ovrednotiti prav raznolikost in tem kulturno bogastvo naše dežele. To je prišlo na dan tudi na tiskovni konferenci, kjer se je pri prestaviti programa govorilo o ovrednotenju malih krajev, kjer bodo tudi nekateri koncerti.

Letos se bo predstavilo kar 53 glasbenikov, kot običajno se bo tudi letošnji festival razširil še na bližnji Veneto, v Avstrijo, Slovenijo in Istro. Prizorišč bo skupno 37, v naši

bližini pa bo festival zadanel v Kopru (8.7 ter 10.7), Hrvatinih (9.7), Opčinah (10.7), Trstu (13.7), Miljah (19.7), Zgoniku (16.7) in Nabrežini (21.7). Ker je letošnji festival jubilejni se ne bo končal na nedeljo temveč na pondeljek, ko bo dogajanje v Spilimbergu od 24. do 28. julija zaključila znamna glasbenica, in velika prijateljica tega festivala, Noa. Na tiskovni konferenci je bil govor tudi o drugih projektih, ki na primer zadevajo sodelovanje Socialne zadruge Itaca, ki se ukvarja s problematiko duševnega zdravja, do Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin, ki bo letos obenem že peto leto zapored na slovensem večeru izročila letošnjo nagrado Luchetta. Ob teh pa se je govorilo še o dveh natečajih: Creare Folkest ter Suonare Folkest. Prvi je likovni natečaj, na katerem so izbrali najboljše delo, ki predstavlja tudi podobo festivala. Letos je zmagal likovnik iz Pistoie, Andrea Giannin, iz njegovega osnutka, pa se je rodil krasen mozaik, delo Roberte Skerlavaj iz Boršča. Zmagovalce natečaja Suonare Folkest, pa bodo letos razglasili na zaključnih večerih v Spilimbergu.

Letošnja slava se bodo pričela že nekoliko pred uradnim začetkom festivalom, in sicer na gradu v Ragogni, kjer bo 28. in 29. junija »La fiesta da sedon«, nadaljevali pa se bodo še septembra s tretjo izvedbo uličnega gledališča, ki bo 13. in 14. septembra v Spilimbergu ter z mednarodnim natečajem za diatonično harmoniko Praemium Spilimbergo 2008 27. ter 28. septembra. (Pan)

Banke - Jubilejni občni zbor članov Posojilnice Bank Pliberk

Ob 100-letnici delovanja tudi izreden poslovni uspeh

Jubilejnega dogodka se je udeležil tudi podpredsednik ZKB Adriano Kovačič

CELOVEC - Posojilnica Bank Pliberk, po Zvezi bank v Celovcu drugo največje bančno podjetje koroških Slovencev z bilančno vsoto skoraj 100 milijonov evrov, je preteklo nedeljo ba jubilejnem občnem zboru praznovala 100. obletnico obstoja. Slovesnost je potekala v znanimenju uspešnega delovanja banke, ki je v pravkar objavljeni bilanci za leto 2007 zabeležila najuspešnejše poslovno leto v zgodovini (rezultat rednega poslovanja se je v primerjavi z letom 2006 povečal za kar 92,5 odstotka, krediti za 25 odstotkov, čisti dobiček pa celo za 104 odstotke). Poslovodja banke Lovro Kumer je na zborovanju pozdravil tudi veliko število častnih gostov iz vse Koroške, iz Slovenije in tudi Italije, med njimi podpredsednika Zadružne kraške banke (ZKB) Adriana Kovačiča.

Predsednik nadzornega odbora Fric Kumer je v svojem poročilu ob okrogli obletni omenil nekaj mejnikov, ki so usodno vplivali na razvoj te slovenske banke. Že šest let po njeni ustanovitvi je izbruhnila prva svetovna vojna, sledil je plebiscit, inflacija, svetovna gospodarska kriza, priključitev Avstrije k Hitlerjevi Nemčiji in leta 1942 zaplenitev celotnega premoženja in likvidacija. Sele leta 1948 je bilo banki vrnjeno premoženje in poslovanje je počasi spet steklo. Toliko bolj so razveseljivi današnji poslovni rezultati banke in še zlasti tudi njena povezanost z domaćim, predvsem slovenskim okoljem, in zaupanje, ki ga imajo domaćini do banke.

Spoštovanje in zaupanje do bančne ustanove je potrdila tudi dolga vrsta predstavnikov bank, gospodarstva in lokalnih politikov, ki so Posojilnici Bank Pliberk ob 100. obletnici obstoja prinesli pozdrave in ji izrekli zahvalo za dobro sodelovanje. Med njimi je bil tudi podpredsednik Zadružne Kraške banke Adriano Kovačič. Ta je slovenskemu kolegom na Koroškem čestital za jubilej in odlične poslovne rezultate in jim povedal, da letos tudi ZKB praznuje stoletnico delovanja. Glede na to, da imata banki podobno poslanstvo, namreč navezanost na domače okolje in občutljivost za potrebe ljudi in gospodarstva, je Kovačič kolegom predlagal, da bi obnovili vsakoletna srečanja, ki so v zadnjih letih zamrla, in poiskali možne oblike sodelovanja.

Za zasluge na gospodarskem in družbenem področju je Posojilnica Bank Pliberk na prireditvi poleg številnih čestitk prejela tudi visoko odlikovanje: kot prva banka v občini je prejela občinski grb mestne občine Pliberk, ki ga je vodstvu banke vročil župan Stefan Visotschnig.

Ivan Lukan

Vodstvo Posojilnice Bank Pliberk je iz rok župana prejelo listino o podelitvi občinskega grba

PBP

KONFERENCA - Jadransko-jonska pobuda Med konkretnimi projekti jadransko-jonska avtocesta

Za krmilom povezave je Hrvaska zamenjala Grčija

ZAGREB - Predstavniki zunanjopolitičnih ministrstev držav Jadransko-jonske pobude so včeraj v Zagrebu sklenili konferenco, na kateri so se dogovorili, da bodo nadaljevali sodelovanje na konkretnih projektih. Eden izmed najpomembnejših projektov je jadransko-jonska avtocesta, je poudaril hrvaški zunanj minister Goran Jandroković. Hrvaska si bo še naprej prizadevala za projekte, ki so v skladu z razvojem takoj njenih interesov kot interesov celotne regije, in sicer v gospodarstvu, turizmu, energetiki, prometnem povezovanju in varstvu okolja, je dodal hrvaški minister za zunanje zadeve in evropske integracije na novinarski konferenci o povezavi podobnimi regionalnimi povezavami.

Slovensko delegacijo je vodil veleposlanik v Zagrebu Milan Orožen Adamič, poleg Jandrokovića pa je bil edini zunanj minister na srečanju vodja srbske diplomacije Vuk Jeremić. Članice pobude - Albanija, BiH, Črna gora, Grčija, Hrvaska, Italija, Slovenija in Srbija - so se dogovorile, da bodo vzpostavile stalni sekretariat v Anconi, nekdanji italijanski veleposlanik na Hrvaskem Alessandro Graffini pa bo prvi generalni sekretar. Ena izmed njegovih nalog bo usklajevanje tako medsebojnega sodelovanja članic, kot sodelovanja povezave s podobnimi regionalnimi povezavami.

Po enoletnem mandatu je Hrvaska na mestu predsednice povezave zamenjala Grčija. Sicer so Jadransko-jonsko pobudo vzpostavili maj 2000 ravno v Anconi, na takratni konferenci o varnosti in razvoju v tem delu Sredozemlja. (STA)

SLOVENIJA - Razpis UIP Podjetna Primorska

Nagrado za najboljši poslovni načrt je prejel projekt Genelitik

PORTOROŽ - Zmagovalni poslovni načrt za leti 2007/2008 v sklopu natečaja Podjetna Primorska je projekt Genelitik Danijela Stojkovića. Poslovna ideja po mnenju žirije odpira nove možnosti na področju genskih analiz in nutriženomike, kar na svetovnem nivoju predstavlja perspektivno poslovno nišo in ustvarja visoko dodano vrednost, so sporočili z Univerzitetnega inkubatorja Univerze na Primorskem (-UIP). Razpis Podjetna Primorska 2007/08 se je včeraj končal s slovensko razglasitvijo zmagovalca in podelitvijo nagrad trem najboljšim poslovnim načrtom Primorske.

Zmagovalni projekt Genelitik je strokovno komisijo prepričal z idejo, dobro pripravljenim poslovnim načrtom in dobro predstavljivjo svojega produkta, so sporočili iz UIP. Zmagal je med desetimi finalisti natečaja, ki so bili izbrani med 31 prispevimi prijavami.

Predsednik strokovne komisije razpisa in okoljski manager v Luki Ko-

per Boris Marzi meni, da je imela komisija letos posebno težko delo, posebej spodbudno pa je bilo dejstvo, da je bilo letos več idej s področja tehničnih in naravoslovnih znanosti. Komisija se je odločila za idejo Danijela Stojkovića in ostalih članov projektne ekipe, ki jo sestavljajo Elena Varljen Bužan, Dunja Bandelj Mavšar, Marko Kotrle in Jure Zadravec.

»Potencialno podjetje združuje interdisciplinarna ekipa kemikov, biologov, ekonomistov, strojnikov, raziskovalcev in študentov. Poslovna ideja odpira nove možnosti na področju genskih analiz in nutriženomike, kar na svetovnem nivoju predstavlja perspektivno poslovno nišo in ustvarja visoko dodano vrednost,« je komisija zapisała v utemeljitvi nagrade.

Banka Koper je nagrajencem podlila ček v vrednosti 6000 evrov, pri čemer gre za denar, ki ga bo zmagovalna skupina prejela na račun novoustanovljenega podjetja. Podjetje Istra Avto pa je nagrajencem izročilo ključe avtomobilom.

bila Opel Astra, ki ga bodo lahko uporabljali prvih šest mesecev. Drugo nagrado na temovjanju je prejel projekt Clockwork, tretjo pa projekt 24-urno varstvo otrok. Oba nagrajenca sta prejela poslovne nagrade. Prvi trije uvrščeni so prejeli tudi kipec Podjetna Primorska 2007/08.

Direktor UIP Iztok Škerlič je podaril, da so s projektom Podjetna Primorska ter s podporo partnerja Banke Koper in sveta zaupnikov UIP, kot tudi ostalih pokroviteljev zelo zadovoljni. Z razpisom naj bi po njegovih besedah še bolj utrdili obstoječe sodelovanje med različnimi akterji v regiji, kot so banke, univerza, gospodarske družbe in podporne institucije.

»Natečaj že drugo leto zasleduje cilj promocije podjetništva kot pozitivne vrednote med mladimi in v širši družbi,« je dejal. Pozitiven odnos do podjetništva in razvoj novih na znanju temelječih podjetij lahko pomembno vpliva na razvoj regije in Slovenije ter ustvarjata nove zaposlitve. (STA)

EVRO

-0,01

1,5760 \$

-0,01

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

27. maja 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	27.05.	26.05.
ameriški dolar	1,5760	1,5761
japonski jen	163,65	162,97
kitaški juan	10,9500	10,9328
ruski rubel	37,1475	37,0945
danska krona	7,4595	7,4602
britanski funt	0,79700	0,79655
švedska krona	9,2845	9,3090
norveška krona	7,8760	7,8895
češka koruna	25,143	25,083
švicarski frank	1,6159	1,6156
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	244,03	243,93
poljski zlot	3,3977	3,3980
kanadski dolar	1,5571	1,5588
avstralski dolar	1,6371	1,6420
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6781	3,6691
slovaška korona	31,105	31,145
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6997	0,6987
brazilski real	2,6065	2,6154
islandska korona	114,44	113,87
turška lira	1,9677	1,9648
hrvaška kuna	7,2513	7,2563

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

27. maja 2008

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,37875	2,64438	2,84938	3,0675
LIBOR (EUR)	4,37313	4,8575	4,92438	5,04688
LIBOR (CHF)	2,3325	2,77417	2,88583	3,1125
EURIBOR (EUR)	4,373	4,857	4,922	5,05

ZLATO

(999,99 %) za kg

18.525,37 € -399,30

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

27. maja 2008

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	35,15	-0,87
INTEREUROPA	30,30	-0,23
KRKA	94,93	-0,12
LUKA KOPER	62,98	-0,40
MERCATOR	257,91	-0,10
MERKUR	-	-
PETROL	650,09	-2,01
TELEKOM SLOVENIJE	246,89	+0,34

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	-	-
AERODROM LJUBLJANA	101,43	+0,16
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	190,00	-0,08
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	84,54	-2,85
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	30,02	-1,31
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	80,06	-0,05
PIVOVARNA LAŠKO	-	-
PROBANKA	740,00	-
SALUS, LJUBLJANA	432,35	-1,75
SAVA	-	-
TERME ČATEŽ	235,13	-1,19

MILANSKI BORZNI TRG

MIB 30: -0,28

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %

<tbl_r cells="3" ix="2" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="3

POSLANSKA ZBORNICA - Prvič v pravkar začeti zakonodajni dobi

Opozicija preglašovala novo vlado v parlamentu

Glasovanje je zadevalo zakonski odlok, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Retequattro

RIM - Nova vlada je bila včeraj prvič preglašovana v parlamentu. Vladni popravek o zaščiti divjadi pred lovci je bil v poslanski zbornici zavrnjen z 240 glasovi proti in 238, pri čemer so bili trije vzdržani. Popravek je s formalnega vidika zadeval večnamenski zakonski odlok o t. i. evropskih obvezah, v katerem je tudi sporna norma za rešitev Berlusconi-jeve televizijske mreže Retequattro, proti kateri odločno nastopa vsa opozicija, Demokratska stranka in Italija vrednot pa vodita celo obstrukcijo.

Vlada je bila preglašovana zaradi številnih odsotnosti v vrstah večine: v poslanski zbornici je manjkal kar 32% poslancev Ljudstva svobode in 20% poslancev Severne lige, medtem ko je bila prisotnost predstavnikov Demokratske stranke 82-odstotna, Italije vrednot 93-odstotna in UDC 97-odstotna.

»Šlo je za incident in ne za politično relevanten dogodek,« je skušal spodrljaj minimizirati minister za odnos s parlamentom Elio Vito. »Ni nobenega političnega problema,« mu je pritegnil podtajnik za telekomunikacije Paolo Romani. Toda voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni je prepričan, da preglašovanje vlade odraža slabo vest vladne večine, ki očitno ni vsa prepričana, da bi delala za interes enega podjetja (povrh Berlusconijevega), namesto za splošne koristi.

Veltroni se je kajpak nanašal na sporno normo o televizijskih frekvencah. Za boljše razumevanje zadeve naj spomnimo, da je Evropsko sodišče razsodilo, da ima televizijska mreža Europa 7 pravico do običajnih analognih frekvenc, ki jih trenutno zaseda Retequattro. Da bi se temu izognila, je vladna večina pritknila v večnamenskemu zakonskemu določilu o raznih evropskih obvezah določilo, ki bi omogočilo ohranitev sedanjega stanja pri uporabi televizijskih frekvenc - in torej rešitev Berlusconijevih mrež.

Po ostrih kritikah opozicije je vladna včeraj nekoliko spremenila svoje določilo, vendar na način, ki po mnenju opozicije ostaja nesprejemljiv. Popoldne pa je prišlo do že omenjenega preglašovanja. Zaradi vsega tega je vladna sklenila, da celotno zadevo začasno zamrzne.

Italija vrednot je proti spornemu vladnemu določilu včeraj demonstrirala in predsednik republike pozvala, naj ne podpiše zadevnega odloka. Predsednik Napolitano je naposled sprejel delegacijo Di Pietrovne stranke, da bi ga neposredno seznanila s svojimi stališči.

ODPADKI V KAMPAINI - Napetost v Chiaianu popustila 25 priporov zaradi nepravilnosti Med preiskovanci neapeljski prefekt

NEAPELJ - V Neaplju so v preiskavi, povezani s tamkajšnjo krizo s smetami, pod drobnogled vzeli več predstavnikov oblasti, med njimi tudi neapeljskega prefekta in nekdanjega izrednega komisarja za krizo z odpadki Alessandra Panso. Slednji je prepričan, da bo preiskava potrdila njegovo korektno ravnanje v povezavi s krizo.

Poleg Panse tožilci preiskujejo še 25 oseb, za katere so odredili hišni pripor zaradi nezakonite trgovine s smetmi in prevare. Med slednjimi je tudi vodja neapeljskega urada za zdravje civilne zaščite Marta De Gennaro, ki je bila namestnica sedanjega podtajnika za odpadke Guida Bertolas, ko je bil izredni komisar za isto zadevo. V hišnem priporu so še drugi funkcionarji izrednega komisiariata, voditelji podjetij Fibi in Ecolog, ki se ukvarjata z odvajjanjem odpadkov, odgovorni za nekatere sežigalnice ter karabinjerski podčastnik. Vsi preiskovanci so obtoženi, da so nekorektno ravnali z odladki.

Preiskave so bile sprožene pred časom, kakov so tudi pripori na logi stari, saj so bili večinoma podpisani na začetku tega leta ali celo decembra. Podtajnik za notranje zadeve Alfredo Mantovano, se je včeraj javno vprašal, kako to, da so se preiskovalci odločili za izvedbo teh sodnih ukrepov prav zdaj, ko je nova vlada začela odločno in delikatno akcijo za rešitev zadeve.

Medtem je napetost v severovzhodnem neapeljskem predmestju Chiaianu nekoliko popustila po spopadih med policijo in prebivalci, ki so protestirali proti vladnemu predlogu, da bi tu odprli odlagališče za smeti. Protestniki so prekinili proteste in dovolili tehnikom vstop na območje, kjer naj bi nastalo novo odlagališče, da bi preverili, ali je lokacija tehnično ustrezna. Ob tem so umaknili tudi barikade, ki so preprečevali dostop do območja. Toda drugod v okolici Neaplja je še napeto. Minulo noč je zagorelo okoli 50 kupov smeti, ki so jih morali pogasiti tamkajšnji gasilci.

Tovornjaki odvajajo smeti ANSA

RIM - Ob napovedi in kasnejšem preklicu posveta stranke Forza nuova o fojbah

Pred univerzo La Sapienza spopad med neofašisti in protifašističnimi študenti

RIM - Rimska univerza La Sapienza je včeraj bila ponovno prizorišče nestrnosti skrajnežev. Če je bila pred mesec v središču polemik napovedana in nato odpovedana udeležba papeža Benedikta XVI, na odprtju akademskoga leta, je tokrat prišlo do fizičnega obračunavanja med neofašističnimi ekstremisti in mladimi pripadniki študentskih protifašističnih organizacij. Vse se je začelo z napovedjo posveta o fojbah v priredbi skrajno desničarske stranke Forza nuova na leposlovni fakultete rimske univerze, dovoljenje za katerega je prorektor Luigi Frati kasneje preklical. Proti posvetu so mladi protifašisti žeeli protesati s postavljanjem lepkov, kar so včeraj tudi storili, po njihovem pripovedovanju pa so jih kmalu s palicami in noži napadli starejši neofašisti. Kaže, da obračun spopada znaša kakih sedem ranjenih oseb, protifašistični študentje pa zdaj zahtevajo tudi odstop dekana leposlovne fakultete Guida Pescosolidi, ki je svojčas izdal dovoljenje za organizacijo posveta.

Oglasili so se tudi politiki. Tako je novi rimski župan Gianni Alemanno obsodil dogodek in dejal, da je treba osamiti »nevarene bedake« in da univerza La Sapienza ne sme biti kraj spopadov in političnega nasilja. Za Paola Ferrera iz vrste Stranke komunistične prenove pa gre za izredno stanje, ki ga povzroča fašistično nasilje, ki se po mnenju Stranke italijanskih komunistov stopnjuje po nedavni zmagi desničarja Alemanona na občinskih volitvah. Za rimskega glasnika stranke Forza nuova Gianguida Saletnicka pa obratno ozračje namerno zastrujejo tisti, ki so na nedavnih volitvah izgubili.

Lepak jasno izraža mnenje protifašističnih študentov o posvetu Forza nuova ANSA

Alitalia: vlada molči, Veltroni pa jo kritizira

RIM - »Dnevi minevajo, vendar zadeva Alitalia še naprej ni obravnavana in niti rešena.« Tako je včeraj dejal tajnik Demokratske stranke Walter Veltroni, ki je zelo kritičen do desnosredinske vlade Silvia Berlusconija zaradi molkja, ki trenutno vlada okoli vprašanja glavne italijanske letalske družbe, ki tvega stečaj. Potem ko so bili ustvarjeni pogoji za umik ponudbe družbe Air France, meni Veltroni, vlada dopušča veliko tveganje, saj ne samo, da znamenite naveze italijanskih podjetnikov, o kateri je pred volitvami govoril Berlusconi, še ni na obzoru, toda ni videti niti alternativnih rešitev. Dnevi medtem minevajo, z njimi pa tudi razpoložljiva sredstva za rešitev problema, ugotavlja tajnik DS, ki od vlade zahteva, naj nemudoma nudi informacije o tem vprašanju. Sinoči se je ponovno sestal upravljični svet družbe Alitalia, ki je obravnaval lansko bilanco, pri čemer je moral ponovno zabeležiti velike izgube.

Preoblikovanje centrov za nezakonite priseljence

RIM - Notranji minister Roberto Maroni in obrambni minister Ignazio La Russa sta se včeraj pogovarjala o preoblikovanju centrov za nezakonite priseljence. Slednji se ne bodo več imenovali CPT, »centri za začasno bivanje«, temveč CEI, »centri za identifikacijo in izgon«. Danes je v Italiji 10 CPT-jev (med temi je center v Gradišču), ministra nameravata to število podvojiti: vsaka dežela naj bi v kratkem dobila svoj CEI. Nove centre bodo ustanovili v zapuščenih vojašnicah v deželah, kjer CPT-jev še ni. Skupna delovna ekipa obeh ministrstev bo izbrala najprimernejše vojaške objekte.

Osnutek zakona o varnosti predvideva, da bodo nezakonite priseljenici ostali v centrib največ 18 mesecov (trenutni praga 60 dni), ob morebitni uvedbi kaznivega dejanja nezakonitega priseljevanja pa bo država potrebovala za ilegalce veliko več prostora.

Tremonti napoveduje dialog s potrošniki

RIM - V času, ko povzročajo krediti, stroški za dobavo oz. nakup elektrike in plina ter goriva mnogo skrbi, je gospodarski minister Giulio Tremonti včeraj izjavil, da bo potrošnike vključil v razpravo. Poudaril je, da je dialog z zveznimi potrošniki pomemben. Glede bančnih posojil je izjavil, da je treba izničiti stroške za prenos kredita in notarske stroške za spremembo kreditne pogodbe. Banke so pripravljene na ponovna pogajanja o kreditih z variabilno obrestno mero (vključno s prehodom na fiksno obrestno mero), na podlagi dogovora med vlado, združenjem ABI in potrošniki.

LOKALNE FINANCE - UIL Petina italijanskih občin je tudi letos zvišala davek Irpef

RIM - Letos je že 20 odstotkov italijanskih občin zvišalo dodatno stopnjo davka na dohodek fizičnih oseb Irpef, potem ko je že lani to naredilo 44 odstotkov občin. Letošnje zvišanje znaša v povprečju 19 evrov na davčnega zavezanca, so izračunali na sindikatu UIL, kjer so tudi pozitivno ocenili odločitev vlade, da z davčnim odlokoma zamrzne nadaljnja zvišanja dodatne občinske stopnje davka Irpef. Dekret zdaj čaka na objavo v uradnem listu.

Po raziskavi UIL je letos sklenilo zvišati Irpef 3376 občin, med katerimi je 72 pokrajinskih središč. Te občine ne bodo podprtne zamrzitvi, ker odlok ni retroaktiv. Med devetimi pokrajinskimi središči, ki so dodatno stopnjo davka Irpef za letošnje leto že zvišala, je tudi Trst, ostale občine pa so Genova, Ancona, Belluno, Matera, Piacenza, Stena, Sondrio in La Spezia. 55 občin, med njimi Rim, Bologna, Firence, L'Aquila, Bari, Bozen in Perugia, se je odločilo za potrditev lani zvišane stopnje, le dve občini, Bergamo in Avellino, pa sta jo znižali. Prebivalci šestih italijanskih občin, ki so tudi pokrajinska središča, pa so pravi srečneži, saj so se njihove uprave odločile, da se bodo še naprej vzdržale bremenitve svojih občanov z dodatno stopnjo davka Irpef. Tega tako ne plačujejo prebivalci Milana, Benetk, Lecceja, Lecca, Brescia in Trenta.

KMEČKA ZVEZA - Srečanji z županoma Doline Premolinovo in Devin-Nabrežine Retom

Kmetijstvo mora biti pri načrtovanju prioriteta

Premolin: Izkoristiti deželni program za podeželski razvoj - Ret: Dovolj je z metodami policijske države

Kmetijstvo predstavlja za slovensko narodno skupnost od Milj do Trbiža posebno vrednost, ker to ni le gospodarska panoga, temveč pomeni v prvi vrsti ohranjanje manjšine na ozemlju. Če torej kmetijstvo propade, propade vez z ozemljem. Zato mora pristojno deželno odborništvo podpirati kmetijstvo na tem območju in zagotavljati njegov razvoj.

To sta poudarila predsednik in tajnik Kmečke zveze Franc Fabec in Edi Bukavec na deželnem zelenem omiziju, ki ga je v pondeljek sklical v Vidmu novi deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino. Slednji je predstavil smernice svojega odborništva in naglasil, da namerava vrnili kmetijstvu vlogo, ki mu pripada. Hude omejitve, ki silijo Slovence z lastnega prostora, so huda krivica, sta dodala predstavnika KZ. Zato je treba ob zaščiti narave zagotoviti ustrezne protivrednosti. Dalje je za ohranjanje identitet bistven jek, sta še povedala. Zato je treba poskrbeti, da bo pri vseh postopkih in v vseh dokumentih zagotovljeno informiranje v slovenščini in da bo mogoče vlagati prošnje v slovenskem jeziku.

Sicer je Kmečka zveza v začetku tedna nadaljevala z nizom srečanj z lokalnimi upravami, katerega cilj je seznaniti javne upravitelje s težavami, ki pestijo kmete, in predlagati možne rešitve. Tako sta se Fabec in Bukavec v pondeljek zvečer sestala z dolinsko županjo Fulvio Premolin (desno) in z devinsko-nabrežinskim županom Giorgiom Retom

KROMA

Kmečka zveza se je v okviru niza srečanj z javnimi upravitelji sestala z dolinsko županjo Fulvio Premolin (desno) in z devinsko-nabrežinskim županom Giorgiom Retom

PREČNIK - Enogastronomski pobud Slastna Istra v gostilni Sardoč

Hrvaška Istra se predstavlja

Srečanje priredila Slow Food za Trst in Istro - Priznani proizvajalci ponudili svoje slastne tradicionalne specialitete

Istrska malvazija in teran, belo namizno vino in sladki muškat, surov pršut, ovčji sir in sir s tartufi, dišeči tartufi, rabe, bobotnice v solati, kruhki z oljem, najrazličnejše vrste medu in žganji pijač ter skutne oziroma oreheve sladice so bili vabljeni protagonisti včerašnjega srečanja v gostilni Sardoč v Prečniku. Združenji Slow Food za Trst in za Istro sta poskrbela namreč za drugo izdajo enogastronomski pobude *Istria Golosa - Slastna Istra*. Nad dvajset priznanih proizvajalcev iz hrvaške Istre (Agroturist z vinom in oljem, Pitip s pršutom, Latin z ribami, Miani z medom, Agromillo, Olea B B in Ipsa z oljem, Ziganje s tartufi in tartufovimi jedmi, Coronica, Kozlović, Franc Arman, Palčić, Brajko, Geržinić, Degrassi, Clai in Suran z vini, Šegon z žganji, Marimirna z ribami, Gatto s kruhom in sladicami ter Villa Sossi prav tako s sladicami, Agrolaguna z vinom in oljem ter Toni Bursić z oljem) je obiskovalcem ponudilo svoje specialitete in kakovostne proizvode ter ob kozarcu vina spregovorilo o načinu svoje proizvodnje.

Ob sami degustaciji pa so se sladokusi udeležili srečanja s predstavniki kulturnih združenj, društev in inštitucij, ki so jim predstavili enogastronomski tradicije Istre ter jim postregli s spomini in zgodovinskimi povezavami z našimi obmejnimi kraji. Obiskovalci so se lahko prepričali o želji po ohranjanju pristne hrane. Istrski kuhanji pa so zanje na licu mesta pripravili še slastno »frtaljo z brščikami«. (sas)

Sladokusi so lahko izbirali med bogato, slastno ponudbo

KROMA

POKRAJINA TRST
Bassa Poropat je bila včeraj pri Napolitanu

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki se je včeraj dopoldne v Rimu udeležila sprejema, ki ga je na Kvirinalu predsednik Republike Giorgio Napolitano priredil za predstavnike Združenja italijanskih pokrajin ob stoletnici njegove ustanovitve, je zelo pozitivno ocenila Napolitano-ve besede o potrebi, da se v polnosti izvaja reforma petega poglavja italijanske ustave in da se tako odpravijo dvojni in zmanjšajo stroški, zahvaljujoč se jasnim določilom o pristojnostih uprav. Predsednik republike, piše v sporocilu pokrajinske uprave, je poudaril pomen vloge pokrajin in pokrajine povaabil, naj v razpravo o reformah posrežejo s predlogi in načrti.

Napolitano je v svojem včerajšnjem posegu, ki je sledil nagonu predsednika Združenja italijanskih pokrajin Fabia Melilli, med drugim tudi opozoril, da se reforma petega poglavja ustave, ki je bila sprejeta leta 2001, še ne izvaja, medtem ko je Melilli poudaril, kako italijanski državljanji še vedno čutijo potrebo po pokrajnah, čeprav se je tudi sam zavzel za odpravo dvojnikov in se izrekel proti ustanavljanju novih pokrajin. Za predsednika Združenja italijanskih pokrajin je temeljnega pomena tudi izvajanje davčnega federalizma, katerega prvenstveni cilj mora biti zmanjšanje javne porabe. Davčni federalizem, je še dejal Melilli, naj bo moderen in solidaren in mora združevati, ne pa ločevati državljanov.

Če se povrneto k predsednici Pokrajine Trst, se je slednja v poldanskih urah mudila v Mednarodni hiši žensk v Rimu, ki je za Bassa Poropat dragocena referenčna točka za tržaško pokrajinsko upravo, ki se pripravlja na odprtje podobne strukture v Trstu. Gre za kraj, kjer domuje več kot štirideset združenj in se vzdržuje edinole s samoprispevkom, pri čemer, ugotavlja Bassa Poropatova, dokazuje tudi močan podjetniški zagon.

ZGONIK - Včeraj so na županstvu predstavili občinski grb in prapor

Zgoniški zvonik - kralj sredi modrega polja

Kot zadnja v tržaški pokrajini se lahko tudi zgoniška občina ponaša s svojima grbom in proporom

Včerajšnja seja zgoniškega občinskega sveta bo prav gotovo ostala zapisana v analih. Njen dnevni red je namreč predvideval samo eno točko: odobritev oziroma uradno predstavitev občinskega grba.

Kot zadnja v tržaški pokrajini se od včeraj končno lahko tudi Občina Zgonik ponaša s svojima grbom in praporom. »Že pred desetletji so si moji predhodniki prizadevali za izdelavo grba in zasnovali več predlogov, vendar jih je urad za heraldiko pri predsedstvu ministrskega sveta iz različnih razlogov vsakič zavrnil,« je včeraj svetnike in goste opozoril zgoniški prvi mož Mirko Sardoč. Njegovi upravi pa je le uspeло. V predhodnem mandatu sta Sardoč in preminuli občinski tajnik Walter Švara predstavila zamisel za občinski grb in oblikovanje njegove grafične podobe poverila oblikovalcu Radu Jagodicu. Na predloženi osnutek grba je predsednik republike izdal odlok (dne 8. junija 2007), s katerim ga je tudi odobril. Pri oblikovanju grba je bilo treba seveda upoštevati heraldična pravila, ki določajo barve, postavitev in sam obliko grba, je pojasnil župan; zadnji korak dolgega procesa pa je bila izdelava prapora, za katero je poskrbelo specializirano podjetje.

O samem protagonistu, ki kraljuje sredi modrega prpora, simboli celotne občine, pa ni bilo dvoma: v sredini polja se danes dviga zgoniški zvonik (baje najvišji na Krasu), ki je s spomenikom padlim prav gotovo najbolj razpoznavni objekt v zgoniški občini. Nad grbom je dvojezično ime občine, ob samem zvoniku pa lahko opazimo dva loka, ki predstavljata obe narodnosti skupnosti, ki živita danes na občinskem teritoriju. Prapor in grb je včeraj blagoslovil domači župnik Jože Markuža.

V zgodovinski raziskavi, ki jo je izvedla sodelavka Živka Persič, izhaja utemeljitev izbire zgoniškega zvonika, »ki je najbolj reprezentančna, razpoznavna, vidna ter z zgodovinsko-umetniškega vidika najbolj opredeljiva zgradba v občini, iz katere izvira ime najstarejšega naselja v občini, ki je ravno vas Zgonik. Ime glavnega naselja Zgonik je nastalo namreč po kraškem načrtu pojavu in sicer po prehodu zgodovinskega v v g, je zapisala Persičeva in zvonik se tako pojavlja kot Zgonik že v prvi polovici 16. stoletja. Že samo ime opozarja torej na krajevno posebnost, ki je bila v ponos prebivalcem, piše Pavle Merku v publikaciji *Zgonik - narava in ljudje*. V svojem pisanku je sicer avtorica omenila tudi druge vire, ki navajajo, da v Zgoniku ni šlo za zvonik, pač pa za stražni stolp ali opazovalnico, opremljeno z vonom, ki je med

župan Sardoč je tudi predstavnikom domače Civilne zaščite podelil namizni prapor, nalepke za vozila in našitke z občinskim grbom

KROMA

barbarskimi in turškimi vdori opozarjal na prihajajočo nevarnost. Raziskava je segla celo v obdobje naselitev Slovanov in nihovega pokristjanjevanja, ko so zgoniško cerkev posvetili sv. Mihaelu - božjemu vitezu, ki se je upiral satanu; od obdobja srednjega veka, ko je področje spadalo pod ogleski patriarhat, se je zaustavila nato pri prehodu pod goriško nadškofijo oz. štavansko dekanijo in segla še do samostojne fare (l.1863). Sicer je bil zvonik cerkve sv. Mihaela Nadangela prav gotovo tista krajevna točka, v kateri se je prepoznavala tudi lokalna posvetna oblast, kot dokazuje tudi žig, ki so ga uporabljali v občinskih uradih v začetku 20. stoletja.

Bivša zgoniška župana Tamara Blažina in Miloš Budin sta Sardoču naslovala pismi, v katerih se veselita pomembnega dosežka za vso občinsko skupnost, pridobitve, ki naj bo še dodatna spodbuda za nadaljnjo uspešno in aktivno vlogo zgoniške občine v prizadevanjih za razvoj celotnega in enotnega kraškega območja v čezmejnem primorskem okviru.

Namizne propore in značke z grbom je nato župan Sardoč razdelil občinskim svetnikom, predstavnikom oblasti, krajevnim društvom, civilne zaščite ter domačemu župniku Markuži. Vsi skupaj so nato nazdravili na uspešno pot grba oz. prapora in seveda občine, ki jo predstavljata. (sas)

SKGZ - Jutri okrogla miza Balkan in Evropa

Kam gre Srbija?

O tem bodo razpravljali Milan Kučan, Miloš Budin in Jože Pirjevec

Balkan in Evropa je naslov okrogle mize, s katero bo Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ) začela niz tematskih srečanj na Tržaškem znamenom, da izpostavi nekatera središčna dogajanja, ki neposredno zanimajo tudi našo narodnostno skupnost. Niz "Srečan" se bo začel z aktualno temo, ki je postal eden od središčnih točk na evropskem političnem prizorišču.

SKGZ bo to storila ob sodelovanju vihodnih poznavalcev dogajanj in razvoja na Zahodnem Balkanu. Okrogle mize se bodo namreč udeležili Milan Kučan, prvi predsednik Republike Slovenije, Miloš Budin, senator in podtajnik na ministru za mednarodno trgovino v Prodičevi vladi, ter zgodovinar Jože Pirjevec. Večer bo uvedel in povezal predsednik SKGZ Rudi Pavšič. Pobuda bo v Narodnem domu v Trstu v četrtek, 29. maja, ob 18. uri.

Četrtkovo srečanje želi izpostaviti zdajšnji položaj v Srbiji po parlamentarnih volitvah in negotovost, ki vlaže glede sestave nove vladne koalicije. Ali se Bo Srbija obrnila proti Evropi ali bo zapravila enkratno priložnost in ostala v primežu nacionalistov in radikalcev? Pri teh zgodovinskih odločitvah bo zelo pomembna odločitev socialistične stranke, ki jo je svojčas vodil sam Milošević.

Nesporno je, da ostaja Srbija eden ključnih dejavnikov na Zahodnem Balkanu in da se tudi bodočnost same Evrope - in še posebej našega območja - v dobršni meri določa na tem geografsko-političnem prizorišču. Od njegovega razvoja in samih političnih izbir bo odvisno, ali bosta mir in sodelovanje prevladala nad nevarnostjo pred nastajanjem novih žarišč. Teh pa na tem predelu Evrope res ni malo.

UL. FLAVIA - V noči na torek smrtna prometna nesreča

Usodno trčenje z avtobusom

Avtomobil 44-letne Tržačanke Nedde Benassi je zavozil na nasprotni vozni pas - Ponesrečila se je na poti proti domu

V prometni nesreči je avtobus močno okrušil zidek ob cesti

V silovitem čelnem trčenju z avtobusom je v petek ponoči umrla 44-letna voznica iz Trsta. Nedda Benassi je izgubila življenje na Ul. Flavia, tik pred mostom, ki povezuje Trg Giarizzole s Staro istrsko cesto (kakih 100 metrov pred Trgom Cagni).

Nesrečnica se je ob 1. uri ponoči vračala domov, od doma v Ul. Catalani jo je ločilo le dobrega pol kilometra ceste. Z avtom nissan primera se je vozila v smeri proti Trgu Cagni, ko je iz še nepojasnjene vzrokov zavozila na nasprotni vozni pas. Iz obratne smeri je tedaj prihalj avtobus linije št. 20, v katerem je bil samo šofer, ki je vozilo podjetja Trieste Trasporti peljal v remizo. Šofer se je nenadoma znašel pred nissanom: v zadnjem hipu se je poskusil izogniti avtu, pri čemer je trčil v zid ob cesti, več pa očitno ni mogel storiti. Čelno trčenje je bilo silovito in avtomobilistka je bila na mestu mrtva.

Benassijeva, ki je imela pripet varnostni pas, je bila ujeta v zmečkanem avtu: tržaški gasilci so po dveh urah naporov potegnili truplo iz razbitin. Tudi avtobus je bil močno poškodovan, tako spredaj kot vzdolž celega desnega boka. Poleg gasilcev so priheli služba 118, karabinjerji, prometna policija in mestni redarji, ki so se zadržali do 4. ure. Redarji so včeraj ugotavljali, zakaj je avto zavozil na levo, izsledke so posredovali sodstvu.

Zadel kolesarja in zbežal: ovadili so ga

Z avtom je tako močno trčil v kolesarja, da je kolo pristalo na drevesu, kolesar pa se je nemočno zakotalil po cesti. Avtomobilist mu ni nudil pomoči, zato si je napokal ovadbo.

Zgodilo se je v ponedeljek okrog 8.30 na območju nekdanje meje pri Lazaretu. Na cesti med Lazarem in Ankaranom, ravno pri meji, je voznik temnejšega avtomobila prehitel 45-letnega kolesarja iz Milj, trčil vanj in nadaljeval pot, ne da bi se ustavil. Kolesar je padel na asfalt, trčenje pa je bilo tako silovito, da je kolo zletelo približno dva metra visoko in končalo na drevesu. Pobeglega voznika so iskali slovenski policisti, ki so ga ustavili pol ure pozneje v Ankaranu. Nesrečo je po navedbah koprske policije povzročil 31-letni italijanski državljan z avtom renault clio. Kolesarja so zaradi odrgnin prepeljali v izolsko bolnico, kjer je ostal na zdravljenju, povzročitelja pa so policisti oglobili in kazensko ovadili, ker ni nudil pomoči poškodovanemu.

Kosovec oproščen obtožbe posilstva

Tržaško sodišče je 22-letnega kosovskega Albanca Fatona Krasniqija oprostilo obtožbe posilstva, ker so bili dokazi nezadostni oz. protislовni. Krasniqija je pred nekaj več kot letom dni ovadila kanadska študentka, ker naj bi jo v soboto, 8. aprila 2007 posilil blizu diskoteke Mandracchio.

19-letna študentka se je tistega večera odpravila s prijateljico v disco pri Velikem trgu, kjer je spoznala Krasniqija. Po njenih trditvah naj bi jo on v določenem trenutku s silo povlek ilokala do stopnišča v bližnjem poslopju in jo tam posilil. Mladenci je po drugi strani od vsega začetka zatrjeval, da je dekle pristalo na spolni odnos. Kanadčanka, ki se je naslednjega dne zatekla v bolnišnico Burlo Garofolo, ga je pozneje ovadila.

Različne verzije dogodka so zaznamovale tudi proces. Nekateri očividci so med drugim dejali, da sta mladenič in dekle skupaj plešala v Mandracchiju tudi po spolnem odnosu. Javna tožilka Lucia Baldovin je za Krasniqija zahtevala 4 leta zapora, odvetnik študentke pa primerno odškodnino. Obramba se je potegovala za oprostitev in jo tudi dosegla.

V petek dopoldne stavka avtobusov

V petek bodo avtobusi med 9. in 13. uro mirovali, saj bo na vrsti stavka uslužencev podjetja Trieste Trasporti (TT). Stavko so sklicale vse sindikalne organizacije: le-te zavračajo načrt podjetja TT, ki hoče odstopiti upravljanju 10 avtobusnih linij drugemu podjetju. To so nočne linije A, B, C in D ter redne linije 13, 33, 35, 39/49 in 73. Predstavniki sindikatov so včeraj pred katinarsko bolnišnico začeli zbirati podpise. S to akcijo želijo spodbuditi pokrajinsko upravo, da zaustavi načrt.

Pri Orehu gorela dotrajana avtomobila

Miljski gasilci so se včeraj po poldne odpravili na območje med Orehom in Škofijami, od koder se je dvigal gost dim. Dospleli so do parkirišča za dotrajana vozila v Ul. Flavia. Gorela sta dva avtomobila: gasilci so ogenj pogasili brez večjih težav, na pomoč so jim priskočili tudi tržaški kolegi. Goreti je začelo zaradi suhe trave pod avtomobiloma.

DSI - Predstavitev romana Jasne Jurečič Prerokuj mi še enkrat

Knjiga, ki preučuje človekovo notranjost

Knjižni prvenec avtorice je izšel pri založbi Mladika - Razpetost med New Yorkom in Krasom

Tokratni ponedeljek večer je v Društvu slovenskih izobražencev minil v znamenu predstavitev knjižnega prvenca Jasne Jurečič, ki nosi naslov *Prerokuj mi še enkrat*, izšel pa je pred nedavnim pri tržaški založbi Mladika. Jasna Jurečič je rojena v Zadru, mladost je preživel v Ljubljani, tri desetletja pa živi v Saležu. Spada takorekoč med nova literarna odkritja, saj je to njen prvi roman. Do danes je namreč objavljala samo kratko prozo, krajša različica besedila romana *Prerokuj mi še enkrat* pa je pred časom šla v eter po valovih Radija Trst A.

Ponedeljek večer so v Peterlini dvorani poleg seveda avtorice oblikovali še igralka Miranda Caharija, ki je občinstvo podala nekaj odломkov iz pravkar izdanega dela, profesorja Boris Pangerc in Marija Cenda, ki sta v svojih poselih ocenila knjigo iz literarnega vidiaka, in gojenci prof. Eriko Slama, ki so poskrbeli za glasbeni utrinek.

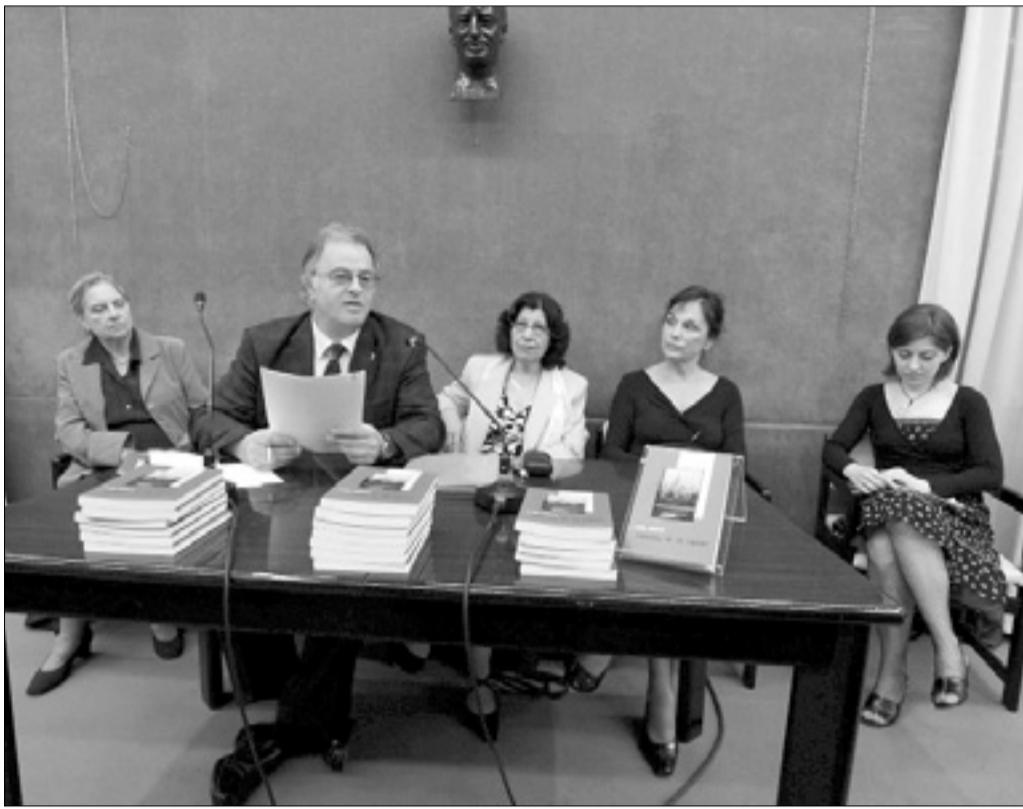
Urednica založbe Mladika Nadia Roncelli je uvodoma pojasnila, kako je prišlo do prvega stika z avtorico. Ni namreč nekaj vsakdanjega, da se v prostorih založbe pojavi nekdo, ki bi hotel izdati svoj knjižni prvenec, ki je povrh tega še roman. Presenečenje je bilo toliko večje, saj avtorica do danes ni spadala med bolj pomembne ustvarjalce našega prostora.

Profesor Boris Pangerc je v svojem posegu nazorno analiziral vse vidike svezga literarnega dela Jasne Jurečič. Vsebina romana *Prerokuj mi še enkrat* je vsekakor pretresiva zgodba, ki se dogaja med dvema prizoriščema, in sicer mestom New York ter tržaškim kraškim podeželjem. V njem so jasno zaznavni avtobiografski utrinki. Dogajanje v knjigi je počasno, istočasno pa so njene vsebine močne. Roman je zgrajen skrbno in natančno. Dotika se raznovrstnih bivanjskih problematik, od neuresničenega rojstva do družbenih težav. Pangerc je mnenja, da je svet Jasne Jurečič v romanu *Prerokuj mi še enkrat* epsko razgiban, hkrati pa tudi lirsko izbrščen. Človeška usoda je vsekakor večkrat kruta, tej pa se mora človek prilagajati, ne more pa je spremeniti. Ustvarjalkin slog je prečiščen, jezik je izbran in živ. Knjiga bralca prevzame z načinom pripovedovanja, morda mu tu pa tam vzbudi tudi občutek ganjenosti. Posebnost v knjigi predstavljajo nekateri odstavki, ki so skoraj da pesemska besedila.

Marija Cenda, ki je knjigi Jasne Jurečič tudi pripisala spremno besedo, je

Z leve: Marija Cenda, Boris Pangerc, Jasna Jurečič, Miranda Caharija in Nadia Roncelli

KROMA

v začetku svojega posega naglasila dejstvo, da se je treba izida knjižnega prvenca nekega avtorja oz. avtorice vedno veseliti. Cendova je nato vzela v obravnavo lika glavnih junakinj, ki sta v knjigi brez imena. Avtorica jih je najbrž tako hotela odeti v skrivenostno tančico, saj so liki drugih oseb precej ostro definirani. Precej je seveda jasna ločnica med dogajanjem v svetovljanskem mestu, kakršno je New York, in provincialnim kraškim okoljem. Časovno je pripoved postavljena v sodobni čas, tu pa tam je namreč možno zaznati tudi nekaj namigov na zunanje dogajanje, npr. zrušitev newyorskih dvojčkov septembra 2001. Katero pa je sporočilo dela? Celotno besedilo po menju Cendove preveva nekakšen občutek svetlobolja, da sreče v življenju ni mogoče doseči.

Sama avtorica se je v svojih besedah najprej zahvalila založbi Mladika za izid knjige, na katerega je ta čakala polnih šest let. O glavnih junakinjah je Jurečičeva povedala, da ju zavestno ne imenuje. Njuna usoda je namreč usoda slehernika, celotna zgradba romana je namreč tako zastavljena, da preučuje človeško notranjost in človekove občutke, ki jih današnji čas vedno bolj potiskata v ozadje.

Primož Sturman

V naslednjih dneh vrsta filmskih dogodkov

Ljubitelji sedme umetnosti imajo v teh dneh na voljo vrsto filmskih dogodkov, ki jih prirejajo razni tržaški kinematografski krožki. Prvi bo na sprednu danes v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8), kjer se bo ob 17.30 odvijala okrogle miza »Trst in kinematografija (posnetki, spomini, razmišljanja)«. Na debati o tržaški kinematografiji, ki jo bo vodil Edoardo Kanian, bodo sodelovali kritik Carlo Ventura, ki je tudi avtor eseja na to temo, Mario De Luyk (predstavnik združenja Agis), filmmaker Claudio Sepin, režiserka Erica Flego in deželnki koordinator filmskih krožkov Alessandro Radovini.

Wendersov film na Pončani

V Ljudskem domu na Pončani bo krožek Tina Modotti noči predvajal film Wima Wendersa Land of Plenty (Dežela obilja). Začetek ob 20.30. V petek pa bo krožek poskrbel še za eno predvajanje. Tokrat bo na vrsti italijanski film Porte aperte, ki ga je pred skoraj dvajsetimi leti posnel Gianni Amelio (v njem pa nastopa Gian Maria Volontè).

George Clooney v Škednju ...

... čeprav žal samo na filmskem platnu. Kinematografski krožek Lumiere bo namreč v prostorju kulturnega društva Ivan Grbec (Škedenska ulica 124) noči zavrtel film Good Night, and Good Luck, ki ga je leta 2005 posnel George Clooney. Pričetek ob 20. uri, okrog 21.30 pa bo na sprednu še kratkometražni film Per chi porta i fiori, v katerem nastopa tudi Lidia Kozlovich (režija Federica Marchesich).

Nov italijanski vestern v Aristonu

V petek, 30. maja, pa bo ob 20. uri v kinu Ariston deželna premiera »kavbojske grozljivke« Inferno bianco. Gre za neodvisno produkcijo, ki je posebej zanimiva, saj vestern filmov ne snemajo ravno pogosto. Tržaške projekcije, ki jo prireja krožek Lumiere, se bo udeležil tudi režiser Stefano Jacurti. Vstop prost!

Danes mednarodno srečanje flavtistov Flauta-flaut08

Po uspehu 8. glasbene revije - v okviru katere je letos nastopilo 123 mladih izvajalcev - prireja nižja srednja šola z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda še pomemben in odmeven dogodek.

V šolskih prostorih se bo danes ob 16. uri odvijalo 4. mednarodno srečanje flavtistov z naslovom Flauta-flaut08, ki spada med letošnje ponudbe Glasbenega laboratorija v organizaciji prof. Silvie Di Marino, profesorica flavte na že omenjeni šoli.

Program predvideva nastopov flavtistov Glasbene matice, Konzervatorija v Trstu, Glasbene šole v Kopru, Glasbene šole v Sežani, šole z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda in - prvič - tudi dijakov nižje srednje šole z glasbeno smerjo v Štancrancu.

Predstavili se bodo tako flavtisti višjih letnikov kot perspektivni začetniki, ki bodo nastopili kot solisti ali v raznih komornih skupinah. Namen in pomen tega srečanja je, da bi flavtisti - tako profesorji kot študenti - primerjali svoje znanje in repertoarje ter spoznali, kako flavto poučujejo v raznih ustanovah v Italiji oziroma Sloveniji.

Zaključna otroška produkcija

V gledališču Miela bo nočoj ob 19. uri stopilo na oder 28 otrok, ki je od oktobra obiskovalo tamkajšnjo gledališko šolo. Uprizorili bodo kome dijeto enodejanko Tre volte Natale.

Jutri v Barkovljah nastop mladih pianistov

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo jutri, 29. maja, pripravilo zanimiv glasbeni večer, na katerem bodo nastopili gojenci Tamare Ražem. Nekateri učenci sicer obiskujejo Glasbeno šolo Sežana, drugi pa Glasbeno matico, vsem pa je skupino, da svoje glasbene večnine izpopolnjujejo pod budnim očesom Tamare Ražem. Med nastopajočimi bo tudi nekaj Barkovljancov, nastopili pa bodo naslednji glasbeniki: Ruben Leghissa, Jelena Ilič, Rok Dolenc, Samantha Gruden, Kristina Cotič, Samuel Creeps in godalni kvartet iz Glasbene šole Sežana. Naj kot zanimivo še povemo, da so nekateri od nastopajočih dobitniki zlatih odličij z državnih in mednarodnih tekmovanj, na barkovljanskem kulturnem večeru pa se bodo predstavili z melodijami znanimi in manj znanimi skladateljev, ki so svetovno zakladnico glasbe obogatili s prečudovitimi melodiami. Glasbeni večer se bo začel ob 20. uri in bo, tako kot običajno, vstopnine prost. (sc)

BARKOVLJE - V prostorih krajevnega slovenskega društva

Lep zaključek sezone z literarnim večerom

Gosta krajevnega društva sta bila literarni ustvarjalec Miroslav Košuta in prof. Tatjana Rojc - Večer so popestrile glasbene točke

Slovensko kulturno društvo Barkovlje je sredi meseca pripravilo prijetno kulturno srečanje, katerega gosta sta bila dva stebla slovenske manjšinske kulture. Občinstvo je lahko prisluhnilo vsestranskemu literarnemu ustvarjalcu Miroslavu Košutu in profesorici Tatjani Rojc, ki ju povezuje nemalo stvari. Naj samo kot zanimost povemo, da je Miroslav Košuta pred leti na liceju eno leto poučeval Tatjano Rojc. Srečanje je z branjem popestril Ladi Vodopivec, za glasbeni intermezzo pa je poskrbela čelistka Simona Slokar, ki se je predstavila s Sarabando iz 5. Bachove suite in dve ma baročnima melodijama Françoza Marina Maraisa. Dogodek, ki je bil sicer uokvirjen v niz kulturnih prireditvev, ki jih čez celo leto prireja pričujoče društvo, je bogato sezono sklenil v velikem slogu.

Gosta večera, Križan Košuta in Nabrežinka Rojčeva, sta še enkrat dokazala, da sta oba tesno povezana z življenjem na skrajnem robu slovenskega etničnega ozemlja, kar se je ves čas odražalo v njunem prijetnem klepetu. Tatjana Rojc je volila pogovor z Miroslavom Košuto v obli-

ki intervjuja, rdeča nit srečanja pa je bila Košutova knjiga Teža sončnega - Odgovori, govorji in zagovori, ki je izšla pri Študentiški založbi Litera. Rojčeva se je z avtorjem knjige pogovarjala o njegovem otroštvu in ljubezni do kriškega narečja, o poeziji, mlađinski literaturi in avtorjevem doživljaju Trsta in okoliških vasi, gost večera pa je spregovoril tudi o težkih in negotovih razmerah, s katerimi se je dolga leta soočal kot ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča Trst, bežno pa se je dotalnil tudi osebne tragedije, ki je močno zaznamovala njegov opus. Tatjana Rojc je pogovor vodila zelo spretno in sproščeno, publike pa je cenila tudi preprost ritem pogovora, ki je vsem navzočim omogočil, da so se povsem vživeli v literarno dejavnost Miroslava Košute. Plemenite besede, tri glasbene točke in odlomki iz knjige Teža sončnega - Odgovori, govorji in zagovori so ustvarili kako vosten večer, ki se je končal s hvaležnim aplavzom občinstva, ki je še enkrat pokazalo, da zna ceniti in temu primerno nagnati trud in prizadevnost odbornikov barkovljanskega kulturnega društva. (sc)

KROMA

DTTZ ZOIS - Dijaka oddelka za geometre na tekmovanju v Roveretu

Četrtošolca uspešna v računalniškem risanju

Erik Briščak in David Sedmach sta zasedla 6. oz. 11. mesto

Pred časom smo že poročali, da sta dejelno fazo tekmovanja v računalniškem risanju s programom Autocad uspešno opravila dva dijaka 4. razreda oddelka za geometre Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, in sicer Erik Briščak in David Sedmach.

Priješnji torek pa sta omenjena dijaka v spremstvu mentorja prof. Roberta Saražina odpotovala v Rovereto, kjer je potekalo vsedržavno oz. mednarodno tekmovanje, na katerem je poleg 36 dijakov italijanskih šol letos sodelovalo tudi šest predstavnikov iz Nemčije. Finalnega dela v Roveretu sta se po opravljenih dejelnih tekmovanjih lahko udeležila le dva predstavnika iz vseh dežele.

Naši predstavniki so v Rovereto odpotovali v torek po potoju in v večernih urah prispevali na cilj, kjer so jih pozdravili organizatorji, jih namestili v hotel in jim priredili skupno večerjo. Sreda, 21. maj, je bil zanimiv dan, saj so vse udeležence organizatorji popeljali na avtobusni izlet v Trento, kjer so imeli voden ogled zgodovinskega mestnega jedra. Srečali so se tudi s tamkajnjimi dejelnimi predstavniki. Sledila sta obisk mesteca Arco na Gardskem jezeru z ogledom gradu in mesta Riva del Garda. V večernih urah so se vrnili v Rovereto in nestrpno čakali na četrtek, ko je šlo zares, saj so se pomerili v risanju.

Samo tekmovanje se je začelo ob 8.30 in ob 12. uri so se na oddelku za geometre že veselili novice, da je Erik dosegel 6. mesto, David (zanj je bilo to prvo tekmovanje) pa je z drugimi delil 11. mesto.

Na geometrskem oddelku zavoda Zois so tako ponosni na oba, Erika in Davida, ki jima iz srca čestitajo, pa tudi na profesorja Saražina, ki ju je na tekmovanje pripravil.

»Naš oddelek za geometre gotovo v primerjavi z vsemi sodelujočimi šolami zaostaja po številu dijakov, nikakor pa ne zaostajamo po kvalitetni pripravi za bodoči poklic. In to sta dokazala tudi naša dva fanta,« piše v sporočilu zavoda Zois, ki smo ga prejeli prejšnji teden.

Še enkrat čestitke v upanju, da bomo lahko drugo leto spet poročali o takem uspehu.

Banka časa, Lozejeva knjiga in glasba

Jutri ob 19. uri bo v tržaški gostilni All'antico spazacaminio (v Ul. Settefontane 66) zanimivo srečanje o Banki časa. Gost neprofitnega društva Il pane e le rose in njegovega animatorja Edoarda Kanziana bo Roberto Lanza, predsednik ustanove Banca del Tempo - Altrotempo -. Posegli bodo profesorja Roberto Ambrosi in Anna Piccioni, kulturni posredovalec Fernando Olivares Loyo in glasbenik Bruno Prodani. Predstavili bodo tudi knjigo tržaškega novinarja Maurizia Lozeia »Ciò! Certo che si può!« (založba Calembour). Občutljivi spremjevalec političnega, kmetijskega in gastronomskoga dogajanja na straneh kronike iz okoliških občin v dnevniku Il Piccolo je zbral niz svojskih in uspešnih osebnosti, živiljenjskih izkušenj in podvigov na raznih področjih. Knjiga priča o tem, da se tudi v mestu reka »ne se pol« lahko uresniči marsikatera, še tako ambiciozna želja ... V prijetnem okolju se bo torej mogoče pogovarjati o različnih miselnih obzorjih in vzorcih. Po velikih parolah o vsemogočnosti globalizacije in velikih mednarodnih silnic, je prav, da posvetimo pozornost tudi temu, kar lahko pomeni vsak posameznik: čas, ki si ga lahko vzamemo in podarimo drugim. Ob 21. uri bo sledil nastop saksofonista Bruna Prodana. V petek, spet ob 21. uri, bo koncert skupine hardrokerjev Carta Canta. V soboto bo ob isti uri nastopil Bom Bom Orchestra z nizom hitov 40. let, ki jih je aranžiral Edy Meola. Za informacije o svojevrstni »gostilni glasbe«, kjer so na voljo izvrstne domače rabe: www.anticospazzacamino.com, tel. 040-945160.

KRIŽ - Razstava in prireditev na šoli Alberta Sirka

Himna, lutke in časopis

Uspešna »kreativna« delavnica, na kateri so se učenke in učenci naučili zelo različnih tehnik barvanja

Učenci in učenke kriške osnovne šole Alberta Sirka so res iznajdljivi in ustvarjalni. To je prišlo do izraza na njihovi razstavi ob izteku šolskega leta ter na prireditvi, ki so jo v veselje staršem, babicam, dedkom in vsem vaščanom pripravili ob tej priložnosti. Izdali so tudi »Naš super časopis«, pri katerem jim je pomagal domačin Ljubo Košuta.

Šolska razstava je bila postavljena tako, da je obiskovalec takoj zaznal minevanje letnih časov in življenje na šoli z njimi. In seveda kip našega marinista Alberta Sirka, ki se je rodil pred 120 in umrl pred 60 leti.

Prireditev, ki so jo otroci sklenili s himno, je bila zelo razgibana. Slišati je bilo glasbo in recitacije, pri katerih so učenci uporabili ročne lutke, ki so jih izdelali pri likovni vzgoji. Pri njej so se naučili uporabljati različne tehnike, od barvanja blaga do krašenja usnja, lesa, plastike in trdega papirja. Naučili so se tudi izdelovati različna prevozna sredstva. Skratka marsikaj zanimivega, kot je seveda zanimiv šolski časopis.

Kriški malčki so peli in recitirali z ročno izdelanimi lutkami

KROMA

UMETNOST - Pobuda združenja Gruppo 78

Mednarodni Festival 404

Od jutri do ponedeljka praznik elektronske umetnosti

Na pobudo kulturnega združenja Gruppo 78 in pod pokroviteljstvom tržaške Pokrajine bo od jutri do ponedeljka v Trstu potekal mednarodni festival elektronske umetnosti Festival 404. Gre za razčlenjen projekt, ki je nastal v sodelovanju z argentinskim združenjem Astas Romas, kjer festival vsakoletno poteka že pet let in želi posebej ovrednotiti vlogo naprednih tehnologij na področju ustvarjanja. Za umetniško vodstvo sta poskrbela Gina Valenti in Marino Guzman, medtem ko za koordinacijo skrb Guillermo Giampietro. Kuratorka pobude Maria Campitelli si prizadeva predvsem za širjenje umetniške producije na področju svetovne elektronske umetnosti v smislu produktivnega konteksta, ki prispeva k spodbujanju eksperimentiranja in inovacije ob vzpostavljanju medosebnih odnosov.

Festival 404 želi zato ustvariti razvijajoči se raziskovalni pol, pravo delavnico idej na evropski ravni v Trstu, ki je tudi iz geografskega vidika in zaradi kulturnih posebnosti kraj novega zagona v odnosu do znanosti in tehnologije, saj je dovolj pomiliti na Znanstveni park, visoko šolo Sissa, Mednarodni center za teoretsko fiziko in Znanstveni imaginarij.

Združenje Gruppo 78 si s priredbo festivala obenem dodatno prizadeva delovati v perspektivi izmenjave na družbeni ravni, zato sodeluje z različnimi krajevnimi stvarnostmi, kot je npr. Oddelek za umesno zdravje, ter s kulturnimi združenji in posamezniki, ki bodo soudenele pri umetniških delavnicah in tečajih, pri razpravah in okroglih mizah ali povsem neformalno. Vabljeni so tudi dijaki predvsem umetnostnih smeri, da se srečajo z umetniki iz različnih držav ter spoznajo nove pristope pri oblikovanju multimedijskih proizvodov in nove možnosti, ki jih programska oprema dovoljuje.

Festival bo potekal v različnih krajih, v dvorani Agorà na četrtem pomolu, v gledališču Miela, v Znanstvenem imaginariju v Griljanu in v parku biše umobolnice pri Sv. Ivanu ter obsegata različne odseke: video-art, video-performances, instalacije, koncerte, multimedijske predstave, net-art, robotiko, nove raziskave o umetnosti in tehnologiji. Med drugimi bosta delovala tudi didaktični in informativni odsek, kjer se napovedujejo srečanja in predavanja izvedencev s tega področja tako iz Italije kot iz tujine. Tudi Znanstveni imaginarij se vključuje v niz pobud tega razčlenjenega načrta s sodelovanjem odseka za glasbo in tehnologijo konzervatorija Tartinija kot tudi zadruge Bonawentura gledališča Miela.

Povabljenih je bilo preko sto umet-

nikov, od katerih jih bo trideset tudi fizično prisotnih. Med temi je tudi slovenski umetnik Tilen Žbona, ki je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost magistriral prav na temo videa in novih medijev ter od leta 2007 sodeluje z Valentino Meli, s katero sta za tržaški festival izobilovali projekt Morphing. To je termo skulptura in interaktivna videoinstalacija, gre za podobe zavedanja, kjer uporablja elektronske medije, kot so video, web in fotografija kot izrazno sredstvo sporočanja ter odločno raziskujejo prenovljeno pojmovanje časa in prostora v odnosu s pojmovanjem identitete, ki nam ga virtualni prostor ponuja.

Performance z robotom kanadskega umetnika Billa Vorna bo naravnost spektakularna; avstrijski umetnik Johannes Deutsch pa predvaja na velikih zaslonih vizualizacije znanih klasičnih skladb. Gledališča lahko interaktivno sodelujejo tako pri vodenju dogajanja virtualnega gledališča tajvanskega ustvarjalca Lin Pey Chwena kot pri dogodku »we only come out at night« Jaya Yana pri projekciji grafitov v urbani prostor in še bi lahko naštevali povsem izvirne in neobičajne pristope mednarodnih ustvarjalcev s pomočjo novih tehnoloških izizzivov našega časa.

Odprtje bo jutri ob 19. uri v dvorani Agorà na četrtem pomolu. Pobudam bo možno slediti z naslednjim razporedom: jutri in v petek med 14. in 23. uro na četrtem pomolu; v soboto med 10. in 20. uro na četrtem pomolu in v gledališču Miela; v nedeljo med 15. in 20. uro in v ponedeljek med 20. in 24. uro v parku pri Sv. Ivanu. Vodení ogledi so predvideni v petek ob 16.30 in v soboto ob 11. uri.

Jasna Merkù

Bralna značka: zahvala didaktičnih ravnateljstev

Didaktični ravnateljstvi pri Sv. Ivanu in Sv. Jakobu se iskreno zahvaljujejo odboru Športnega združenja Bor za gostoljubnost ob podelitvi Bralne značke na Štadionu 1. maj.

Općine: predstava Združenja staršev OŠ Bevk in OV Čok

Tudi otroci, ki obiskujejo Otroški vrtec Andreja Čoka in Osnovno šolo Franceta Bevka na Opčinah, se bodo do šolskega leta poslovili z namenom na ustih. K temu bo prav gotovo pripomogla predstava, ki bo na sporednu jutri dopoldne v open-skem Finžgarjevem domu, in to kar dvakrat - ob 10. uri in ob 11.15. Združenje staršev OŠ Bevk in OV Čok je namreč poskrbelo za gledališko igro, ki jo bodo odigrali sami starši otrok, ki obiskujejo opensko šolo oz. vrtec in ki bodo tako svojim otrokom še dodatno oleplšali konec šolskega leta.

Tri predavanja na tržaški univerzi

Danes bo univerza gostila tri pomembna predavanja. Ob 11. uri bo v dvorani Venezian (na glavnem sedežu) zadnja lekcija izvedena za italijansko ustavo Sergija Bartoleja na temo »Človekove pravice in republiška ustava«. Ob 15.30 bo v mali dvorani oddelka za ekonomske vede in statistiko predaval Giovanni Russo. Obravnaval bo prošnje za zaposlitev in izbiranje ženskega osebja. Ob 17. uri bo Franco Maltomini v oddelku za antične vede (v UL Lazzaretto vecchio) zaključil tečaj papirologije s predavanjem o sončnih vozovih.

REPEN - Praznik ob 40-letnici Zadruge Naš Kras in Muzeja Kraška hiša

V petek odprtje razstave Egon Krausa »...vsak dan je prinesel nekaj novega...«

Kot že vrsto let je Muzej Kraška hiša v Repnu v začetku aprila spet odprl svoja vrata številnim obiskovalcem, ki se - nekateri prvič, številni pa po večkrat - radi srečujejo z slovensko dediščino Krasa in uživajo ob pogledu na krajevno stavbarstvo in odkrivanju nekdajnega načina življenja tukajšnjih prebivalcev. Skromna domačija v osrčju male vasi je mnogim postala referenčna točka, od koder se še le začenja pravo odkrivjanje Krasa in njegovih značilnosti. Ritual odpiranja se ponavlja že 40 let, saj se je prav v začetku leta 1968 v pisarni tržaškega notarja Pellegrinija zbrala skupina entuziastov in ustanovila zadrugo, ki naj bi kupila staro kraško domačijo in jo uredila v etnološki muzej. Člani so novonastali zadrugi dali pomenljivo ime Naš Kras. V zelo kratkem času so izpeljali tudi odkup domačije B'čanovih v Repnu in začeli z obnovno stavbo ter njenoureditivijo. Še istega leta, meseca septembra, jim je uspelo organizirati tudi prvo Kraško ohjet, z namenom, da Kraški hiši vdahnejo tudi pravo življenje. Vse stroške, nakup stavbe in njeni prenovo so takratni člani krili z lastnim finančnim prispevkom - s kvoto včlanjenja v zadrugo. Na čelu te skupine navdušencev je bil Egon Kraus, pobudnik in mentor vsega delovanja. Kraus je bil od vsega začetka tudi predsednik Zadruge, in to do leta 2004, ko se je, pred volitvami za novi upravn svet, odpovedal svoji kandidaturi. Egon Kraus žal ni dočakal letosnjekrogle obletnice muzeja, zato so pri zadrugi Naš Kras pomisli, da bi letosnjekroglo razstavno sezono odprli s hommagem idejnemu vodji tako daljnovidnega projekta. V razstavni galeriji Kraške hiše bo v petek, 30. maja, ob 20.30 potekalo odprtje fotografiske razstave njegovih posnetkov iz prvih let po drugi svetovni vojni. Egon Kraus, rojen v Mariboru leta 1926, se je v Trstu preselil že leta 1942. Tu so ga leta 1943 zaprli in odpeljali v Dachau, od koder se je vrnli konec maja 1945. Od leta 1945 do 1958 je v Trstu deloval kot fotoreporter in filmski snemalec za beografski Zvezda film. Veliko je sodeloval z "zgodovinskima" fotoreporterjem Edijem Šelhausom in Mariom Magajno. V letih od 1953 do 1968 je bil najprej krovnik, nato urednik na Primorskem dnevniku. Po tem obdobju se je posvetil podjetništvu in te vlogi se ga najbrž večina spominja.

Njegov fotografski arhiv hrani Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, veliko fotografij pa hrani tudi družina. Iz kopice posnetkov je bila za razstavo izbrana serija najbolj pomenljivih fotografij, ki bodo za maršikoga presenetljive zaradi svoje povednosti, tehnične dovršenosti in življenjskosti. Kot je zahtevalo fotokronistovo delo, so Krausove fotografije odsev kraja in časa, v katerem

Egon Kraus na arhivskem posnetku KROMA

so nastajale : veliko je posnetkov iz Trsta, veliko pa tudi iz širšega primorskega prostora in Jugoslavije.

»Egon Kraus torej ni bil le fotograf zgodovine, temveč tudi »pisec« spominov, ki mu je uspelo v svoje pripovedovanje zliti izvrstno poetično vsebino, ki ga je ohranila treznega v preprostega, kot so preprosti njegovi subjekti.« Tako je v svojem predstavitemenem tekstu za zibankovo, ki sprembla razstavo, zapisal zgodovinar Franc Fabec. Ob odprtju bo o fotografijah spregovoril Andrej Furlan. Glasbeni uvod bo na večeru zaupan moškemu pevskemu zboru KD Kraški dom.

odstotna, morje mirno, temperatura morja 19,7 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. maja 2008

Urnik lekar: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 2 (040 54393). Milje Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 (040812325).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o zdravilih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

AMBASCIATORI - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

ARISTON - 18.00, 20.10, 22.15 »Mongol«.

CINECITY - 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 19.30, 20.30, 21.30, 22.00 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La setta delle tenebre«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Il divo«; 16.10 »Superhero - Il più dotato fra i supereroi«; 16.00, 18.40, 21.30 »Gomorra«; 16.00, 18.30, 21.30 »Iron Man«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.20, 21.15 »Il divo«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.30, 21.00 »In Bruges - La coscienza dell'assassino«.

FELLINI - Dvorana je rezervirana.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Sangue pazzo«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 19.00, 21.40 »Indiana Jones in kraljestvo kristalne lobanje«; 16.50, 19.20, 21.30 »Dokler naju Jackpot ne loči«; 17.10, 19.40, 22.10 »Skrivnost megle«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Superhero Movie«; Dvorana 2: 16.30, 22.15 »Iron Man«; 18.30, 20.30 »Notte brava a Las Vegas«; Dvorana 3: 16.30, 18.20 »Il cacciatore di aquiloni«; 20.30, 22.15 »Rise - La setta delle tenebre«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il treno per Darjeeling«.

SUPER - Prepovedano mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; Dvorana 2: 18.30 »Mongol«; 21.10 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.15 »Gomorra«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Superhero movie«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.10 »Rise - La setta nelle tenebre«.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljuncu prireja s pokroviteljstvom Pokrajine Trst predstavo svetovno znanega mojstra pantomime Andresa Valdesa danes, 28. maja, ob 20.45 v občinskom gledališču Prešeren v Boljuncu. Toplo vabljeni!

Čestitke

Danes veselo v Komnu bo, saj ANDREA nazdravil 18. leto bo. Z njim se bomo vsi veselili in njegov juhile počastili. Iz srca mu želimo, da postal bo pravi možak in da bo srečno izpeljal vse svoje cilje. Mama, tata, Selene in vsi sorodniki.

Aaronu se je pridružil bratec

Alen

Presrečnima staršema Martini in Kristjanu čestitamo, novorojenčku pa želimo veliko srečie in zdravja v življenju

teta Jasna, nona Nada in nono Stojan

Šolske vesti

DRŽAVNA ŠOLA IVAN CANKAR v Trstu sporoča, da so v tajništvu šole na razpolago diplome za šolsko leto 1999/2000.

ČETRTO MEDNARODNO SREČANJE FLAVTISTOV »FLAUTA-FLAUT08«

Vsi flautisti so vabljeni danes, 28. maja, ob 16. uri v prostorih nižje srednje šole z glasbeno smerjo Sv. Cirila in Metoda (Ul. Caravaggio, 4), kjer bo četrto mednarodno srečanje flautistov »Flauta-flaut08«, ki ga organizira Glasbeni laboratorij. Prisotni bodo profesorji in študenti glavnih glasbenih inštitucij v Trstu, Starancanu, v Kopru in v Sežani.

UČENCI IN UČITELJI osnovne šole s slovenskim učnim jezikom Josipa Ribičiča - Kalra Široka in nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom Ivana Cankarja v Trstu, vladno vabijo na zaključno predstavitev projekta 3erre varčevanje, ponovna uporaba, predevla - ravnanje z odpadki - varovanje okolja, ki bo v četrtek, 29. maja, ob 17.30 v občinskem rekreacijskem centru Pitteri v Trstu, Ul. San Marco 5.

OŠ FRAN MILČINSKI s Katinare prireja zaključno prireditev v sredo, 4. junija, ob 17.30, v športno kulturnem centru v Lonjerju. Vljudno vabljeni.

OB 30-LETNICI USTANOVITVE Zavod Jožef Štefan vabi vse svoje bivše dijake, profesorje, sodelavce in prijatelje na družabno srečanje, ki bo 6. junija zvečeč v Trebčah.

ZDROŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira naslednje poletne tabore: naravoslovni »Živijo Kekec« v Kranjski Gori, od 8. do 14. junija (od 1. do 5. razreda); biološki »Morška zvezda« v Piranu, od 16. do 21. junija (od 4. razreda dalje); krasoslovni »Netopir« v Postojni, od 22. do 27. junija (od 10. do 14. leta); jezikoslovni »Krpanova kobila« v Sevnem, od 29. junija do 5. julija (od 10. do 15. leta) slovenščina in jahanje; Kemijski »Čarobni napoj« v Ljubljani, od 6. do 11. julija (od 2. razreda dalje); angleški »Jezikaj« v Postojni, od 24. do 29. avgusta (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico »Mišk@« v Trstu, od 1. do 5. septembra (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: franmilcinski@gmail.com.

Prireditve

44. RAZSTAVA VIN - ZGONIK: Program: danes, 28. maja, ob 20.30 v občinski knjižnici v Saležu predstavitev knjige Jasne Jurečić »Prerokuj mi še enkrat«. Ob prisotnosti avtorice bo delo predstavila prof. Marija Cenda, odlomke bo brala igralka Miranda Caharija. Nastopil bo MePZ Rdeča zvezda, pod vodstvom Rada Miliča. V četrtek, 29. maja, ob 21. uri še en veliki kulturni dogodek v okolju bivšega kamnoloma v Repnici, v sodelovanju in v produkciji SSG S. Slataper - Moj Kras (r. M. Sosič).

OBČINA ZGONIK v sodelovanju s KD Rdeča zvezda vabi danes, 28. maja, ob 20.30 v občinsko knjižnico v Saležu na predstavitev knjige Jasne Jurečić »Prerokuj mi še enkrat« (založba Mladika). Ob prisotnosti avtorice bo delo predstavila prof. Marija Cenda, odlomke bo brala igralka, Borštnikova nagrjenka, Miranda Caharija. Nastopil bo MePZ Rdeča zvezda Devin, pod vodstvom Rada Miliča.

SKD JAKA ŠTOKA - Višješolska skupina vabi na premiero igre Federica Garcie Lorca DOM BERNARDE ALBE (režija Alike Bevk), ki bo v ponedeljek, 2. junija, ob 20. uri v Kulturnem domu A. Sirka v Krizu.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo odhod avtobusov za Bosno v petek, 30. maja, ob 5. uri iz trga Oberdan (avtobus št. 1) in ob 5. uri iz Padrič (avtobus št. 2). Oba avtobusa bosta odšla ob 5.30 iz Opčin (v bližini Finžgarjeva doma.)

SKUPINA 85 organizira od 4. do 7. julija avtobusni izlet »Po poteh Primoža Trubarja«. Odhod avtobusa bo v petek, 4. julija, ob 6. uri iz Trga Oberdan. Ogledali si bomo München, Ulm, Tübingen, Rottenburg in Salzburg. Predvidena cena izleta je 360,00 evrov. Dodatek za enoposteljno sobo (tri noči) znaša 75,00 evrov. Za informacije in vpise poklicite do sobote, 31. maja na tel. št.: 348-5289452 ali 040-772545.

NA ROMANJE V STIČNO vabi šolske sestre de Notre Dame v sredo, 18. junija, ko bo v samostanu kup Fatimske Matere Božje. Cena romanja (prevoz in kosilo) znaša 32,00 evrov. Za podrobnejše informacije poklicite tel. št. 040 - 220693 ali 347 - 9322123.

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC prireja v nedeljo, 22. junija, izlet v Benečijo - Čedad in okolica. Odhod iz Boljanca, ob 8. uri. Podrobnejše informacije dobite v klubu ali na tel. št. 040-2228050.

ZTT in SKGZ

vabita na predstavitev knjige
o slovenskem partizanskem gibanju

Resistance, Suffering, Hope

v Narodnem domu v Trstu
danes, 28. maja ob 17.30

Prisotna bosta urednika zbornika
Božo Repe in Jože Pirjevec

Obvestila

SI MATURIRAL NA PREŠERNU LETA '98? Pridruži se nam na večerji in začavi v soboto, 14. junija! Kontakt: sternad_t@yahoo.com ali 339-5787561.

UPRAVA OBČINE DOLINA sporoča kulturnim društvom, katerim je bil dodeljen občinski prispevek za leto 2007, da rok za predložitev obračuna ter zadevnih faktur, davčnih odrezkov, itd. zapade 31. maja 2008. Obrazci za predložitev obračuna so na razpolago v uradu za kulturo občine Dolina ali na spletni strani občine www.sandorligo-dolina.it/. Ker je 31. maj sobota in so občinski uradi zaprti, velja poštni žig priporočenega pisma.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004 v telovadnicu na Opčinah v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpisovanje je odprto do 7. junija na tel. št. 040-226332 ali na info@cheerdancemillennium.com.

PILATES-SKD IGO GRUDEN vabi na brezplačno vadbo, ki bo potekala vsak petek od 19. do 20. ure ali od 20. do 21. ure, v društvenih prostorih. Pojasnila na tel. št.: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

JUS TREBČE vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 28. maja, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju, v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD VIGRED, Kulturno društvo Tomaj, Razvojno društvo Pliska, OŠ Dutovlje in COŠ Stanko Gruden vabijo danes, 28. maja, ob 20. uri, v Kulturni dom v Tomaju, na Festival prijateljstva - Kosovelov večer 2008. Sodelujejo: Mladinska glasbena skupina Vigred, učenci COŠ Stanko Gruden in OŠ Dutovlje, pevka Martina Feri in dramski odsek SKD Vigred.

KRUT vabi članice na srečanje pred počitnicami, ki bo v četrtek, 29. maja, ob 18. uri v društveni gostilni v Gabrovcu. Prijave in podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicero 8, Trst, ali na št. tel.: 040-360072.

SC PRIMORJE sporoča članom in vaščanom, da bo v četrtek, 29. maja, ob 20.30 izredni občni zbor društva na sedežu pri Kulturnem domu na Proseku.

SKGZ vabi v četrtek, 29. maja, ob 18. uri v prostorij Narodnega doma v Trstu (Ul. Filzi 14) na okroglo mizo Balkan in Evropa. Sodelovali bodo Milan Kučan, prvi predsednik RS, Miloš Budin, senator in Jože Pirjevec, zgodbovinar.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane, naj se udeležijo rednega občnega zбора v četrtek, 29. maja, ob 20.30 v Kulturnem centru F. Prešeren v Boljuncu.

ŽUPNIJA SV. JERNEJA IN CPZ SV. JERNEJ vabita na tradicionalni šmarinci »Koncert Marijinih pesmi«, ki bo v župnijski cerkvi na Opčinah v petek, 30. maja, ob 20. uri. Koncert oblikujejo OPZ Vesela pomlad, MIDPS Vesela pomlad in ŽPS Vesela pomlad, ki jih vodi Mira Fabjan, ter MoPS Sv. Jernej in MePZ Sv. Jernej, ki ju vodi Janko Ban. Priložnostno misel bo podala Nataša Sosič-Fabjan. Toplo vabljeni!

AŠD SOKOL v sodelovanju z ZSŠDI vabi vse člane, starše, prijatelje in simpatizerje na »Zaključno športno akademijo« z družabnostjo dne 30. maja, ob 18. uri v nabrežinskih telovadnicih. Nastopali bodo vsi najmlajši društveni športniki. Toplo vabljeni.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na večer s prizanim filmiskim snemalcem Aljoša Žerjalom. Predaval bo kratkometražne filme o Tanji Romano, Ohridu, Sarajevu, našem

Kras in harfistki Jasni Merlak. Večer bo v petek, 30. maja, ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29). Vabljeni!

OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja od sobote, 19. julija, do sobote, 4. avgusta na trgu v Nabrežini Kamnolomi, peto izvedbo prireditve »Poletni večeri pod zvezdami«. Pred županstvom bo tudi prostor, kjer se bodo predstavili domaći proizvajalci, ki bodo ponujali svoje proizvode za degustacijo in nakup. Kdor želi sodelovati ali pa predstaviti svoje proizvode in dejavnosti lahko tel. na tel. št. 040-2017372, najkasneje do petka, 30. maja.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo vpisovanja v občinski poletni center od 26. do 30. maja 2008 od 8.30 do 10.30 v Uradu za Šolstvo občine Dolina. Za informacije tel. na št.: 040/8329280-281.

PD SLOVENEC vabi na »38. praznik vin«, ki bo v parku »Hribenca« v Zabrežcu od 30. maja do 21. junija. V petek, 30. maja ples z ansamblom Ge de re, v soboto, 31. maja ples z ansamblom Hram, v nedeljo, 1. junija, ob 18. uri koncert pihačnega orkestra Ricmanje, sledi ples z ansamblom Tri prasički, v pondeljek, 2. junija ples z ansamblom Ni panike. Vse štiri dni bo razstava vin domaćih vinogradnikov in delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru.

SKD TABOR IN GRUPPO AMICI DEL TRAM vabita v petek, 30. maja, ob 18. uri, v Prosvetni dom na Opčine na odprtje fotografске razstave »Tramvaj pred letom 1961«. Urnik razstave: ob delavnikih od 16. do 20. ure do 15. junija.

SLOVENSKI KLUB IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabita v petek, 30. maja, ob 18. uri v Narodnem domu, ul. Filzi 14., na predstavitev zbirke neobjavljenih pisem Srečku Kosovelu »Dragi Srečko«. O delu bo ob prisotnosti urednice in avtorice spremnega eseja prof. Tatjane Rojc spregovoril prof. Janez Vrečko. Prisoten bo tudi predstavnik založbe Goriška Mohorjeva družba Marko Tavčar. Vabljeni!

TRŽAŠKO ZDROŽENJE ZA BIODNAMIČNO POLJEDELSTVO prireja v petek, 30. maja, ob 20. uri v razstavni dvorani ZKB na Opčinah (ul. del Riceritorio 2) konferenco na temo »Biološko-dinamično poljedelstvo«. Predava dr. Michele Codogno, univerzitetni raziskovalec, botanik in rastlinski ekolog. Vstop prost.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo v petek, 30. maja, uradi zaprti.

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 31. maja, s pričetkom ob 17. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorij »Dopolavoro ferroviaro« v Nabrežini. Za ples bo poskrbel »Duo Melody«.

ZSŠDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2008. Najboljši prispevki bodo objavljeni v letnem Zborniku slovenskega športa v Italiji, avtorji del in njihovi mentorji pa bodo ob predstavitvi Zbornika tudi nagrjeni. Rok za predstavitev prispevkov zapade 31. maja. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Kosir vabi člane in prijatelje na redno sejo, ki bo 4. junija ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20. Obveščamo, da bo naslednja seja 4. julija, saj se bomo kasneje podali na zasluzeni dopust.

PEVSKI ZBOR I. GRUDEN praznuje le-

Projekt

RAZUMETI SE BREZ BESED

SKD FRANCE PREŠEREN
s pokroviteljstvom
POKRAJINE TRST

vabi na predstavo svetovno
znanega mojstra pantomime

Andréa Valdésa

danes, 28. maja, ob 20.45
v občinskem gledališču
»Prešeren« v Boljuncu

TOPLO VABLJENI

tos 40-letnico delovanja. Obletnico bomo proslavili s koncertom 14. junija v Nabrežini in vabimo bivše pevke in pevce, da skupaj zapojemo dve pesmi. Vaje za to priliko bodo 6., 9. in 13. junija ob 20.30 v društvenih prostorih. Toplo vabljeni!

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2008« na Proseku od 7. julija do 1. avgusta, od 8. do 17. ure. Informacije in vpis do 6. junija v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZSŠDI-ja, organizira brezplačni obiskarski kamp »Želisi spoznati obiskar« za deklice in dečke rojene v letih 1997 - 1998 - 1999 - 2000. Kamp se bo vršil od ponedeljka 9. junija do sobote 14. junija od 9. do 12.30 ure v nabrežinskih občinskih telovadnic. Info: Cirila 335/5313253 in Lajris 348/8850427. Toplo vabljeni vse osnovnošolke in osnovnošolci.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadranske tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1995 do 2001 in znaajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljenijo jadrniko, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure. Prvi tečaj od 9. junija do 20. junija; drugi tečaj od 23. junija do 4. julija; tretji tečaj od 7. do 18. julija in četrti tečaj od 21. julija do 1. avgusta 2008. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel/fax: 040-299858 ali e-mail: info@yccupa.org ter na spletni strani: www.yccupa.org.

ARTEDEN/08 mednarodni likovni tečaj v organizaciji SKD Lonjer-Katinara, v njegovem okviru tudi likovna delavnica za osnovnošolce od 14. do 18. julija v jutranjih urah v ŠKC v Lonjeru pod mentorstvom umetnice Vesne Benedicte. Informacije in vpisovanje na tel. št. 3335062494.

KRUT vabi člane, ki bi se žeeli udeležiti skupinskega letovanja na Malem Lošinju v septembru, da se čimprej prijavijo. Vse dodatne informacije in pojasnila na sedežu, ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za desetdnevno skupinsko bivanje v termah Radenci, konec avgusta. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani zglasijo čim prej na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel.: 040-360072.

ORATORIJ 2008 V MARIJANIŠČU NA OPČINAH: Marijanišče pod vodstvom g. Bedenčiča skupaj z mladimi animatorji tudi letos organizira počitniške dneve za mladino. Prvi tečaj: od ponedeljka 23. do vključno petka 27. junija, te namenjen otrokom iz osnovne šole. Program obsegajo poleg dveh dni v Marijanišču, en dan kopanja na morju ter enodnevni izlet v hribe z dvourno hojo. Drugi tečaj: za dijake nižje srednje šole in to od ponedeljka 30. junija do petka zvečer 4. julija. Za to skupino je predviden kot že nekaj let dvodnevni izlet v slovenske planine. Število je omejeno, za vsako skupino največ 25 udeležencev.

N.K. KRAS pod pokroviteljstvom občine Repentabor, organizira »Nogometni kamp« na nogometnem igrišču v Repnu, od 9. do 13. junija. Vabljeni dečki in deklice letnikov 1997-2002. Za prijave in informacije klicati na tel. št. 333-2939977 (Roberta), 328-9518440 (Maurizio - v večernih urah) in 335-1963799 (Andrej).

SLORI Slovenski raziskovalni inštitut razpisuje nagrade za zaključena diplomska in podiplomska dela. Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki so v akademskih letih 2005/2006 in 2006/2007 diplomirali/magistrirali/doktorirali iz družboslovnih in humanističnih ved na univerzah v Italiji, Sloveniji in drugih državah. Rok oddaje je 16.6.2008. Razpisne pogoje in informacije na www.slori.org.

POŠTENA IN DELOVNA GOSPA iz Slovenije išče 2x tedensko delo za likanje ali kot hišna pomočnica, en dan v dopoldanski času in en dan v po-

SKD Lipa Bazovicav sodelovanju z ZSKD in
Rajonskim svetom
za Vzhodni Kras

**PESEM NA
M'ZARJU 2008**
DANES - SREDA, 28. maja ob 21.uri
Vrt Gospodarske zadruge

Dramska skupina
SKD Slavec iz Ricmanj
z veseloigr v narečju
PARTNERJI
priredba in režija Ingrid Werk

abonmajska
sezona
07/08

www.teaterssg.it

SSG
v sodelovanju z Občino Zgonik

Scipio Slataper
MOJ KRAS
REŽIJA IN PRIREDBA
MARKO SOSIĆ
IGRA
PRIMOŽ FORTE

**Četrtek
29. maja 2008
ob 21. uri**

**v kamnolomu
pri Repniču**

poldanskem času. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-200930.

PRIKOLICA dvoosna, kason 4,5m x 2,40m, kiper, stranice s površkom, zračne zavore, potrebna popravila. Tel.: 040-228932 ali 00386(0)40 302044.

PRODAJAM AVTO bmw 530t touring, sive barve, letnik 2003, v odličnem stanju. Poklicite na tel. št.: 335-284754.

PRODAJAMO HIŠO V DOLINI z dvostrščem; v hiši je možno napraviti dve stanovanji. Tel. 040-22839

GLEDALIŠKA ŠOLA STUDIO ART - Zaključna nastopa v Gorici in Trstu, danes popoldne pa še v Špetru Slovenov

Gledališče je temeljnega pomena za uravnovešeno razvito družbo ...

...in v tem pogledu je gledališka šola Studio Art nujno potrebna, je prepričana Bogomila Kravos

Gojenci gledališke šole Studio Art, ki že drugo šolsko leto deluje pod okriljem Slovenskega stalnega gledališča, so v teh dneh stopili na oder, da bi prikazali sadove svojega dela. Prejšnji teden so vse štiri skupine (goriška, beneška in dve tržaški) nastopile v tržaškem Kulturnem domu. Na velikem odru je tako zaživel pravi mladinski gledališki maraton, v katerem je najprej nastopila goriška skupina s svojim Stepping Out Richarda Harrisja (v reziji Sergeja Verča). Nato je skupina iz Benečije prikazala prizor iz Millerjevega Lova na čarownice in iz Goldonijevih Primorskih zdrav (režija Marjan Bevk), v drugem delu maratona pa sta na oder stopili tržaški skupini. Trst 1 je pod vodstvom Sergeja Verča prikazal serijo dialogov italijanskega dramatika Accilleja Campanileja, ki so jih združili pod naslovom Tragedije v dveh replikah, Trst 2 pa Ionescove Zavrtni igre v reziji Borisa Kobala. Slednje so ob predstavi Stepping Out včeraj ponovili v Gorici, danes (ob 18.30) pa si bo mogče predstavi beneške in goriške skupine ogledati tudi v Špetru Slovenov.

Za nekaj vtipov o prikazanem znanju smo zaprosili dobro poznavalko naše gledališke stvarnosti **Bogomilo Kravos**. Najprej seveda, ali je bila s prikazano igro zadovoljna.

»Naj takoj na začetku pojasnim, da sem so delovala pri projektu Studio Art kot predavatelj, ki tečajnikom posreduje zgodovinski razvoj gledališkega dogajanja med Slovenci v Trstu. Predavanj pravzaprav nismo utegnili zaključiti, za kakšno preverjanje znanja torej ni bilo priložnosti. Zato nekatere tečajnike poznam na videz, nedvomno pa se mi je pri ogledu produkcije sama od sebe sprožila kritička žilica. Čeprav kritike ne pišem več, ostaja seveda odnos do stvari in mimogrede se utrne iskrena misel, da bi bilo koristno (za tečajnike same), če bi se zelo resno poglobili in analizirali izvedbo vsakega nastopajočega. Toda zdaj to ni naš namen.

Gоворимо на splošno in vsaka pospološitev je seveda zelo tvegana, toda na splošno vzeto je bil maratonski prikaz Studia Art zelo dober, sploh se mi zdi, da je eden najbolj razveseljivih dogodkov na gledališkem področju pri nas: odrski prikaz je bil odličen odraz vloženega truda, talentirani posamezniki so na odru briljirali,

Gojenci gledališke šole Slovenskega stalnega gledališča Studio Art so na velikem odru tržaškega Kulturnega doma predstavili sadove celoletnega izobraževanja

KROMA

ostali so jim s svojo igro pripravljali primereno podstat in učinek je bil optimalen. Zato si prav vsi zaslužijo veliko pohvalo. Preskok od amaterizma k študijskemu prijemu je discipliniran pristop k snovi in izvedbi, kar je bilo tokrat vidno. Zasluga mentorjev je, da so tečajnikom vcepili odgovoren odnos do nastopanja.

Se vam torej zdi, da je v primerjavi z lanskim letom, viden napredok?

Prav v tem odgovornem pristopu je poglaviti napredok. Na lanski produkciji so se osredotočili na prikaz obvladanja lastne telesne izraznosti, kar je seveda (tudi zaradi reproduciranja enih in istih situacij) za tečajnike izjemna priložnost preverjanja sposobnosti, za gledalca pa bolj duhamorno ponavljanje.

Tokrat je vsaka skupina pripravila svoj program in ga v mejah sposobnosti izvedla. S tem so ustvarili ekipe, se naučili soodvisnosti in sodelovanja. Vsak je na odru dobil posebno veljavno in nekateri so prav z izjemno odgovornim izdelovanjem lastne vloge obogatili celotno predstavo. Če je bil seveda rezultat na odru takov nadušujoč, če so se »studijevci« tak dobro izkazali, je pri tem treba spet omeniti mentorje, ki so opravili neprecenljivo delo, ker so bili nastopajoči na odru sami, toda nekdo jih je pripravil, da lahko bolj ali manj suvereno prikazujejo, kar so se glede na izbrani tekst nameñili prikazati.

Primerjava med skupinami je najbrž težka, kljub temu pa: katera vam je bila najbolj všeč?

Delo vseake skupine bi lahko pošteno opredelila samo na podlagi analize nekaterih faktorjev, ki vedno vplivajo na odrsko izražanje in seveda na recepcijo. Naj omenim samo, da vseaka skupina izhaja iz svojega prostora in bi jo morali (v sklopu produkcije) soditi glede na obzorce pričakovanja ciljnih gledalcev, ker je namreč vsaka skupina delala posebej. Torej ni šlo zanek skupni izdelek, ampak za posamezne dosežke, ki so prav zato dragoceni, ker prikazujejo različne stvarnosti. Glede na tradicijo in na izhodišča so si Benečija, Goriška in Tržaška popolnoma različne, in to so praviloma mentorji upoštevali, zato je bil tudi rezultat dober.

Iz naše, tržaške, perspektive je seveda iz-

stopala izvedba Ionescovih Zavrtnih iger, pri tem pa je treba takoj dodati, da so mladi že drugo leto skupaj, da ima Trst drugačno izhodiščno pozicijo in da je v tej skupini cela vrsta res talentiranih posameznikov, ki očitno želijo v poklic.

Za konec pa še: ali potrebujemo Studio Art tudi v prihodnjem?

Najprej bi zapela hvalnico tistem/i, ki je vztrajal/a in organiziral/a Studio Art. Vsako gledališče rabi šolo, to je izkaz njegove vitalnosti. In ta šola je zelo resno zasnovana. Verjamem, da se bo s časom program še izpopolnil in nudil možnost vsakomur, da vstopi, se preizkusi in potem nadaljuje po svoji poti. Kakršnokoli si bo izbral, bo ta izkušnja za vsakogar neizbrisna. Od uspešnosti šole, od nadaljnjega delovanja, od investicije sredstev v ta projekt je odvisna bodočnost gledališča. To ni zgolj fraza, vsakdo, ki se na odru preverja osvoji nekaj izhodiščnega znanja, s tem tudi posebno ljubezen do odra in seveda odgovoren odnos do okolja.

Konec končev, tako, nekaj »amarcordovskega«: pred točno štiridesetimi leti je bil v tržaškem SG Studio z Jožetom Babičem. Kdor je bil v njem, še vedno zahaja v gledališče, ima to tržaško gledališče za svoje in je kritičen do njegove produkcije, ker mu ni vseeno, kako deluje in v kolikšni meri je uspešno. Gledališče je temeljnega pomena za uravnovešeno razvito družbo in v tem pogledu je Studio Art nujno potreben. (pd)

EVROPSKA UNIJA - Pod okriljem slovenskega predsedovanja povezavi

Prvo medparlamentarno srečanje o Balkanu: EU edina prihodnost

Slovenski premier Janša je v Evropskem parlamentu pozval k pozitivnemu sporočilu Makedoniji

BRUSELJ - Prvo medparlamentarno srečanje o Zahodnem Balkanu v Bruslju se je včeraj sklenilo z ugotovitvijo, da je Evropska unija edina in oprijepljiva prihodnost za Zahodni Balkan, ter s pozivom, naj takšna srečanja postanejo tradicija. Zahodni Balkan je neizbežen v resni razpravi o prihodnosti Evrope, je poudaril premier Janez Janša, predsednik Evropskega sveta.

Zahodni Balkan je osrednje težišče širitevne politike EU in kot tak neizbežno poglavje vsake resne razprave o prihodnosti Evrope, je ob robu prvega medparlamentarnega srečanja o Zahodnem Balkanu v zgodbini EU poudaril premier. Zato velja na izkušnji tega srečanja zgraditi tradicijo skupnih parlamentarnih srečanj o evropski perspektivi regije, je pozval.

EU svoje skupne prihodnosti še nikoli ni tako jasno projicirala v globalni prostor, preko meja Evrope. Današnja generacija Evropejcev ima zgodovinsko priložnost Evropo pripraviti na vlogo globalnega akterja, ki pa jo bomo zmogli polno izkoristiti le, če bomo izpolnili tudi zgodovinsko odgovornost, da naš projekt zaokrožimo tu, v Evropi, je poudaril. Slovenija je za napredok Zahodnega Balkana na poti v EU naredila, kar je lahko, a nekaj težkih izzikov je še pred nama, je premier ocenil uresničevanje napredka Zahodnega Balkana na poti v EU, ki ga je slovensko predsedstvo opredelilo kot eno petih prednostnih tem.

"Če bo tudi po 15. juniju situacija na Kosovu stabilna, kot je zdaj, bomo lahko zadovoljni," je ponazaril in dodal, da bo s sporazumom med EU in BiH sklenjen krog podpisov sporazumov o stabilizaciji in pridruževanju, ki odpira vrata na pot k članstvu v EU. To daje pozitiven odgovor na vprašanje, ali lahko regijo pripeljemo velik korak naprej, je poudaril.

Premier je včeraj v govoru v Evropskem parlamentu pozval k pozitivnemu sporočilu Makedoniji na junijskem vrhu. Medtem ko je Hrvaška že v procesu pristopnih pogajanj, si slovensko predsedstvo želi, da jih EU čim prej začne tudi z Makedonijo. Pozitivno sporočilo z junijskega vrha bi vzpostabili reformna prizadevanja, ki jih bo potrebno po predčasnih volitvah podvajati, je menil Janša. Premier je tudi opozoril, da je nadaljnja širitev EU odvisna od ratifikacije Lizbonske pogodbe. "Treba je vedeti, da nadaljnji koraki Zahodnega Balkana na poti v EU sovpadajo z enim temeljnimi političnimi procesov v EU - ratifikacijo Lizbonske pogodbe," je opozoril. Ključna preizkušnja za Lizbonsko pogodbo bo irski referendum 12. junija.

V medparlamentarni razpravi so poslanci izpostavili kandidatko Hrvaško, ki na poti v EU napreduje najhitrej. Slovenski premier je poudaril, da si želi hitrega napredka držav v pristopnih pogajanjih, a da je ta odvisen predvsem od držav, ki se pogajajo z EU, kar lahko "potrdi iz prve roke". Na to je opozoril tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ki je zatrdir, da si komisija prizadeva za čim hitrejši napredok držav Zahodnega Balkana, a opozoril na nujnost izpolnjevanja določenih pogojev, med katerimi je ključno tudi zagotavljanje dobrih sosedskih odnosov.

Dvodnevno srečanje o Zahodnem Balkanu sta skupaj vodila predsednik državnega zbora France Cukljati in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering. Tokratno medparlamentarno srečanje je bilo izjemno uspešno, saj so bila dosežena tri pomembna spoznanja, je po koncu poudaril predsednik državnega zbora. "Prvi uspeh je, da smo prvič v zgodbini sedeli skupaj za isto mizo vsi predsedniki nacionalnih parlamentov nekdanje Jugoslavije oziroma Zahodnega Balkana," je pojasnil. "Prvič smo sedeli skupaj," je poudaril tudi Pöttering. Najpomembnejše za prihodnost Zahodnega Balkana je, da se poslušamo in da se učimo drug od drugega ter tako iščemo rešitev, je pozval.

Drugo spoznanje je zelo jasno sporočilo, da je povsod v ospredju jasna in odločna proevropska usmerjenost, tretje pa, da vsi predsedniki nacionalnih parlamentov članic EU in Evropski parlament z veliko pozornostjo in razumevanjem sprejemajo težave, ki jih poudarjajo nacionalni parlamenti dr-

žav Zahodnega Balkana, je sicer Cukljati do konca povzel razpravo. Na srečanje o Zahodnem Balkanu z naslovom Doseganje evropske perspektive za Jugovzhodno Evropo so bile povabljeni delegacije vseh nacionalnih parlamentov držav članic EU ter predsedniki parlamentov vseh držav Zahodnega Balkana in Turčije. Napredek Zahodnega Balkana na poti v EU je ena petih prednostnih tem slovenskega predsedstva.

Na medparlamentarnem srečanju je bilo prvič ob takšnih priložnostih zagotovljeno ločeno tolmačenje v hrvaški jeziku, medtem ko je bila za srbski, črnogorski in bosanski jezik skupna tolmačka kabina. Razprava je bila tako tolmačena iz srbskega v hrvaški jezik in obratno, medtem ko sta bila dva jezika v Jugoslaviji združena v enega - srbohrvaščino.

"Ob koncu nas je vse prevela zavest, da smo na dobrni poti in da je Evropska unija dejansko v prihodnosti resnična opcija, izvedljiva in tudi zagotovo uresničena," je dnevno srečanje sklenil predsednik državnega zbora Cukljati.

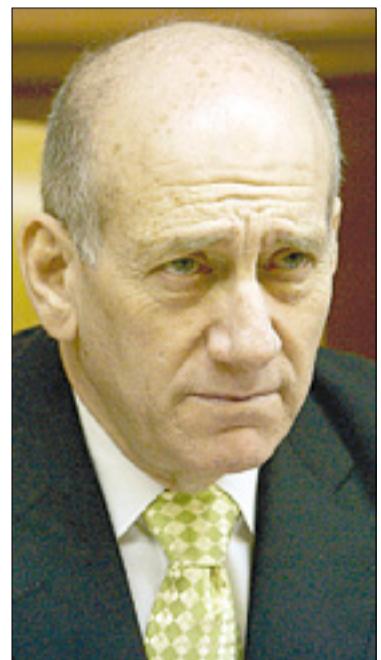
Petra Miklavc (STA)

Janez Janša v Evropskem parlamentu

IZRAEL - Premier v vse večjih težavah

Poslovnež pričal o polnih ovojnicih denarja za Olmerta

Ehud Olmert

YERUZALEM - Ključna priča v primeru korupcije, ki bi lahko spodnesel izraelskega premiera Ehuda Olmerta, je tožilcem povedala, kako je Olmert izročala polne ovojnice denarja, ob tem pa namignila, da je šel del tega denarja za Olmertovo ljubezen do razkošnih hotelov, poletov in luksuznih izdelkov.

Judovsko-ameriški poslovnež Morris Talansky je pričal, da je šla večina denarja, ki ga je izročil Olmert na sestankih v New Yorku in Jeruzalem, za njegove politične aktivnosti. Ob tem je dodal, da je Olmertova pomočnica Šula Zaken pogosto zahtevala denar tudi za druge, osebne izdatke. 75-letni Talansky je dejal, da ni nobenih zabeležk o tem, kako je bil denar porabljen. "Vem le, da je imel rad drage cigare. Vem, da je imel rad peresa, ure. Zdelo se mi je čudno," je na sodišču dejal Talansky.

Njegova razkritia bodo še dodatno omadeževala ugled že tako nepriljubljenega Olmerta, proti kateremu poteka že peta preiskava glede spornega financiranja obtožnica, pa je napovedal odstop.

Talansky je na zaslišanju dejal, da je bila večina denarja zbrana na srečanjih v New Yorku, na katerih je Olmert navorjal ameriške donatorje, ki so nato svoje prispevke pustili na sedežih. Poslovnež je zatrdiril, da je Olmert prejel okoli 100.000 dolarjev, ni pa znal povedati, koliko od tega je bilo njegovega denarja. Je pa povedal, da je nekoč račun za Olmertovo hotel plačal z lastno kreditno kartico. Vse to se je dogajalo v obdobju 1993-2003, ko je bil Olmert župan Jeruzalema. Nato je bil minister za trgovino, v začetku leta 2006 pa je postal premier.

Policija preiskuje, ali je Olmert od Talanskega nezakonito prejel pol milijona dolarjev v obliki prispevkov za predvolilno kampanjo ali podkupnin. Olmert vse obtožbe zanika in trdi, da so bili prispevki zakoniti, če bo proti njemu vložena obtožnica, pa je napovedal odstop.

EVROPSKA UNIJA - Predlog francoskega predsednika

Sarkozy za zamrznitev davka na dodano vrednost na nafto

PARIZ - Za ublažitev posledic naraščajočih cen goriva predlagal francoski predsednik Nicolas Sarkozy zamrznitev davka na dodano vrednost (DDV) na naftne derivate v državah EU. "Evropske partnerje sprašujem: Če se bo nafta še naprej dražila, ali ne bi bilo pametno zamrzniti DDV na naftne derivate?" je v pogovoru za radio RTL dejal Sarkozy.

Do predloga prihaja v času, ko v Franciji že tri tedne potekajo protesti rabičev zaradi visokih stroškov za gorivo, njihovi španški kolegi pa stavkajo za pridobitev pomoči od vlade. Francoski potrošniki plačujejo okoli 19,6-odstoten DDV na gorivo. "Sklepam, da Francija ni edina država, ki se sooča z naraščanjem cen nafta," je dejal Sarkozy, ki bo v drugi polovici leta predsedoval Evropskemu svetu. Francoski predsednik je obljudil tudi vzpostavitev skladu, s katerim bi pomagali najbolj prizadetim zaradi draženja nafta. V sklad bi se stekal presežek iz državnih prihodkov nad DDV na naftne derivate.

Evropska komisija je v odzivu menila, da bi bilo spremenjanje DDV slabo znamenje za države proizvajalke naft. "S tem bi povedali, da lahko zvišamo cene naftnih derivatov, razliko pa bodo plačali evropski davkoplacačvalci. To bi bilo zelo slabu sporočilo, ki ga ne želimo sporočiti," je v Bruslju pojasnil tiskovni predstavnik Evropske komisije.

Po drugi strani je francoska ministrica za finance Christine Lagarde menila, da bi skupina sedmih najbolj razvijenih držav na svetu (G-7) morala pozvati države izvoznice nafta, naj na naraščanje cen goriva odgovorijo z večjimi količinami načrpano nafto.

Nicolas Sarkozy

Putin predsednik sveta Rusko-beloruske unije

MINSK - Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki trenutno predseduje državnemu svetu Rusko-beloruske unije, je včeraj ruskega premierja Vladimira Putina imenoval za predsednika sveta ministrov te unije. "Beloruski predsednik Aleksander Lukašenko, ki trenutno vodi državni svet Rusko-beloruske unije je imenoval Vladimirja Putina na položaj predsednika sveta ministrov unije," je sporočil predstavnik beloruskega predsednika.

V ruski vladi so potrdili imenovanje Putina na položaj, ki ga je prej zasedal nekdanji ruski predsednik vlade Viktor Zubkov. Putin je pred tem že predsedoval državnemu svetu unije, najvišjemu organu te strukture, ki jo sedaj že skoraj leto dni vodi Lukašenko.

Iranski parlament se je sestal na ustanovni seji

TEHERAN - Iranski parlament se je včeraj sestal na ustanovni seji, iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad pa je ob tem pozval k enotnosti. "Parlament in vlada bi si moral stati ob strani, ker ova pripadata ljudem," je dejal Ahmadinedžad. "Tisti, ki so bili politični tekmeči, bi morali spet postati bratje," je dejal Ahmadinedžad.

Predsednika parlamenta še niso izvolili, pa pričakovanjih pa naj bi na ta položaj izvolili nekdanjega glavnega iranskega jedrskega pogajalca Alija Laridžanija, ki velja v luči predsedniških volitev prihodnje leto za Ahmadinedžadovega izzivalca. Oba tabora konservativcev - priravnenci Ahmadinedžada, Združena fronta branilcev načel, in alternativno krilo, Razširjena koalicija branilcev načel - sta položaj predsednika parlamenta sprva zahtevala zase. Konservativni poslanci pa so nato v nedeljo svojo podporo izrazili Laridžaniju.

Gruzija od Rusije zahteva odškodnino za letalo

TBILISI - Gruzija je včeraj od Rusije zahtevala odškodnino za izvidniško letalo, ki naj bi ga po ugotovitvah skupine opazovalcev ZN sestrelilo rusko bojno letalo. Gruzija je zahtevala izrazilna protestni noti, ki jo je danes izročila ruskemu veleposlaniku v Gruziji Vjačeslavu Kovalenku.

Kot so sporočili z gruzijskega zunanjega ministrstva, Gruzija v noti hkrati Rusijo poziva k umiku okrepitev mirovnih enot, ki jih je Rusija v rusko separatistično regijo Abhazijo napotila to pomlad, ter k prekllicu predsedniškega odloka, ki predvideva krepitev vezi z Abhazijo in Južno Osetijo. (STA)

RDEČI KRIŽ - Kellenberger Zaradi cen hrane najbolj trpijo revni na vojnih območjih

ŽENEVA - Naraščajoče cene hrane še zaostrujejo bedo milijonov revnih, ki trpijo na vojnih območjih od Čadu do Afganistana, je opozoril predsednik Mednarodnega odbora Rdečega križa (ICRC) Jakob Kellenberger in ob tem zatrdiril, da Rdeči križ ne bo omejil količine pomoči, s katero oskrbuje 52 držav.

"Zaradi nedavnega dviga cen hrane in nafta najbolj trpijo revni, ki se že tako le s težavo spropijamajo s posledicami vojne in nasilja v državah," je povedal Kellenberger in ob tem izpostavljal države kot so Čad, Somalija, Jemen, Afganistan in Haiti. Navkljub vedno višjim cenam pa po Kellenbergovi besedah ICRC ne namerava omejiti količine sredstev, zalog vode in medicinske pomoči v 52 državah, kjer pomaga civilnemu prebivalstvu. Poleg tega bo celo povečal pomoč za tiste, ki jih je kriza s hrano najbolj prizadela, kot sta državi Jemen in Somalija.

Z ICRC so sporočili, da so leta 2007 za pomoč pobrali 575 milijonov evrov, pri čemer je skoraj polovica sredstev šla v afriške države, 21 odstotkov pa na Bližnji vzhod. V pomoč je všteta oskrba z vodo, zdravstveni ukrepi in gradbeni projekti, od katerih je skupaj imelo korist več kot 14 milijonov ljudi. Poleg tega so podpirali zdravstvene ustanove, ki so združile skoraj 2,9 milijona ljudi, v kar so vključene tudi zaloge za velike bolnišnice v Afganistanu in namestitev mobilnih zdravniških ekip v Čadu in Sudanu.

ŠTEVERJAN - Zaključil se je regulacijski poseg na Grojnci

S poglobitvijo struge preprečili poplave

Prihodnji teden bodo asfaltirali občinsko cesto in namestili varnostne pregrade

Utrjeni bregovi
Grojnice pri mostu
za Aščeve

BUMBACA

Na Grojnci se je zaključil regulacijski poseg, s katerim so utrdili in očistili bregove potoka ob občinski cesti, ki vodi v Števerjan. Da bi preprečili poplavljanie kmečkih površin in hiše na desnem bregu, so poglobili strugo potoka pod mostom na cesti, ki iz Ščedneg vodi proti Aščevim. Doslej je most prepustal 6,39 metrov kubičnih metrov vode, kar pa je bilo ob večjih deževjih dočno premalo. Pretok vode nizvodno od mostu so obenem oviral številne skale, težave pa je povzročal tudi potok Visoko, ki se je izlival v Grojnicu s pobočja na njenem desnem bregu.

»Strugo pod mostom smo poglobili za približno šestdeset centimetrov in jo utrdili s cementom prevleko, zaradi katere bo voda hitreje iztekala,« je pojasnil Vincenzo Bordon iz goriškega deželnega urada za gozdove, ki je pripravil načrt za poseg, nato pa je bil direktor gradbišča. Približno petnajst metrov bregov so po njegovih besedah prekrili s kamnitimi bloki, ki bodo preprečili odnašanje zemlje iz bližnjih kmetijskih površin. Pretok vode so hrkati olajšali z očiščenjem nabrežnih rastlin in drevja ter z odstranitvijo nekaterih večjih skal. Levi breg so utrdili tudi nizvodno od mostu; kamnite bloke pri dnu potoka so utrdili s cementom, pri vrhu pa so spranje napolnili z zemljom, tako da bo brezino prekrilo rastlinje. Ob občinski cesti so postavili tudi nov betonski jašek, ki je dolg en meter, širok pa en meter in dvajset centimetrov. Pred tem je na istem mestu stal jašek s štirideset centimetrskim premerom, kar je bilo odločno premalo. Poseg je skupno stal 97.000 tisoč evrov, ki jih je financirala dežela; dela sta opravili podjetji Val But iz Zuglia in Gerussi iz Čente. Bordon je še napovedal, da bo prihodnji teden asfaltirali približno 60 metrov občinske ceste za v Števerjan, ob kateri bodo namestili varnostne pregrade.

Regulacijski poseg po besedah Bordona naj ne bi imel kvar-

nega vpliva na naravno okolje. Rastline bodo v kratkem prekrile utrjene bregove, med kamnitimi bloki, ki so jih postavili na dnu potoka, pa so nalašč pustili špranje, v katerih bodo predvsem ob poletni suši našle zatočišče ribe in druge водne živali. Bordon si je regulirani predel potoka ogledal pred dnevi; v njem so po njegovih besedah žabe že našle primerno življensko okolje, saj v vodi mrgoli paglavcev; te so lahek plen za belouške, ki prihajajo v potok po hrano iz sosednjih gozdov.

Da je treba biti pri regulacijah strug zelo pozorni na ohranjanje čim bolj naravnega videza vodotokov, opozarjajo pri navorvarstveni organizaciji Legambiente, ki je skupaj z dijaki tehničnih zavodov D'Annunzio iz Gorice in Brignoli iz Gradišča opravila serijo analiz na Pevmici in Grojnci. Na podlagi zbranih podatkov je kakovost vode ob teh potokov dobrata; to še predvsem velja za njun zgornji del, medtem ko se ob izlivih v Sočo stopnja onesnaženosti povira. Vzrok za višjo stopnjo fekalnih bakterij ob izlivih je treba iskat v nezakonitih greznicah, iz katerih onesnaženost pronica na vodotok. Na Grojnci bi se moral problem rešiti, ko bo družila Irisacqua zgradila hidravlično napravo v ulici Generale Chinotto, medtem ko še vedno ni rešitev na obzorju za fekalno onesnaževanje Potoka, ki teče sredi Pevmskega parka in se izliva v Sočo pri Pevmskem mostu. Potok, ki ga poleg številnih žuželk naseljujejo tudi postrvi, v svojem zadnjem delu prečka območje s številnimi stanovanjskimi hišami, ki očitno nimajo urejenih greznic. Zaradi onesnaženosti je v nevarnosti tudi primorski koščak, ki živi v Grojnci, Pevmici in Potoku; potočni rak, ki ga v stroki poznajo z latinskim imenom Austropotamobius pallipes, velja za ogroženo vrsto, zato pa je treba biti pri vseh posegih v vodne ekosisteme zelo pozorni. (dr)

9. JUNIJA Okoljska konferenca treh občin

Čezmejna konferenca o okoljskih vprašanjih, ki jo bodo skupaj priredile občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, bo 9. junija med 9. in 15. uro v občinski sejni dvorani v Gorici; ob treh občinah je sponzoritelj tudi Univerza v Novi Gorici, ki problemom onesnaževanja, zaščite in upravljanja okolja namenja specifičen študijski program. Na italijanski strani pa so k sodelovanju povabili tudi izvedence s Tržaške in Videmske univerze.

Predmet junijskega zasedanja bodo okoljski vozli, torej ne samo solkanska Livarna in potok Koren, večna kamna spotike v čezmejnih odnosih, temveč vsa okoljska vprašanja na goriškem čezmejnem ozemlju, vključno z onesnaževanjem gostega prometa na italijanski strani meje in z učinkom industrije na območju FJK.

Po uvodnih nagovorih treh županov bodo na vrsti poročila o okoljskih vprašanjih, kot jih zaznavajo lokalne skupnosti, o vlogi dežele FJK ter monitoringu površinskih voda in zraka. Sledil bo vsebinski sklop na temo ravnanja z odpadki in čezmejnega transporta onesnaževalcev okolja s posebnim poudarkom na Kormu in emisijah. V sklepnom delu zasedanja bodo iskali poti za skupne projekte in ukrepe, zaključili pa bodo z okroglo mizo, pri kateri bodo ob izvedenih sodelovali trije župani in jo bosta vodila Mladen Franko z novogoriške univerze in Bruno Agricola, generalni direktor na direktoratu za varstvo okolja pri italijanskem ministrstvu za okolje. Ob predstavnikih krajevnih ustanov - IRIS, Komunalna, Zavod za zdravstveno varstvo itd. - in pristojnih občinskih oddelkov bodo angažirani tudi izvedenci z dežele FJK in Kolodjske agencije Republike Slovenije.

DAMIJAN TERPIN

Goriška občinska uprava čaka tudi na pravno mnenje stranke Slovenske skupnosti o sklepu, na podlagi katerega v mestnem središču ne bodo več razobesali javnih razglasov v slovenskem jeziku. Najprej bodo ugovor preucili, šele nato se bo župan Etorre Romoli srečal z delegacijo SSK in z njenim deželnim tajnikom Damijanom Terpinom. »Ker so z italijanskega ministrstva za zunanjje zadeve prejeli zahtevo po pojasmilih, saj dobiva zadeva mednarodno razšrenost, so na goriški občini razumeli, da se ne morejo šaliti,« je včeraj poudaril Terpin in napovedal, da bo pravno mnenje izročil goriški občini danes dopoldne. Na občini so potrdili, da jih je iz Farnesine poklical ministrov sodelavec, ki je poverjen za odnose med Italijo in Slovenijo; telefonski klic z Rima je posledica pogovora, ki ga je generalni direktor za bilateralne pri slovenskem zunanjem ministrstvu Bogdan Benko imel z italijanskim veleposlanikom Danielejem Vergo.

Pri pripravi dokumenta so s Terpinom sodelovali nekateri kolegi ter tržaška odvetnika in predstavnika SSK Peter Močnik in Andrej Berdon. V njem dokazujejo nezakonitost sklepa z dodatnimi argumenti, ki bodo znani danes. »Pravno mnenje, ki ga je pripravil odvetnik Paolo Vizintin, ponavlja to, kar smo zapisali v našem svetniškem vprašanju,« je ocenil Terpin, ki naj bi se sestal z Romolijem v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski protikandidat na lanskih volitvah Andreja Bellavite. Na goriški občini so potrdili, da po prejemu pravnega mnenja SKGZ-ja pričakujejo še dokument SSK; zatem se bodo občinski funkcionarji lotili preverjanja občinskih omrzilcev v petek dopoldne. Danes in jutri bo namreč župan odsonet, v petek pa se bo udeležil klepetalnice Goriškega loka, na kateri bo sodeloval tudi županski prot

GORICA - Sklep občinskega odbora spreminja dosedanji parkirni režim

Modre cone v mestnem središču bodo odslej dražje

Lastniki naprav za brezgostovinsko plačevanje parkirnine se bodo na družbo IRIS lahko obrnili do 10. junija

Parkiranje v ožjem mestnem središču bo v kratkem za 20 centov dražje. Včeraj je občinski odbor namreč spreljal napovedani sklep, ki določa povišanje parkirnin v ožjem središču oziroma v coni A, kjer je ena ura parkiranja doslej stala 80 centov. Tarifo bodo povišali na en evro, parkirnilna v coni B, ki znaša trenutno 60 centov na uro, pa bo ostala nespremenjena.

Sklep je stopil v veljavo takoj po odobritvi, vendar je njegovo izvajanje povezano s prilaganjem parkirnih avtomatov. Podžupan Fabio Gentile je včeraj povedal, da bodo tehnički družbe IRIS uskladili avtomate v nekaj dneh. »Drugačna pravila bodo veljala za tiste, ki se poslužujejo naprav za brezgostovinsko plačevanje parkirnine Europark,« je dodal Gentile in pojasnil. »Občanov, ki so se opremili s temi napravami, je približno 2.200. Le-ti bodo imeli nekaj več časa na razpolago, zato da gredo na sedež družbe IRIS, kjer bodo naprave uskladili z novimi tarifami. S poveljnikom mestnih redarjev Marcom Muzzatijem sva se dogovorila, da bodo uporabniki naprav Europark lahko to naredili do

Parkirni avtomat na goriški ulici

BUMBACA

GORICA-DOBERDOB - V drugem tednu junija na slovenskih nižjih srednjih šolah

Dodatna preizkušnja na izpitu

»Mali maturantje« bodo morali letos izpolniti tudi test zavoda INVALSI iz znanja slovenščine in matematike

ROMJAN - Zaključna prireditev štirih sekcij slovenskega vrtca

Slovo od šolskega leta s pesmijo in poskočnimi plesi

Nastopajoči in občinstvo v Romjanu

BUMBACA

Preko sto otrok, ki obiskujejo štiri sekcije slovenskega vrtca v Romjanu, je v soboto pokazalo svoje pevske in plesne sposobnosti. Zaključna prireditev je potekala ob prisotnosti staršev, dedkov in prijateljev, ki so do zadnjega kotička napolnili telovadnico v Romjanu in navdušeno ploskali malim protagonistom radostnega dogodka. Uvodno pevsko točko so oblikovali vsi otroci skupaj, nato pa so zaplesali najstarejši. Malčki, ki obiskujejo sekcijo v Ronkah, so se predstavili s plesi in vencem narodnih pesmi, ki so se jih naučili v okviru delavnic pod vodstvom Vesne Tomsič. 31 srednjih otrok se je za zaključno prireditev spremenilo v simpatične račke, ki so zapestale in zapele ob spremljavi harmonikarja Aljoše Saksida. Ob koncu so bese sedo ponovno prevzeli najstarejši otroci, ki bodo septembra prvič prekoraci šolski prag. V tradicionalnih oblačilih, ki si jih ameriški univerzitetni študentje nadenejo ob diplomi, so se poslovili od vrtca z recitacijo in pesmijo. Izročili so jim diploma, medtem ko so mlajši otroci prejeli kokardo. (Ale)

Tretješolci nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice in njihovi vrstniki iz Doberdoba se pripravljajo na »malo maturo«. Državni izpit ob zaključku prvega ciklusa obveznega šolanja se bo na šolah Trinko in v Doberdoru začel v drugem tednu junija, ob običajnih pisnih preizkušnjah pa bodo morali letos učenci izpolniti tudi test zavoda INVALSI (»Istituto nazionale per la valutazione del sistema educativo di istruzione e di formazione« - Državni institut za ocenjevanje vzgojnega in izobraževalnega sistema).

Gre za novost, ki zadeva vse nižje srednje šole v Italiji in je predvidena po zakonu 176 z dne 25. oktobra 2007. Cilj vprašalnika je ovrednotenje stopnje znanja in dojemanja učne snovi, ki so jo učenci dosegli ob zaključku nižje srednje šole. Letošnje preverjanje bo zadevalo znanje italijanščine - oziroma slovenščine pri dijakh slovenskih šol - in matematike. »O teži, ki bo test zavoda INVALSI imel pri končni oceni učencev, bo odločala profesorska komisija,« je povedala ravnateljica šole Trinko Elizabeta Kovic, ravnateljica Večstopenske šole Doberdola Sonja Klanjšček pa k temu dodala: »Komisija bo odločitev sprejela na umestitveni seji, ki bo potekala dan pred začetkom izpitov. Vsekakor je pričakovati, da bodo profesorji pri končnem ocenjevanju v glavnem upoštevali dosežke tretješolcev v ostalih nalogah, izid testa zavoda INVALSI pa bo služil kot dodatno potrdilo.«

Izpiti za »male maturante« se bodo na šoli Trinko začeli v torek, 10. junija, na doberdobske Večstopenske šoli pa v sredo, 11. junija. Najprej bo na vrsti slovenska naloga, nato naloga iz italijanščine, razpored ostalih pisnih nalog in ustnih izpitov pa bo odvisen od datuma, ki ga bodo na italijanskem ministrstvu za šolstvo določili za preverjanje znanja jezika in matematike INVALSI. Po prvih navodilih bi morali nižješolci opraviti test v sredo, 17. maja, datum pa ni še bil potrjen.

Na goriški šoli Trinko se na »malu maturo« pripravlja 36 učencev, v Doberdoru pa tretješolcev. Medtem ko so bili lani vsi učenci prepričeni k izpitom, je ministrstvo za šolstvo letos ponovno uvelo prakso izpred dveh let. Le-ta predvideva, da ocenjevalna komisija na podlagi celotnih rezultatov tretješolcev odloča, če so le-ti prepričeni k zaključnemu izpitu. (Ale)

GORICA - Festival

S filmi širijo kulturo miru

S tretjo izvedbo festivala »Un film per la pace« združenje Windcloak, pokrajina in občina Medea širijo kulturo miru in promovirajo filme na mirovnško temo.

Prireditev festivala so prejeli 60 filmov iz Italije, Portugalske, Španije, Francije, Velike Britanije, Nemčije, Poljske, Tajske, Kanade, Izraela in ZDA. Umetniško vodstvo festivala je nato izbral 24 filmov, ki so jih uvrstili v tekmovalno spored in porazdelili med osem šol. Med temi so italijanska liceja iz Gorice in Tržiča, slovenski licejski pol Trubar-Gregorčič, trije liceji iz Vidma, Trsta in Pordenona, Gimnazija Nova Gorica in italijanska gimnazija iz Kopra. Na vsaki šoli so predvajali tri filme, dijaki pa so izbrali najlepšega. Osem polfinalistov so v nadaljnji fazi ločili v dve sekiji; v prvo so vključili kratkometraže, v drugo pa celovečerne filme. V ponedeljek so v dvorani Fundacije Goriške hranilnice predvajali štiri filme, danes in v petek, oba-krat z začetkom ob 18. uri in s prostim vstopom, pa bodo predvajali ostale. Filme ocenjuje publika, med katero so študenti Videmske in Tržaške univerze ter predstavniki združenj, ki so vključene v pokrajinsko konzulto za mir. Ponedeljekovo projekcijo so uveli podžupan iz Medeje Fabio Gallas, direktor Fundacije Goriške hranilnice Giuseppe Bragaglia in pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki je poudaril, da je tretja izvedba festivala naredila kakovostni skok; na njem so namreč filmi iz vsega sveta, njihova kvaliteta pa je zelo visoka. Posrečena je tudi formula festivala, ki predvideva predvajanja po šolah z imenom, da se promovira film kot sredstvo za spoznavanje družbe in za razmišljjanje o vprašanjih miru, človekovih pravic, etnične in rasne nestrpnosti. Marinčič je še dal, da se v Hiši filma na Travniku rojeva pokrajinska mediateka, pri nastanku katere sodelujejo univerzitetna smer Dams, družba Transmedia, Kinoteleje in združenje Amidei. V mediateki bodo zbrani tudi vsi filmi, ki so se prijavili na festival.

Iz polfinalnega izbora bodo izbrali dva kratka in dva dolgometražna filma, ki jih bo ocenila strokovna žirija. Njen predsednik je režiser Franco Giraldi, člani pa so odbornik Marinčič, predsednik združenja Crelp Silvano Buttigoni, umetniški direktor festivala Enrico Cammarata, direktor deželnega programa RAI 3 Roberto Collini, direktor deželne filmske komisije Paolo Vidali, Marcella Rosi iz goriškega Damša, Pierluigi Pintar iz združenja Amidei in producentka Antonella Perrucci. Zmagovalca festivala bodo proglašili na koncertu za mir, ki bo pri spomeniku Ara Pacis v Medeji 20. julija. (dr)

GORICA Razstava železniškega modelarstva

V Hiši Morassi v goriškem grajskem naselju bodo v petek odprtli deseto razstavo z naslovom Modeli v srednjem Evropi, ki jo prireja društvo prijateljev železniških prevozov in bo na ogled do nedelje, 8. junija. Prikazane bodo različne vrste modelarstva, prevladajo pa bo železniško modelarstvo, ki ima privržence tudi v Sloveniji in Avstriji, zato goriško razstavo promovirajo v treh jezikih. Tokratni prikaz bo posvečen vlakom Trans Euro Express, ki so od leta 1957 do 80. let dvajsetega stoletja povezovali glavna evropska mesta.

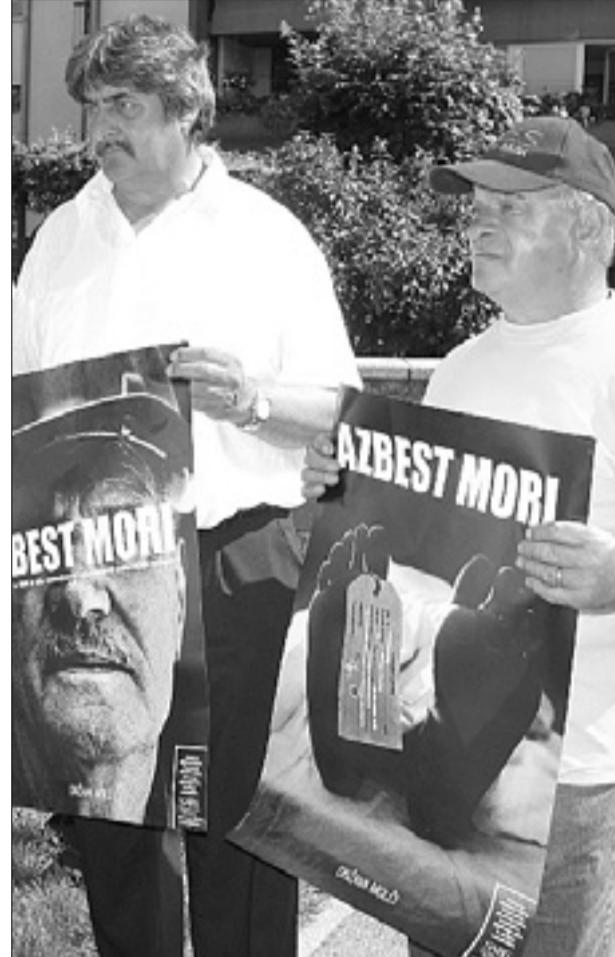
Petkovno odprtje bo ob 18. uri, razstava pa bo na ogled med torkom in petkom od 16. do 19. ure ter v soboto in nedeljo od 9.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure. Omogočili so jo goriška pokrajina in občina Gorica, Fundacija Goriške hranilnice, zadruga COOP, zavarovalnica INA Assitalia, zadruga Grande Carro, center Modeland Train in prodajalna Copis.

NOVA GORICA - Člani SABS-a v Ljubljani spremljali razpravo o azbestnem zakonu

Zahtevajo pravice za vse izpostavljeni azbestu

»Med obolelimi niso le delavci, temveč tudi prebivalci iz okolice tovarn« - Danes odločitev državnega zborna

Plakati z dovolj zgovornim sporočilom
FOTO K.M.

Člani območnega sindikata severne Primorske Zveze SABS (Sindikat azbestnih bolnikov Slovenije) so se včeraj dopoldne napotili v slovenski državni zbor v Ljubljano, da bi spremljali razpravo o novem azbestnem zakonu, s katero naj bi se krog upravičencev po zakonu razširil tudi na okoliške prebivalce, ki so bili izpostavljeni azbestnemu prahu. Novelo je ob predhodni uskladitvi z zvezo SABS v postopek sprejemanja vložila poslanska skupina Zares. Člani SABS-a so na pot krnili v Goriških Brdih, v Novi Gorici pa so se jima pridružili še predstavniki evroregijskega azbestnega združenja EARA in delovnih invalidov zveze ANMIL, ki podpirajo prizadevanja slovenskih kolegov. »Skupaj smo močnejši,« je o podpori kolegov iz Italije povedal Ernest Žnidarčič, območni sekretar Zveze SABS. Pred odhodom v Ljubljano so jih pozdravili tudi župani nekaterih severnoprimskeh občin. Državni zbor bo po včerajšnji razpravi o novem zakona odločeval med današnjim zasedanjem. Včeraj so podporo predlogu, da se krog upravičencev razširi tudi na okoliške prebivalce, napovedali opozicijski poslanci, medtem ko se v SDS, NSi in SLS zavzemajo, da se problematika uredi v okviru celovitega sistema. Predstavniki azbestnih bolnikov so v začetku aprila peticijo z več kot 4.000 podpisoma za ustrezno zdravstveno in socijalno varnost državljanov, izpostavljenih azbestu, izročili tudi predsedniku državnega zborna Francetu Cukatiju.

Vlada in matični odbor predlogu nasprotujejo, azbestni bolniki pa so po drugi strani prepričani, da prinaša dobre vsebinske rešitve. Novelo zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom so poslanci Zares v parlamentarno proceduro vložili februarja. Veljavni zakon se omejuje zgolj na osobe na tistih delovnih mestih, kjer so bile izpostavljene azbestu, v Zares pa bi krog upravičencev razširili tudi na okoliške prebivalce, ki so bili azbestnemu prahu prav tako izpostavljeni. Vlada se s predlogom ne strinja, poroča Slovenska tiskovna agencija, saj meni, da bi bilo azbestno problematiko bolj smiselnno rešiti v okviru celovitega sistema zagotavljanja državnih pomoči prebivalcem. Tudi matični odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je sprejel sklep, da novela ni primerena za nadaljnjo obravnavo, saj je večina članov odbora sledila stališču vlade. V Zvezni sindikat azbestnih bolnikov Slovenije (ZSABS) pa so prepričani, da je omenjeni zakon dober temelj, zaradi negativnega mnenja vlade o noveli pa bo po njihovem mnenju prišlo

Katja Munih

do resnega zastopa v urejanju problematike, še navaja STA.

»Že od nastanka tega sindikata nismo bili zadovoljni z nobenim zakonom, še posebno pa ne s tem, ki ga je naredila aktualna vlada. Ljudje umirajo! Za te zadeve se daje drobiž,« pravi Žnidarčič, ki meni, da je predlagana novela zakona za azbestne bolnike zelo pomembna. V podporo kolegom so v Ljubljano odpotovali tudi goriški pokrajinski predsednik zveze ANMIL Emil Jelen, med predstavniki organizacije EARA pa je bil tudi njen predsednik Roberto Fonda. Slednji poudarja, da ima dežela Furlanija-Julijske krajine sicer enega najboljših zakonov na svetu, kar se tiče azbesta, toda pravice azbestnih bolnikov so teptane, sodišča so polna primerov, ljudje pa umirajo. »Ne zahtevamo nemogočega, le minimalne pravice,« je pred odhodom v Ljubljano povedal Fonda.

V Novi Gorici so člane omenjenega sindikata pričakali tudi nekateri župani severnoprimskih občin in tako pokazali podporo njihovemu prizadevanju: Zlatko Martin Marušič iz občine Miren-Kostanjevica, Andrej Maffi iz občine Kanal in Franc Mužič iz Goriških Brd, pridružil pa se jim je še državni svetnik, Novogoričan Matej Arčon. Slednji nima veliko upanja glede sprejetja novele zakona, čeprav bi si želi, da bi bila sprejeta. »Če novela zakona pade, sem pripravljen pomagati tako, da v državnem svetu pripravijo nov zakon in ga vložijo v parlamentarno proceduro,« je včeraj povedal Arčon.

»Včasih smo imeli v naši občini ta "privilegij", da smo imeli industrijo z azbestom, obresti, ki jih danes zaradi tega plačujemo pa so hude bolezni, ki ne prizanašajo ne mladim ne starejšim,« pravi Andrej Maffi, župan kanalske občine. Tovarna Salont Anhovo, ki je leta in leta delala izdelke iz azbesta, stoji namreč v tamkajšnji občini. Med obolelimi pa niso le delavci, ki so v tovarno hodili služiti kruh iz bližnje in širše okolice, pač pa tudi krajanji, tako da je azbestozna zaznamovala celotno dolino. »Država, domovina, mora poskrbeti tudi za te ljudi,« meni Maffi. Njegov mirenski kolega Zlatko Martin Marušič je bil pred odhodom sindikalistov optimističen glede sprejetje omenjene novele zakona, tudi briški župan Franc Mužič je izrazil vso svojo podporo noveli. »Nujno je, da oblast začuti, da je treba ljudem, ki so oboleli zaradi tedanjega širšega družbenega interesa, pomagati,« je prepričan Mužič.

Katja Munih

ŠEMPETER - Na podlagi vladne uredbe Občina uvaja varčevalne ukrepe

Svetilka na šempetski ulici
FOTO K.M.

Slovenska vlada je lani z uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja uveljavila eno najstrožjih tovrstnih uredb v evropskem in celo svetovnem merilu. Ta za javno razsvetljavo predvideva le uporabo uličnih svetilk, ki sevajo samo navzdol, letna poraba električne vseh svetilk v posameznih občinah pa ne sme presegati vrednosti 44,5 kilovatne ure električne na prebivalca. Prilagoditev oziroma zamenjava obstoječih svetilk z ustreznimi mora biti opravljena do leta 2017. Občina Šempeter-Vrtojba se je na omenjeno uredbo hitro odzvala in izdelala študijo, ki je pokazala, da v občini poraba javne razsvetljave znaša 97 kilovatnih ur na prebivalca letno, kar je več kot podvojena predpisana vrednost. Zglede naj bi kmalu sledile tudi občine Nova Gorica, Brda in Tolmin.

Na podlagi popisa javne razsvetljave, ki ga je za občino izdelala Goriška lokalna energetska agencija (Golea), se je pokazalo, da je v občini Šempeter-Vrtojba 961 uličnih svetilk. Glede na visoko številko porabe električne energije, so v občini že začeli izvajati ukrepe varčevanja z elektriko: od lanskega oktobra do polnoči dalje vsako drugo ulično svetlico izklipajo. Samo s tem ukrepom bodo prihranili 15 tisoč evrov letno, porabo električne pa bodo znižali na 77 kilovatnih ur na prebivalca letno in se tem približali slovenskemu povprečju, ki znaša 70 kilovatnih ur. »Po letu 2017 bodo kršitelji - upravljavci razsvetljave plačevali 12.000 evrov globe,« opozarja Stojan Ščuka, direktor agencije Golea. »Javna razsvetljava nas tudi veliko stane,« dodaja župan občine Šempeter-Vrtojba, Dragan Valenčič. Do leta 2006 je občina za javno razsvetljavo porabila med 45 do 62 tisoč evrov letno, lani in letos pa se je oziroma se še bo ta strošek tudi zaradi novih investicij v javno razsvetljavo povečal na 80 tisoč evrov. Tarifa, namenjena javni razsvetljavi, pa vključuje tudi porabo električne za semaforje, razsvetljavo kulturnih spomenikov, cerkva, tunelov in dekorativno razsvetljavo fasad. Poleg omenjenega nočnega izklapljanja vsake druge svetilke se je občina odločila še za druge varčevalne ukrepe. Omenjeni popis je namreč razkril, da je približno polovico vseh svetilk v občini treba zamenjati, saj so zaradi svetlobnega sevanja tudi navzgor neustrezne, polovico pa le obnoviti. Svetilke bodo tako opremili z varčnimi žarnicami in nanje namestili izbočeno steklo, ki učinkoviteje razprši svetljivo in tako osvetli večji del ulice kot navadno steklo. Z manjšim številom svetilk bodo tako dosegli večjo razsvetljitev, s poenotjenjem vseh luči pa lepši videz ulic. Natančni izračun, koliko bo občina odštela za menjavo in obnovo svetilk, sicer še ni izdelan, župan pa pričakuje, da bo znašal okrog 15 tisoč evrov. S 15 do 20 tisoč evri, kolikor jih bodo za to letno namenili iz občinskega proračuna, bi investicijo poplačali nekje do leta 2017, ob tem pa računajo še na prihranek, ki ga bodo dosegli z omenjenimi ukrepi. V bodoče bodo v občini izdelali študijo možnih prihrankov in sprejeli strategijo razvoja javne razsvetljave. (km)

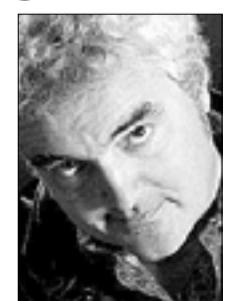
NOVA GORICA Za Goriško se bodo borili tudi z oglasi

Člani Forum za Goriško (-FZG) so se na pondeljkovi seji izrekli za podporo posvetovalnemu referendumu o pokrajinal, prav tako podpirajo nastanek samostojne pokrajine na območju sedanje Goriške statistične regije. O imenu pokrajine pa naj odločijo ljudje. Pri Forumu se sicer zavzemajo za ime Goriške pokrajine, kar je po njihovem mnenju primernejše od vladnega predloga imena Severna Primorska. Lani so člani FZG v podporo imenu Goriška za bodočo pokrajino na severu Primorske v enem tednu zbrali okrog 4.000 podpisov iz Novih Goric, Šempetra pri Gorici in zamejstva. Da je ime Goriška najprimernejše, bodo skušali ljudi prepričati tudi z oglasi v lokalnih medijih, za kar nameravajo porabit 3.000 evrov. Če pa bo izid referendumu glede imena tesen, predlagajo v Forumu srednjo pot: Goriško - primorsko pokrajino.

KRMIN - 6. junija koncert na trgu Tinkara in Bubola za prvorstni dogodek

TINKARA KOVAC

MASSIMO BUBOLA

V Krminu bosta v petek, 6. juniju, ob 21. uri nastopila predstavnika slovenske in italijanske avtorske glasbe Tinkara in Massimo Bubola. Na osrednjem mestnem trgu bo zaživel glasbeni večer vrhunski pop-rock glasbe. Tinkara Kovac iz Kopra je svoj prvenec izdal leta 1997 in si takoj prisluzila zlato odličje in dve nagradi Zlati petelin. Skupno je doslej izdal 7 albumov, njen zadnji Aqa pa čaka na mednarodni izid pri založbi EMI. Massimo Bubola ima za sabo več kot 30 letno kariero. V sedem-

SPDG še jutri zbira prijave

Vsakletno srečanje obmejnih planincev bo letos v Mavhinjah na Tržaškem, v predobi SPDT, in s pohodom na 323 metrov visoko Grmado ter obiskom Grofove jame. Potekalo bo v nedeljo, 8. junija. Goriški planinci bodo ob srečanju poskrbeli tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali še jutri med 19. in 20. uro na državnem sedežu, Verdijev korzo 51/int. v Gorici, oz. do oddaje razpoložljivih mest. Planinsko srečanje se bo začelo z dvema pohodoma. Daljši (okrog štiri ure) bo iz Mavhinj na Grmado, in sicer po vertikali SPDT in naprej v Grofov jamo, organizator pa pripravlja tudi krajski krožni pohod Mavhinje-Cerovje-Mavhinje. Družbeni del srečanja s kulturnimi sporedom bo v Praprotru v popoldanskih urah.

V Novi Gorici o Harrah'su

Novogoriška Fakulteta za uporabne družbene študije prireja srečanje na temo Harrah's po Harrah'su, ki bo danes ob 18. uri v veliki dvorani mestne občine Nova Gorica. O tem, kaj je danes mogoče reči o projektu velezbavišča, o razvojnih možnostih goriške regije in o igralništvu v Sloveniji v splošnem bodo razpravljali Mirko Brulc, novogoriški župan, Tilen Majnardi, vodja korporativnega komuniciranja v HIT-u, Matej Makarovič iz Fakultete za uporabne družbene študije in Lan Pečjak, predstojnik Nacionalnega inštituta za psihoterapijo. (km)

Okvara na povezavi

Včeraj je prišlo do okvare na računalniškem omrežju zdravstvenega podjetja, ki povezuje ambulante in Gradišču, Krmelu in drugih krajih s centralnim sedežem. Zaradi tega niso mogli izročati izvidov in opravljati rezervacije. Tehniki podjetja Insiel so se takoj lotili popravil, zato pa bi moral danes računalniška povezava spet delovali.

Sodomaco v državni knjižnici

V državni knjižnici v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo »Malechiaro«, ki jo je napisal Gianfranco Sodomaco. Ob prisotnosti avtorja bo spregovoril Silvio Cumpeta.

Alternativa cesti

V dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo danes ob 11. uri zaključno srečanje v okviru projekta »Un'alternativa alla strada« (Alternativa cesti), v okviru katerega je skupnost Arcobaleno priderila tečaj vrtnarstva.

V Zagruju o ladjedelnici

V občinski knjižnici v Zagruju bo danes ob 18. uri okrogla miza ob stoletnici tržiške ladjedelnice. Spregovorili bodo županja Elišabeta Pian, odbornik za kulturo Nevio Delbello, zgodovinarka Loredana Panaratti in pokrajinski odbornik Marino Visintin; sledilo bo odprtje fotografike razstave o ladji Oceanic.

DRUŠTVO SOŠKA FRONTA

Po sledeh goriške preteklosti pod Habsburžani

FRANZ JOSEPH
1830 - 1916

Obisk cesarjeve grobnice med potepanjem po Dunaju

FOTO VIP

Izlet na Dunaj je vedno prijeten. Obisk avstrijskega glavnega mesta, ki je nekoč bilo prestolnica velikega cesarstva v srednjem Evropi, nudi gostu marsikaj: od muzejev, umetnostnih galerij in okusno urejenih ulic do kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter lepo urejenih parkov in zelenic. Dvodnevni izlet na Dunaj je ob koncu minulega tedna priredilo društvo Soška fronta iz Novo Gorice, ki ima veliko članov tudi na italijanski strani meje. Društvo se ukvarja z raziskovanjem in proučevanjem krvavih dogodkov iz prve svetovne vojne, ki je imela prav v Posočju enega najhujših žarišč. Glavni namen izleta je bil ogled vojaškega muzeja in znamenitosti, ki so posredno ali neposredno vezani na Goriško, na njen razvoj, pa tudi na hudo razdejanje, ki so ga povzročili dve leti in pol dolgi spopadi.

Sobotno jutro je bilo namenjeno potovanju (razdaljo med Gorico in Dunajem preko Maribora premaga avtobus v približno sedmih urah), popoldne pa oglled centra z grobnično Habsburžanom, ki leži pod kapucinsko cerkvijo, postanku pred kipom prosvetljene cesarice Marije Terezije, katedrali sv. Štefana in drugih znamenitosti.

Po prenočitvi v slovenskem hotelu Korotan so si izletniki z Goriškega ogledali obvezno turistično točko v rahlem predmestju Dunaja, znameniti dvorec Schönbrunn, ki obiskovalcu ponudi vso veličastnost in razkošje ene najmogočnejših vladarskih družin v Evropi. Kot običajno se je v sami palači in v obsežnem parku za njo kar tri tūristov iz vseh petih celin. Nasprotno pa je na Dunaju veliko turistov, tako da prav ta gospodarska veja odigrava pomembno vlogo pri rasti in razcvetu mesta ob mogočni Donavi.

Po vožnji skozi slikoviti park Prater

so izletniki iz nekdanje Goriško-Gradisčanske grofije ogledali še vojni muzej, ki se nahaja na griču Belvedere, tik za istoimenskim dvorcev. Muzejske zbirke orožja so mesto našle v stavbah nekdanjega arzenala (skladišča streliva in orožja). V večnadstropni stavbi in na njenem dvorišču je na ogled mnogo eksponatov, ki segajo od dunajskih časov Martina Krpana in Brdavsa do današnjih dni. V prostorih dvoranah so prikazani orožje, uniforme, vojne taktike, prikazi bitk, propagandni materiali, itd. Zaobjeto je obdobje od vojn s Turki, pa do spopadov z Napoleonom vojsko, od razvoja orožja v devetnajstem stoletju in genialnosti maršala Radetzkega, pa do izbruha prve svetovne vojne, nacističnega Anschlussa - priključitve Avstrije Tretjemu rajhu - in razdejanja v drugi svetovni vojni. Velika razstavna soba je namenjena avstrijski mornarici. Kljub res velikemu številu eksponatov so izletniki s Primorske ostali nekoliko razočarani, saj je Soški fronti namenjeno bilo malo prostora. Pa tudi o tem, da je bila avstroogrška večnarodnostna država, ni v razstavi niti omembe. Vse je nekako naravnano na veličino nemške Avstrije in poveljevanja Habsburžanov. Znano pa je, da njihova prisotnost še zdaleč ni bila tako pravljčna, kot jo radi prikazujejo, ampak je bila pogostoma povezana s spletkarjenjem, zatiranjem, krvavimi rokami in osvajalnimi ter uničujočimi vojnami. Ne glede na to pa sta muzej in nasploh Dunaj vredna pozornega ogleda. Starejši med nami se tudi radi spominjajo, kako so naši dedje gojili občudovanje in globoko spoštovanje do Franca Jožefa. To mnenje je nekako »okupililo« tudi njihove vnukne, ki obisk Dunaja obvezno povežejo z obiskom grobnice, kjer so hranjeni posmrtni ostanki poslednjega avstrijskega cesarja. (vip)

6. junija, ob 20.30. Vse, ki so kupili vstopnice za odpadlo predstavo, obveščajo, da za ogled predstave veljajo že kupljene vstopnice.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Gommorra«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Superhero Movie«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »Il divo«.

Modra dvorana: 17.50 - 20.00 - 22.15 »L'altra donna del re«.

Rumena dvorana: 17.50 »In Bruges - La coscienza dell'assassino«; 21.00 »Il divo«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 2: 18.00 »Mongol«; 21.10 »Indiana Jones e il regno del teschio di cristallo«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Gommorra«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Superhero Movie«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Rise - La setta nelle tenebre«.

Koncerti

AŠKD KREMENJAK prireja zaključni nastop gojencev Glasbene matice, društvenih harmonikarjev, plesnih skupin Kremenjak in otroškega pevskega zborja Kremenjak v četrtek, 29. maja, ob 18. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANIČIŠKA: v torek, 3. junija, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici koncert pianista Anžeta Vrabcu; vstop prost.

GLASBENA MATICA prireja danes, 28. maja, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici nastop solistov in komornih skupin, ki bo uvedel v letošnji niz zaključnih akademij na deželnem teritoriju. Akademije se bodo nadaljevale do 10. junija tudi v Trstu in v Špetru, vključno s posebnimi koncerti in nagrajevanji.

GORIŠKI KONCERT NA MEJI bo letos v ponedeljek, 23. junija, ob 20.30 na trgu Evrope - Transalpini. Nastopili bosta popularni skupini Avtomobili in I Nomadi.

KULTURNO DRUŠTVO SKALA iz Gabrij vabi na srečanje zborov in vokalnih skupin v soboto, 31. maja, ob 20.30 na društvenem sedežu v Gabrijah. Nastopili bodo moški pevski zbor Skala, moška pevska skupina Pobje iz Črnega vrha, moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in ženski pevski zbor Autide nova iz Štarancana.

SNOVANJA 2008 V ORGANIZACIJI SCGV EMIL KOMEL: v soboto, 31. maja, ob 18. uri v dvorani kromberškega muzeja, koncert z naslovom »Renesansa« (pevska skupina Musicum predstavi novo zgoščenko); informacije na tel. 0481-532163, scgvkomel@tin.it; vstop prost.

V BARU REMUDA v Pevmi bo v petek, 30. maja, ob 21.30 koncert skupine The Maff z naslovom »Privacy tour... 2008«.

V ORGANIZACIJI GLASBENE MATICE bo na Goriškem potekal poseben dogodek v okviru zaključnih akademij. Gre za prvo srečanje šolskih komornih skupin, ki bo na programu v torek, 3. junija, ob 18.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi na revijo z naslovom Naj otroška pesem zadoni! v petek, 30. maja, ob 18. uri v domu Budal v Štandrežu. Nastopili bodo OPZ KD Sovodnje, OPZ KD Oton Župančič iz Štandreža, OPZ iz Romjana, Plesna skupina KD Kremenjak iz Jamelj, OPZ in mali godbeniki iz Doberdoba.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo v maju profesorji vseh oddelkov šole nudili brezplačne poskusne individualne lekcije za otroke; prijave na tajništvu Glasbene matice v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-531508, od ponedeljka do petka med 15. in 17. ure.

MLADINSKI DOM iz Gorice bo od 9. do 13. junija nudil tretješolcem pripravo na malo maturu; obvešča tudi, da je še do 5. junija čas za predpisi k pošolskemu pouku za šolsko leto 2008-09 s 25% popustom pri letni vpisnini; vpis in informacije na sedežu Mladinskega doma, ul. Don Bosco 60 (ponedeljek - četrtek od 15. do 17.30), tel. 0481-546549, 0481-536455, 328-3155040.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi starše in otroke v četrtek, 29. maja, na predstavitev programa poletnega središča Srečanja 2008 in lanskih video izdelkov. Srečanje se bo začelo s šmarnicami pri Sv. Ivanu ob 19.30 in se nadaljevalo po 20. uri v domu Franc Močnik v ulici San Giovanni 9 v Gorici.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sklicuje v petek, 6. junija, v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici redni občni zbor, v prvem sklicu ob 12. uri, v drugem sklicu ob 16.30.

Pred občnim zborom bosta ob 16.30 proslavljene 25-letnice Društva in razstava likovnih del članic Silve Stantič in Emilije Mask.

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, območna izpostava Nova Gorica in avdiovizualni laboratorij Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU prirejata Poletno šolo vizualnega dela od 6. do 13. julija v Novi Gorici. Namenjena je dijakom, študentom, muzealcem, mentorjem in raziskovalcem, ki bi pri svojem delu želeli uporabljati video kamero oz. vizualno gradivo, ki bi ga sami izdelovali.

Letošnje izvenšolsko usposabljanje na področju sodobnih metod snemanja avdiovizualnega gradiva, analize in montaže bo usmerjeno v produkcijo vizualne etnografije s komentarjem raziskovalca in protagonistov. Zadnji

rok prijave je v petek, 13. junija; informacije v uradu Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Nova Gorica, Bevkov trg 4, v Novi Gorici, tel. 003865-3351850, sabi-

ganiziran bo avtobusni prevoz, vodi Oskar Birša, tel. 038641-656 626). Sestanek z udeleženci bo v društvenih prostorih, Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030 v torek, 3. junija, ob 18. uri.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA prireja pohod na Kostanjevico pri Gorici v nedeljo, 8. junija. Ob 10. uri maša v cerkvi Sv. Ivana v Gorici, po maši odhod na Kostanjevico, sledila bosta pik-nik iz nahrbtnika in družabnost.

SPDG vabi v nedeljo, 8. junija, na vsakoletno srečanje obmejnih planinskih društev. Srečanje bo na Tržaškem v priredbi SPDT, na programu so pohod iz Mavhinj na Grmado, ogled Groforeve Jame in družabnost v Praprotu; na razpolago bo avtobus; vpisovanje v četrtek, 29. maja, med 19. in 20. uro na sedežu SPDG v KB centru v Gorici; informacije na tel. 0481-882079 (Vlado).

Obvestila

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. Fatebenefratelli - četrtek, 29. maja, 9.30-11.30; ul. Faiti - sobota, 31. maja, 15.00-18.00.

ZDRAVILA NA DOM lahko brezplačno prejemaš prizadete in nesamostojne osebe, ki v jutranjih urah od ponedeljka do sobote med 8.30 in 12.30 po klicejo občinsko lekarno v Štandrežu (tel. 0481-21074) ali občinsko lekarno v ul. Garzaroli pri Sv. Ani (tel. 0481-522032). Prostovoljec združenja invalidov bo istega dne v popoldanskih urah od ponedeljka do sobote med 15.30 in 19.30 izročil naročena zdravila. Pobudo je v sodelovanju z združenjem civilnih invalidov organiziralo goriško podjetje za upravljanje občinskih lekarn.

POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za dijake od 11. do 14. leta bo delovala v Dijaškem domu od 16. do 27. junija in od 7. do 18. julija; vpisovanje do zasedbe mest na tel. 0481-534395.

POLETNO SREDIŠČE IZZIVI 2008 za mlade od 12. do 14. leta prireja Mladinski dom iz Gorice od 16. do 27. junija v jutranjem času, od 30. junija do 4. julija pa Zeleni teden v Žabnici. Število mest je omejeno; vpisi in informacije na sedežu Mladinskega doma, ul. Don Bosco 60 (ponedeljek - četrtek od 15. do 17.30); informacije na tel. 0481-546549, 0481-536455, 328-3155040.

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2008 za otroke od 4. do 12. leta, ki obiskujejo slovenske vrtce in šole v organizaciji Skupnosti družin Sončnica bo v Gorici od 9. junija do 11. julija med 7.45 in 13. uro z možnostjo podaljšanega urnika s kosilom ali brez; vpis na sedežu Mladinskega doma ul. Don Bosco 60 (od ponedeljka do četrtega med 15. in 17.30); informacije na tel. 0481-546549, 0481-536455 in 328-3155040.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA vabi starše in otroke v četrtek, 29. maja, na predstavitev programa poletnega središča Srečanja 2008 in lanskih video izdelkov. Srečanje se bo začelo s šmarnicami pri Sv. Ivanu ob 19.30 in se nadaljevalo po 20. uri v domu Franc Močnik v ulici San Giovanni 9 v Gorici.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sklicuje v petek, 6. junija, v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici redni občni zbor, v prvem sklicu ob 12. uri, v drugem sklicu ob 16.30. Pred občnim zborom bosta ob 16.30 proslavljene 25-letnice Društva in razstava likovnih del članic Silve Stantič in Emilije Mask.

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, območna izpostava Nova Gorica in avdiovizualni laboratorij Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU prirejata Poletno šolo vizualnega dela od 6. do 13. julija v Novi Gorici. Namenjena je dijakom, študentom, muzealcem, mentorjem in raziskovalcem, ki bi pri svojem delu želeli uporabljati video kamero oz. vizualno gradivo, ki bi ga sami izdelovali.

Letošnje izvenšolsko usposabljanje na področju sodobnih metod snemanja avdiovizualnega gradiva, analize in montaže bo usmerjeno v produkcijo vizualne etnografije s komentarjem raziskovalca in protagonistov. Zadnji

Društvo
SKRD Jadro in SKRŠD Tržič
vabita

jutri - četrtek, 29. maja

v sklopu mednarodne
pesniške delavnice
ABSOLUTE POETRY
na srečanje na temo:

**STOLETNO VEČJEZIČNO
PESNIKOVANJE V
GORIŠKI POKRAJINI**

Ve

LJUBLJANA - Okrogle miza o staranju prebivalstva in problemih ter izvivih, ki iz tega izhajajo

Nad 70 odstotkov podjetij ne želi zadržati starejših zaposlenih

O tem je govoril eden od avtorjev raziskave o odnosu podjetij do starejših Vlado Dimovski

LJUBLJANA - Izidi raziskave z naslovom Odnos podjetij do starejših zaposlenih, pokojninskega sistema in varčevanja za starost kažejo, da si 71 odstotkov podjetij ne prizadeva zadržati starejših zaposlenih, je na včerajšnji okrogli mizi v Ljubljani poudaril eden od avtorjev raziskave, redni profesor na ljubljanski Ekonomski fakulteti Vlado Dimovski.

Velika večina podjetij (86 odstotkov) ne razmišla o uvedbi posebnih programov (rekreacija, izobraževanje) za starejše zaposlene, v nasprotju s tem pa velika večina podjetij (78 odstotkov) pozna in prakticira generacijsko mešane ekipe, večinoma zaradi prenosa znanja s starejših na mlajše zaposlene, manj zaradi razbremnitve starejših delavcev, še kažejo izsledki raziskave.

Slednjo so njeni avtorji predstavili na včerajšnji okrogli mizi z naslovom Staranje prebivalstva: Izviv in odgovornost države, podjetij in posameznikov. Organizator okrogle mize je Kapitalska družba, ki je v sodelovanju z Inštitutom za management in organizacijo Ekonomskih fakultet v Ljubljani marca letos s pomočjo spletne ankete, v kateri je sodelovalo 123 podjetij, izvedla tudi omenjeno raziskavo.

Izsledki raziskave so še pokazali, da se podjetja v Sloveniji na splošno zavedajo težav, ki jih prinaša proces staranja prebivalstva. Kljub temu ima manj kot polovica podjetij (46 odstotkov) izdelan kadrovski načrt upokojevanja svojih zaposlenih. Raziskava je tudi pokazala, da se podjetja in zaposleni zavedajo problema zmanjševanja pokojnin iz prvega pokojninskoga stebra in da se dodatno pokojninsko zavarovanje podjetjem zdi primeren produkt varčevanja za starost.

Podjetja so se večinoma strinjala da imajo kot delodajalci pomembno vlogo pri zagotavljanju dodatnih sredstev za svoje zaposlene za čas, ko se bodo ti upokojili. Pri večini podjetij (57 odstotkov) se zavedajo pomena dodatnega pokojninskoga zavarovanja in ga potencialnim zaposlenim v podjetju predstavljajo kot bonitetu. Pri tem kandidati za delovna mesta svoje potencialne delodajalce še vedno redko povprašajo po dodatnem pokojninskem zavarovanju.

Dimovski, nekdanji minister za delo, družino in socialne zadeve v vladu premiera Antona Ropa, je predstavil tudi strokovni in praktični vidik managementa starostnikov in ukrepe, s katerimi lahko podjetja vplivajo na integracijo starejših zaposlenih v poslovne sisteme z namenom dolgoročne vzdržnosti in profitabilnosti podjetij. Po njegovem mnenju bodo imela podjetja, ki so starostnikom prijazna in se odzivajo na njihove specifične potrebe, manj težav z zapolnitvijo delovnih mest.

Po podatkih organizatorjev okrogle mize staranje prebivalstva izhaja iz podaljševanja življenske dobe in

hkratnega znižanja rodnosti ter pomeni povečanje deleža prebivalstva starejših od 64 let. Ko delež ljudi, starejših od 64 let, preseže sedem odstotkov, se prebivalstvo uvršča med staro.

Dolgoročne projekcije prebivalstva do leta 2050, ki jih je za države članice EU pripravil Eurostat na podlagi enotne metodologije, kažejo na nadaljnje naraščanje deleža starejših

Nekdanji slovenski minister za delo Vlado Dimovski je predstavil o odnosu podjetij do starejših zaposlenih

v Sloveniji, občutno pa se bo povečal delež prebivalstva, starejšega od 80 let.

Po podatkih Ekonomskih izzivov iz julija 2007 je bil konec leta 2004 prebivalec Slovenije povprečno star že 40,3 leta. Projekcije, predstavljene tudi na okroglji mizi, kažejo, da bo v Sloveniji starostna ovisnost (torej razmerje med številom ljudi starih 65 let in več in številom ljudi starih od 15 do 64 let) leta 2020 že 29-odstotna, leta 2050 pa okoli 40-odstotna.

Glede na projekcije staranja prebivalstva strokovnjaki napovedujejo, da se lahko pričakuje povišanje javnofinančnih odhodkov, povezanih s staranjem, za 9,7 odstotka BDP. Evropska komisija pa v Poročilu o vzdržnosti javnih finančnih ugotovljaj, da je Slovenija med državami, ki so najbolj izpostavljene tveganju povečanja javnofinančnih izdatkov, povezanih z demografskimi spremembami, je še razvidno iz gradiva za okroglo mizo. (STA)

TURIZEM - Že četrto leto zapored v organizaciji KS Tomaj

Praznik V osrčju dežele terana tudi letos vzbudil veliko zanimanje

Svoje hrame je odprlo 18 vinarjev - Evropski vitezi vina na prazniku v družbi vinskih kraljev

Na praznik so prišli tudi evropski vitezi vina

O.KNEZ

KRIŽ - Že četrto leto zapored so v KS Tomaj odprli vrata kraških domačij v okviru praznika V osrčju dežele terana, s katerim domačini v vaseh Tomaj, Križ, Šepulje, Filipčje in Grahovo Brdo ter Utovlje promovirajo teran, ki uspeva samo na kraških tleh in na katerega so Kraševci še posebej ponosni.

Svoje hrame je predzadnjino sobjoto v maju odprlo in ponudilo gostoljubnost kar 18 vinarjev, prštarna Kras Šepulje in sirar Žerjal iz Tomaja. Osrednja prireditve vsako leto poteka v eni izmed vasi tomajske KS. Tokrat se je v Križu.

Številne obiskovalce sta pozdravila predsednik KS Tomaj in

sežanski župan mag. Vojko Terčon in Davorin Terčon, medtem ko je konzulat evropskega reda vitezov s poudarkom na slovenskem konzulatu in kulturo pitja predstavil Karel Ericon. Dejal je, da ima evropski red vitezov vina, ki deluje v 20 državah in ima štiri tisoč pripadnikov, za osnovno nalogu promovirati in častiti vino ter gojiti kulturo uživanja vina ter je med drugim dejal: »Vino ne štejemo med alkoholne pičače, ampak med hrano in je zdravilno živilo. Že drugo leto poteka akcija Vedeti pititi, kjer gre za promocijo kulturnega in zdravega pitja vina in v ka-

teri smo izdali že brošuro na to temo. Vitezi vina vino častimo, ga spoznavamo in se tudi izobražujeamo. Vino pa povezuje ljudi in narode, zato smo vitezi vina tudi vitezi miru, saj kdor piše vino in prijateljuje, se ne bojuje.« Na osrednji prireditvi je zaigrala še Kraška pihalna godba in zapeli so člani moškega pevskega zbora iz Rogaške Slatine.

Prireditve je prerasla krajevne meje in postala občinskega

značaja ter je letos obogatena z nekaterimi novostmi. Na Kras so prisile tudi štiri slovenske vinske krajlice. Poleg domače kraljice teran Jasnine Macarol so se predstavile še kraljica zelenja Mojca Ferjančič, kraljica Društva vinogradnikov radgonskih goric Janja Korošec in kraljica metliške črnine Silvija Kastelec. Kraljice so s seboj prinesle trte, značilne za njihov okoliš in jih podarile predstavnikom tomajskih KS, da jih posadijo. Priredili so tudi dve predavanji. Na temo od grozdja do terana je govoril Tomaž Skerlj, medtem ko je Majda Brdnik predstavila vinogradništvo Krasa. Obiskovalci so si lahko ogledali kulturne znamenitosti in Kosovelovo domačijo v Tomaju ter jamo Kosmatice na Filipčjem Brdu.

Olga Knez

teri smo izdali že brošuro na to temo. Vitezi vina vino častimo, ga spoznavamo in se tudi izobražujeamo. Vino pa povezuje ljudi in narode, zato smo vitezi vina tudi vitezi miru, saj kdor piše vino in prijateljuje, se ne bojuje.« Na osrednji prireditvi je zaigrala še Kraška pihalna godba in zapeli so člani moškega pevskega zbora iz Rogaške Slatine.

Prireditve je prerasla krajevne meje in postala občinskega

Na TV Koper jutri o referendumu o pokrajinh

KOPER - 22. Junija bodo v Sloveniji na referendumu odločali o ustanovitvi 13 pokrajin. Glede na številne nejasnosti pa se marsikdo sprašuje, kakšen je pravi namen referendumu, ki bo – mimogrede – stal okoli 3 milijone evrov. Opozicija referendumu ostro nasprotuje. V Izstritvi bodo gostili slovenskega ministra za lokalno samoupravo Ivana Žagarja, ki ga bodo med drugim vprašali tudi, zakaj je Primorska že vnaprej razdeljena, čeprav si številni tega ne želijo in bi hoteli tudi o tem odločati na referendumu. In še – ali se bodo rezultati referendumu lahko natančno ugotovili, ali pa si jih bo lahko vsak – tudi vrla – razlagal »po svoje«.... Kakšna bodo pravzaprav referendumská vprašanja na Primorskem? O teh in drugih vprašanjih bo govor v jutrišnji Izstritvi v živo, ki se bo po koprski TV začela ob 18. uri. Oddajo bodo ponovili ob 22.40.

Kras vabi k ustvarjanju

SEŽANA - Kosovelova knjižnica prireja v sodelovanju s sežanskim Kosovelovim domom jutri ob 19. uri v Kosovelovem domu pogovor s književalci z naslovom Kras v zavetjih srca. Gostje literarnega večera, ki ga bo povezovala Patricija Dodič, bodo Ludwig Hartinger, Miroslav Košuta, Marko Kravos, Jolka Milič, Josip Osti in Ciril Zlobec. V kulturnem programu pa bodo sodelovali Marko Čepak na kitari in pevka Martina Furlan, igralka Lara Komar in fotografinja Katarina Sadovski. Za računalniško predstavitev bo poskrbel Bojan Kavčič. Ob tej priložnosti bo Martha Sotelo Bunjevac pripravila knjižno razstavo pesniških zbirk za odrasle. (O.K.)

V Slovenijo se je vrnila ekipa strokovnjakov s korške gore San Pietro

LJUBLJANA - Strokovnjaki operativne skupine civilne zaščite iz vrst gorskih reševalcev, gasilcev, civilne zaščite in Slovenske vojske, ki so očistili kraj nesreče letala Inex-Adrie na Korziki, so se včeraj vrnili v Slovenijo. V soboto bo na gori San Pietro še spominska slovesnost z odkritjem spominskega znaka, ki se je bodo udeležili svojci žrtev letalske nesreče, minister za obrambo Karl Erjavec in nekateri pripadniki operativne skupine Civilne zaščite, dodajajo na ministrstvu. Spominsko znamenje so na mesto, kjer se je 1. decembra 1981 zaletelo Adriano letalo, pritrdirli že v ponedeljek. Na sobotni slovesnosti ga bo predvidoma odkril minister Erjavec. (STA)

PREVENTIVA - Sodeluje 109 vrtcev

Začel se je vseslovenski projekt Varno s soncem

CELJE - Ob dnevu sonca, 28. maju, se je v teh dneh začel vseslovenski projekt Varno s soncem, v katerega je vključen kar 200 enot iz 109 vrtcev iz vse Slovenije. Predstavnica Zavoda za zdravstveno varstvo Celje Simona Uršič je na novinarski konferenci v Celju povedala, da je projekt namenjen zaščiti otrok pred nevarnimi vplivi sonca. Gre za preventivni izobraževalni program, vanj pa je vključenih približno 15.000 otrok, starih od štiri do šest let.

"Projekt je nastal kot prizadevanje za izboljšanje stanja v Sloveniji zaradi zaskrbljajočih epidemioloških podatkov o narančanju števila rakovih obolenj kože in hkrati kot odgovor na dejstvo, da je pojavnost kožnega raka močno povezana tako z izpostavljanjem ultravijoličnemu sevanju kot s pogostostjo sončnih opelkin," je po udarila Uršičeva. Izrazila je zadovoljstvo nad odzivom slovenskih vrtcev in s pripravljenostjo ravnateljev in strokovnih delavcev, da se aktivno vključijo v dejavnosti za osveščanje o nevarnosti sonca in načinih zaščitne ravnanja.

Uršičeva je tudi pojasnila, da so za

zdravstveno vzgojno delo s predšolskimi otroki razvili in izdelali didaktično igraco-pokrovanko Varno s soncem. S pomočjo te igrače lahko vzgojiteljice in vzgojitelji otrokom na zanimiv način približajo temo o soncu in jih učijo samozračitnega ravnanja. Za strokovne delavce v vrtcih je pripravljen tudi priročnik. "Koliko dela in dejavnosti bodo v prijavljenih vrtčevskih oddelkih dejansko opravili, bo znano jeseni. Štiriletniki, petletniki in šestletniki iz slovenskih vrtcev bodo tako v prihodnjem mesecu oz. pred odhodom na poletne počitnice najmanj tri tedne aktivno sodelovali v didaktičnih pogovorih o zdravju in zaščiti pred škodljivimi vplivi sonca," je še dejala Uršičeva.

Dermatologinja v celjski bolnišnici Ana Benedičić pa je opozorila, da bodo učinki preprečevanja kožnega raka največji, če začnemo s samozračitnim obnašanjem že v otroštvu in nam to postane vzorec obnašanja za vse življenje. Meni tudi, da so spodbude za samozračito pred posledicami škodljivih sončnih žarkov potrebne že v predšolski dobi. (STA)

NAŠ POGOVOR - Napadalec Triestine Granoche bo poleti bolj malo počival

»Škoda, da sem se moral od navijačev posloviti z berglami«

»Zame je najpomembnejše, da dobro okrevam in da se vrnem na igrišče popolnoma zdrav«

Še nikoli v zgodovini ni bila nagrada, ki jo je v nedeljo pred tekmo proti Trevisu prejel Pablo Granoche (govori se, da naj bi polovico njegove izpisnice odkupil Palermo za 2,5 milijona evra, v prihodnji sezoni pa naj bi še naprej igral v Trstu), tako zaslužena. Organizacija, ki združuje navijače, mu je namreč podelila plaketo, ki jo na koncu vsake sezone prejme najboljši igralec. Oziroma tisti, ki je med prvenstvom imel najvišjo srednjo oceno. Letos je bil urugvajski napadalec brez prave konkurence, saj je skozi celo prvenstvo rešetal nasprotnikovo mrežo in zgolj nesrečna in huda poškodba nekaj krogov pred koncem mu je preprečila, da bi dosegel dva pomembna cilja: postati najboljši strelce B-lige in prehiteti De Falca na posebnih društvenih lestvicih igralcev, ki so v eni sezoni dosegli največ zadetkov. Na prvem mestu ostaja torej sedanji športni direktor Triestine s 25 zadetki, le gol manj pa je letos dosegel »el Diablo« Granoche.

Granoche je bil zelo zadovoljen z nagradno, ker jo podeljujejo navijači: »Res se vam moram zahvaliti za prejetjo nagrada, ki je krona nadvse uspešni sezoni. Pozdravljam vas vse, ki ste mi bili ob strani celo sezono, a zlasti po tej hujši poškodbi. Letos, lahko rečem, da ste me tako dobro sprejeli, da sem se počutil kot pravi Tržačan. Res prisrčna hvala.«

Sezona je bila posebno uspešna zate, a tudi ekipa ni razočarala.

»Res je. Zame bo sezona nepozabna, saj nihče, niti sam, ni pričakoval, da bom dosegel tako število golov. Zelo sem seveda zadovoljen, da mi je uspelo kar 24-krat premagati nasprotnikevga vratarja, čeprav se z doseženim nočem in ne smem zadovoljiti. Hotel bi nadaljevali s takoj uspešno igro tudi v prihodnjih sezoni. Ekipa je dosegla vse zastavljene cilje. Rešili smo se že nekaj mesecov pred koncem prvenstva in ravno obstanek je bil naš glavni cilj. Enostavno sem mnenja, da si ekipa ne bi zasluzila znova trpeti vse do zadnjega kroga, da bi si zagotovila obstanek.«

Škoda za poškodbo, ki ti je pokvarila konec sezone.

»Res je, ampak si upam trdit, da je po drugi strani po poškodbi še bolj prišel do izražačudovit odnos, ki sem ga imel z navijači in s celotnim mestom. Vsi so mi stali ob stani, me spodbujali, me »črtali«, kar mi je gotovo koristilo s psihološkega vidika. Škoda le, da sem se moral od navijačev posloviti z berglami.«

Kako pa kaj z rehabilitacijo?

»Že v nedeljo sem odpotoval v Bologno,

Triestinin napadalec Pablo Granoche je v letošnji sezoni dosegel 24 zadetkov (7 iz enajstmetrovk)

KROMA

kjer sem nemudoma začel z rehabilitacijo poškodovanega kolena. Vem, da imam okoli sebe zelo sposobne ljudi in zdravnike. Upam, da bom lahko čim prej znova zaigral. Ampak nočem pospešiti rehabilitacije, saj pri teh stvareh ne smeš biti prenagljen. Vsekakor pa imam veliko željo po igranju.«

Za soigralce se bodo kmalu začele počitnice, kaj pa zate?

»Dvomim, da bom letos imel kak dan na razpolago za počitek. Zame je najpomembnejše, da dobro okrevam po poškodbi, in da se vrnem na igrišče popolnoma zdrav. Čas za počitnice pa bom imel kdaj drugič.«

Iztok Furlanič

HOKEJ NA ROLERJAH

Asiago Vipers vodi 2:0

TRST - Tržaška Edera res nima sreče. Na drugi tekmi finala končnice za naslov hokejske A1-lige na rollerjih so varovanci slovenskega trenerja Dejana Rusanova, ki ga je sodnik sinčič izključil, izgubili po podaljšku, potem ko je bil izid po rednem delu 4:4. Gostje iz Asiaga so v prvem podaljšku dosegli tako imenovani zlati gol. V taboru Edere so bili po tekmi razočarani. Kako ne bi bili, saj so vodili s 3:0. Tretja tekma bo v nedeljo v Trstu.

Kako pa kaj z rehabilitacijo?

»Že v nedeljo sem odpotoval v Bologno,

KOŠARKA - Priprave na EP Slovenska reprezentanca gluhih in naglušnih košarkarjev bo jutri gostovala v goriškem Kulturnem domu

Jutri bodo domovci gostili na domačih tleh slovensko reprezentanco gluhih in naglušnih košarkarjev, ki bodo odigrali prijateljsko tekmo za priravo na evropsko prvenstvo za gluhe, ki bo letos v Bambergu v drugi polovici junija. Velika zaslužna za organizacijo te tekme gre Petru Brumnu, ki že od leta 1995 (od njene ustanovitve op. a.) vodi to reprezentanco in je v bistvu organiziral srečanje. Treba je omeniti, da slovenska izbrana vrsta nedvomno spada po kakovosti med prve štiri svetovne sile, saj o tem pričajo njeni številni uspehi. Naj povemo, da bodo slovenski igralci letos v Bambergu branili naslov evropskega prvaka, ki so ga osvojili pred štirimi leti v Ljubljani. Poleg tega so bili na svetovnem prvenstvu lani na Kitajskem četrti, na olimpijadih gluhih pa so osvojili srebrno priznanje bodisi leta 2005 v

Melbournu, leta 2001 pa v Rimu, obakrat po izgubljenem velikem finalu proti ameriški reprezentanci. Na tem tekmovanju je tudi prvič zablestel sloviti Miha Zupan, danes tudi član prve slovenske reprezentance ter Uniona Olimpije iz Ljubljane in poleg tega edini gluhi igralec, ki je zaigral v Evroligi. Nastop Zupana za jutri ni potren, saj se v teh dneh mudi na finalu lige UPC Telemach za naslov slovenskega prvaka proti Heliosu iz Domžal. Prisoten pa bo drugi nosilec igre in kapetan Saša Lukič, ki je bil na minulem svetovnem prvenstvu izbran za najkoristnejšega igralca tekmovanja. Ostali igralci pa so člani ekipe gluhih, ki nastopa v slovenski četrti ligi. Vsi so torej vabljeni na prijateljsko tekmo, ki bo jutri ob 19.30 v telovadnici Kulturnega Doma v Gorici.

Albert Vencina

KOŠARKA - Intervju s trenerjem in košarkarskim strokovnjakom Mariom Blasonejem

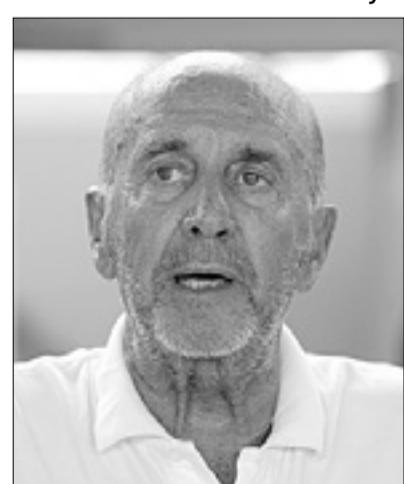
»Egiptanski igralci se nočejo učiti«

Spodbudna pohvala za ekipo Jadrana letnikov 1992/93 - Italijanski igralci v ligi NBA ne zagotavljajo kvalitete italijanske košarke - Mladinski sektor v Italiji se razvija

Primerjave med različnimi košarkarskimi gibanji mu niso všeč. Razlik med evropsko in italijansko košarko ne vidi: »Pri merjava je podobna razlikovanju med moško in žensko košarko, kjer pa razlik ni, je svoje poglede utemeljil Mario Blasone, dolgoletni trener mladinskih italijanskih reprezentanc, ki je pred kratkim predaval na izobraževalnem tečaju košarkarskih trenerjev v Nabrežini. Blasone se je preizkusil tudi v A-ligi, 12 let je vodil mladinske državne reprezentante, nato pa prevzel vodstvo članskih izbranih vrst Egipta, Združenih arabskih emiratov in Sadvskih Arabij. Leta 2006 je z ekipo iz Kaira Gezira osvojil pokalno in klubsko egiptansko prvenstvo. Vseskozi je v sodelovanju z evropsko košarkarsko zvezo predaval povsed po Evropi, ob lanskem poletju pa sodeluje z A ligalom Virtus Bologna v vlogi odgovornega za »International Scouting«.

Vašo trenersko kariero ste začeli pri minibasketu, nato ste trenirali tudi A-ligaše, potem pa ste spet izbrali mladinski sektor. Zakaj tak preskok?

V ekipah A-lige je veliko pritiska, profesionalne igralce moraš v bistvu »upravljati«. Treniranje mladih ekip pa je popolnoma

Mario Blasone KROMA

drugačno: vse kar nudiš igralcem, ti je tudi povrnjeno. Igralci so zelo navdušeni in željni učenja.

Trenirali ste tudi članske reprezentance Egipta, Združenih arabskih emiratov in Sadvskih Arabij. Kako se spominjate tiste izkušnje?

Vzdusje je enkratno, tako da bi se tja še vrnil. Edinole Egipt bi lahko konkuriral z

ostalimi svetovnimi košarkarskimi velesilimi, ostale reprezentance pa so na nižjem nivoju. Vsi egiptanski igralci so čvrsti in kreplki, težava pa je v tem, da nimajo ne kvalitetnih trenerjev ne finančnih sredstev.

Delo v teh sredinah pa je težavnje: ugotovil sem, da se igralci enostavno nočejo učiti. To je težko dojeti, ampak je pač tako. Mogče je težava v tem, da ostajajo ekipe in igralci zaprti v svojem okolju, kjer so si vsi enaki, in je torej želje po napredovanju manj. Povedano bom ponazoril še s primerom: vse ekipe izgubijo povprečno 35 žog na tekmo, torej skupno kar 70 žog. To je nekaj običajnega in se s tem zato ne obremenjujejo.

Predimo k italijanski košarkarski sceni. Italijanska reprezentanca se ni uvrstila na olimpijske igre. Ali lahko govorimo o krizi košarkarskega gibanja?

Ne. Mislim, da je bila reprezentanca kvalitetno ena najboljših vseh časov, zato je bilo razočaranje po izpadu še večje. Neuspeh pa je povezan z mladinskim sektorjem, ki se še razvija. Čeprav sem preživel zadnjih sedem let v Egiptu, sem opazil v Italiji napredok in obenem željo, da bi delo na mladinskem sektorju še izboljšali. V Sloveniji je delo zelo kvalitetno, obenem pa sem si ogledal

tudi vaše igralce letnikov 1992/93 (ekipa Jadra op. a.), ki so enkratni, čeprav ste v primerjavi z ostalimi 55 milijoni prebivalcev, v manjšini.

Kje se torej zataknilo pri reprezentantci?

Težave so pri denarju. Vsak klub krči najprej sredstva pri zabavi, torej pri mladinskem sektorju. Mislim, da bo pomanjkanje finančnih sredstev najizrazitejše sedaj in to bo vplivalo na celotno košarkarsko gibanje. Opazil sem veliko željo po razvoju, ampak na žalost ta ni dovolj.

Nasploh torej deluje italijanski mladinski sektor dobro?

Tako. Ničesar ne smemo nikomur zavidi, saj imamo dobre mlade košarkarje in tudi kakovostne trenerje.

Veliko ste potovali po svetu. Ali ste se mogoče soočili z modelom mladinskega sektorja v drugi državi, ki bi ga renesli tudi v Italijo?

Ne bi govoril o modelih. Zgledovati bi se moral po ligi NBA ali MBA (univerzitetna ameriška liga op. a.), kjer so igralci vsako leto močnejši, hitrejši in tehnično boljši. Ko sem še jaz igral, smo skoraj pozabljali na levo roko, danes pa z njo čarajo. Zdi se mi,

NOGOMET - A-liga Moratti in Mancini sta se dokončno razšla

MILAN - Po 25 minutnem pogovoru sta se Interjev predsednik Moratti in trener Mancini razšla. Inter torej išče novega trenerja. Glavni favorit je Portugalec José Mourinho. Uradna novača pa prihaja tudi iz tabora Cagliarija. Davide Bellardini ni več trener sardinskega kluba.

VITEZ - Italijanska odbojkarska reprezentanca, v kateri igra tudi Sandra Vitez, je zaključila svoje nastope na mednarodnem turnirju v Abu Dhabiju. V zadnjem tekmi za končno tretje mesto je Italija s 3:2 premagala Nemčijo (20:25, 25:16, 16:25, 25:22, 15:11). Sandra Vitez je vstopila na igrišče, a ni dosegla točk. V finalu pa so bile Kubanke boljše od Nizozemsk: zmagale so s 3:1 (23:25, 25:16, 25:20, 25:22). Za Italijo so igrale: Viganić 5, Arrighetti 7, Centoni 24, Fiorin 10, Crisan 8, Rondon 5, Merlo(L), Pincerato 2, De cordi 1, Vitez, Bosetti 12, n.v. Garzaro.

10.000 € - Vsački nogometni reprezentant bo za zmago v predtekmovanju po skupinah na letošnjem EP v Avstriji in Švici dobil po 10.000 evrov, vsak pa bo dobil še po 60.000 evrov, če se bo ekipa uvrstila v četrtnino.

MILANIČ - Slovenski prvoligaš Hit Gorica in trener Darko Milanič sta prekinila pogodbo. Na tekmi zadnjega kroga v soboto ko bodo Novogoričani, ki so si že zagotovili 3. mesto in s tem uvrstili v pokal Intertoto, gostili zadnjeuvrščenega Livarja, bo moštvo vodil pomočnik Miran Srebrnič. Ime novega trenerja naj bi bilo znano v prihodnjih dneh. Hit Gorico prva tekma 1. kroga pokala Intertoto čaka namreč že v soboto, 21. junija na Malti s Hiberniansom in priprave za novo sezono se bodo začele že 13. junija.

NBA - Izid končnice severnoameriške košarkarske lige, vzhod, finale: Detroit Pistons - Boston Celtics 94:75 (stanje v zmaghah 2:2).

NHL - Hokejisti moštva Detroit Red Wings so vse bliže osvojitvi Stanleyjevega pokala v sezoni 2007/2008. V drugi tekmi finale so še drugič ugnali ekipo Pittsburgh Penguins, tokrat s 3:0, ter poveli z 2:0 v zmaghah.

TRIESTINA - Nogometni Triestina bodo jutri, na stadionu Rocco, igrali prijateljsko tekmo proti novinarjem časopisa Corriere della sera. Predstavniki sedme sile si bodo pred tekmo ogledali vinograde in kmetijo predsednika tržaškega B-liga Stefana Fantinela.

da je pri učenju poglavitna tehnika in to prepričanje želim širiti tudi na svojih predavanjih. Na profesionalni ravni pa je nasprotno danes veliko fizičnega, manj pa tehnične.

Nekateri pravijo, da v ligi NBA čedalje manj kvalitetne košarke. Vi kaj metite?

To je neresnica. Razlike so le v taktiki. Ameriški igralci se nameči na igrišču ob naših (evropskih) taktičnih potezah »izgubijo«. Če smo torej mi boljši s taktičnega vidika, so oni fizično in tehnično pred nami. Na vprašanje, katera liga je najlepša, pa bi odgovoril, da je to univerzitetna liga MBA. Univerzitetniki imajo odlično tehniko, manjka pa jim sicer izkušnje.

Kako pa si razlagate, da bodo v naslednji sezoni najbrži igralci trije italijanski igralci v ligi NBA, italijanske reprezentance pa ne bo v Pekingu?

Bistvu imamo le enega igralca, Bargnani, ki stalno nastopa v ligi NBA, a je letos razočaran. Ostali pa niso in ne bodo protagonisti (Bellinelli in Gallinari op. a.). Italijanski pregor pravi, da lastovka še ne pripune pomlad. Mi imamo sedaj le eno, potrebujemo pa jato lastovic ...

Veronica Sossa

KOŠARKA - Pred današnjo drugo polfinalno tekmo med Jadranom Mark in Ardito

Glavno orožje obeh ekip bo čvrsta obramba

Trener Jadrana Popovič previden, trener Ardite Marini pa priznava premoč Jadrana - Danes ob 21.00 v Gorici

Jadran Mark bo danes pred novim zrelostnim izpitom za napredovanje v C1-ligo. V Gorici (ob 21.00, telovadnica ul. Nizza, Stella Mattutina) se bo v drugi polfinalni tekmi pomeril z Ardito, ki jo je v soboto pred domačim občinstvom gladko premagal.

V objektivu Jadrana ...

»Zmaga v prvi tekmi še nič ne pomeni. Premostili smo le prvo oviro,« je bil realist trener Jadrana **Boban Popovič**, »Seveda sem s soboto zmago zadovoljen, ampak je to le delček, ki vodi h končnemu uspehu. V primeru poraza bi bili spet na začetku. Tega se vsi zavedamo,« je pojasnil Popovič. Druga polfinalna tekma bo torej zgoda za se: »Mislim, da morajo nenačadne tudi Goričani dokazati, da so si resnično zaslužili nastop v končnici prvenstva. Pričakujem, da bo tekma zelo težka,« je bil previden Popovič in dodal: »Prepričan pa sem, da bo ključ do uspeha naša dobra obramba.«

V soboto je bila predstava jadranovec brezhibna: preciznost v napadu in agresivnost v obrambi sta omogočili popolno prevlado. Kakšen pa je možen scenarij današnje tekme? »Če bomo preveč prepustni v obrambi, jim lahko dovolimo, da se razigrajo v napadu. V soboto smo ne glede na končni rezultat dopustili Gaggioliu kar 31 točk. Res je, da je bil skorajda edini, ki je zadeval, ampak smo mu dovolili preveč.« Čvrsta obramba je torej imperativ Popovičevih varovancev. Trener je prepričan, da će bodo v tem elementu spet učinkoviti, jim zmaga ne more uititi.

... in Ardite

V goriškem taboru sobotnega hudega poraza niso pričakovali: »Upali smo, da bomo enakovreden tekmc, ampak Jadranu je šlo vse od rok. Mislim, da so jadranovci odigrali najboljšo tekmo v sezoni. Ko so poveli za dvajset točk, smo se mi vdali in psihoško povsem popustili,« je pojasnil trener Ardite **Igor Marini** in nadaljeval: »Pri takih visoki prednosti nem na klop poslat nekatere igralce, ki niso v optimalni formi, da bodo danes bolj spočit.« Trener Marini je poudaril, da sta sicer položaja ekip različna: »Jadranovci so stalno stopnjevali telesno, taktično in tehnično formo in so sedaj na višku. V našem taboru pa so poškodbe in odhodi ključnih igralcev (Coco in Ilić sta zapustila ekipo med prvenstvom, op. a.) onesmogocali, da bi bili sedaj optimalno pripravljeni. Med sezono smo morali veliko časa namenili upravljanju igralcev, manj pa piljenju forme.«

V prvi polfinalni tekmi v športnem centru pri Briščikih je usodo pod košem krojil Peter Franco, ki je zbral 11 skokov in dve blokadi, in mladi Zaccaria, ki je v zadnji četrtni zbral pet skokov in eno blokado

KROMA

Vljeni. Med sezono smo morali veliko časa namenili upravljanju igralcev, manj pa piljenju forme.«

Kljub temu pa se pri Arditi še niso predali. V četrtnfinalu proti Santosu (v drugi tekmi so ga premagali z 101: 76) so že dokazali, da so lahko tudi v napadu zelo učinkoviti. Glavno orožje pa bo tudi pri Goričanih obramba: »Braniti moramo bolj agresivno in preprečiti, da bi Jadran vzpostavil hiter ritem, kot ga je na prvi tekmi,« je predstavil taktiko trener Marini in zaključil: »Najnevarennejši je Oberdan, prek katerega gre vsaka žoga. Tudi ostali člani prve peterke so za razred boljši od nas. Klub temu pa si igralci in klub srčno želimo zmage pred domačo publiko.«

Razplet današnje tekme je seveda vprašljiv. Statistika je na strani Jadrana Mark, ki je Ardito že trikrat premagal: dvakrat v rednem delu, enkrat pa v polfinalu. Za Goričane pa bo to tekma za biti ali ne biti, tako da bo njihov doprinos najbrž maksimalen.

V obeh taborih bodo trenerji na razpolago vsi igralci. Pri Jadranu so opravili dva treninga (v ponedeljek in včeraj), v Gorici pa so se zbrali na treningu samo včeraj. (V.S.)

Jadranovi igralci in odborniki pozivajo vse zveste navijače, simpatizerje in prijatelje, da se jim pridružijo tudi v Gorici.

Borovci so obstanek proslavili tudi v Radencih

Če gre Borova košarkarska članska ekipa ob koncu sezone v Radence, pomeni, da je izpolnila društvene cilje. Tako so tudi letos igralci (v skoraj popolni zasedbi) in tehnično vodstvo mesec dni po koncu prvenstvenih naporov proslavljali dosežen rezultat – načrtovan miren obstanek v državni C-ligi preko magičnega devetega mesta – v znanih termah v Radencih, na meji med Štajersko in Prekmurjem, gostje zvestega pokrovitelja Radenske. Po že tradicionalnem petkovem uvodnem kosilu v pivnici blizu Ljubljane so tri dni uživali ob soncu in ponudbi slovitega zdravilišča ter seveda namakali v bazene od sezone utrujene ude. Zvezčer pa so se malce pozabavali po okolici, obujali spomine na lepe trenutke minule sezone ter tudi bolj ali manj uspešno izzvali srečo v igralnici.

BALINANJE - V Štandrežu ob 20-letnici balinarskega kluba MAK

Na turnirju je nastopilo 24 ekip

Jutranji dvoboji so zaradi dežja potekali na pokritih igriščih v Gradišču in Renčah, finalna faza pa je stekla na štandreških igriščih - Zmagala je ekipa Mak 1 - Junija osrednja proslava

Okrug 90 igralcev v zastopstvu 24 moštev je v soboto razgibalo balinarsko okolje na Goriškem. Letošnji mednarodni turnir za moške, ki ga že osemnajst let prireja BD Mak iz Štandreža, je sodil v sklopu prireditve v okviru 20-letnice društva. Prav zaradi pomembnega jubileja so se pri štandreškem društvu potrudili in so na podlagi odličnih prijateljskih odnosov z balinarskimi sredinami iz širšega goriškega in tržaškega območja ter dobrih organizacijskih izkušenj pripravili celodnevno tekmovanje z udeležbo tolklinega števila nastopajočih. Že iz jutranjega vrveža pri vpisovanju ekip v vezi štandreške telovadnice, je bilo občutiti pravi utrip in vzdušje, ki sodi na tak srečanja. Vse ekipe so v znak prijateljstva domačemu Maku izrazili čestitke ter prinesli priložnostna darila in priznanja. Veliko je bilo tudi šopkov cvetja, ki so ga kasneje odborniki Maka položili na grobove že preminulih članov društva na štandreškem pokopališču ter na spomenik padlih v NOB sredi vase. To je tudi eden tistih trenutkov, ki prireditelja overča z zadoščenjem, ki se kaže ob ugotovitvi, da mu je uspelo po-

vezati balinarje od Idrije, Brd in Vipavske doline pa do tržaškega Krasa in širše goriške okolice. Dobrodošlico nastopajočim sta poleg predstavnika domačega društva Marka Zavadlava, izrekla še predsednik štandreškega Krajevnega sveta Marjan Breščak in predstavnik ZSSDI Vili Prinčič. Oba sta podprtala pomembnost takih srečanj in udeležencem zaželela, da bi se tekmovanje odvijalo v športnem in prijateljskem du-

hu. Žal je veselo razpoloženje skalilo muhasto vreme, ki je prisililo prireditelje, da so se poslužili pokritih igrišč v Gradišču ob Soči in v Renčah. V vsakem kraju je igralo po 12 ekip, ki so bile razporejene v štiri skupine. V četrtnale so se uvrstili zmagovalci osmih predskupin. Po skupnem kosilu, ki so ga prireditelji pripravili v štandreški gostilni Turri, so se četrtninalni dvoboji odvijali na štandreškem odkritem ba-

linišču. Popoldne je nameč posojalo sonce, tako da so lahko konec tekmovanja z zaključnim nagrajevanjem in družabnostjo pripravili na domačih tleh. V četrtnfinalu je Mak 1 premagal Nabrežino, Gradišca je bila boljša od Idrije, Renče so porazile Mak 2, Capriva pa je premagala Slatno. V polfinalu je Mak 1 gladko odpravil Caprivo z 11:3, Gradišca pa Renče s 13:1. V boju za 3. in 4. mesto je Capriva odpravila Ren-

KARATE

V mednarodni konkurenči dve prvi mesti

Pred kratkim je v tržaški športni palaci steklo zanimivo mednarodno tekmovanje v karateju, ki ga je že tretjo leto zapored organiziralo tržaško društvo Karate Do Trieste. Šlo je za 3. Memorial v spomin na mladega karateista Davideja Masuottola, na katerem se je zbral 510 tekmovalcev iz sedmih italijanskih dežel (vključno z našo), Slovenije, Hrvatske in Srbije. Tekmovanje se je udeležilo tudi trinajst karateistov zgoščkega kluba Shinkai Club. V sklopu memoriala so izvedli že tretjo denarno nabiralno akcijo za nakup specifičnega aparata za tržaško pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo. Letos so z denarnimi prispevki javnih in privatnih ustanov, udeležencev (članarina) in javno nabirko zbrali kar 18.000 evrov. Nakupili bodo aparat za zdravljenje otrok z astmatiskimi težavami.

Na memorialu so karateisti v 88 kategorijah tekmovali v kataju in kumiteju. Med tekmovalci zgoščkega kluba sta bili najboljši Mia Umkar in Iris Penco, ki sta osvojili prvo mesto med belimi pasovi. Ostali tekmovalci Shinkai Cluba se niso uvrstili na prva tri mesta. Črni par Danijel Simonettig, ki nastopa za koprski klub Samurai, pa je bil tretji.

Organizatorji so pripravili tudi društveno lestvico: Trofejo 3. Memoriala v spomin na Davideja Masuottola je prejelo prvouvrščeno društvo Karate do Trieste, drugo mesto je osvojilo goriško društvo Sankaku Isonzo, tretji pa so bili karateisti kluba iz Trenta Budo Kai Puno. Na memorialu je nastopilo 38 klubov, ki so včlanjeni v tri državne zveze (Fikam, Fikta in Fesik) in druge amaterske zveze (U.S.Acli, Libertas in Csen).

Odbojka

Trinko od 16. do 20. mesta

Včerajšnji izkupiček odbokarjev nižje srednje šole Ivana Trinko, ki se te dni mudijo v Gaeti na državnem finalu Dijaškega prvenstva za nižje srednje šole v odbokki, je bil polovicien. V jutranjih urah so izgubili proti Apuliji s 3:0 (25:20, 25:18, 25:10) in se tako uvrstili na zadnje mesto v skupini. Popoldne pa so se v prvi tekmi za uvrstitev od 16. do 20. mesta pomerili z ekipo iz Doline Aoste in gladko zmagali s 2:0 (25:13, 25:12). Danes bodo prosti, južni pa bodo nadaljevali z nastopi za končno razvrstitev.

če z 10:3, v dramatičnem finalu pa so si makovci v silovitem finiju priborili prvo mesto. Gradišca je vodila že z 9:1, nakar so makovci z odlično in preudarno igro dosegli kar 12 zaporednih točk in zmagali. Zmagovito ekipo so sestavljali: D. Pelicon, C. Terpin, G. Krapiz, M. Nanut. Ves potek tekmovanj sta spremljala sodnika Davorin Arčon in Zdravko Furlani, oba iz Renče. Na zaključni slovesnosti, ki jo je vodil Dino Roner so namesto pokalov podelili umetniško izdelane krogle iz žgane gline (izdelki prihajajo iz Toskane), vsi nastopajoči pa so prejeli lično pripravljeno spominsko kolajno.

Naj na koncu omenimo, da bo osrednja proslava ob 20-letnici društva na sporedu v telovadnici v Štandrežu v soboto 7. junija ob 10.30 uri. Vsa sodelujoča društva so obljudila svojo prisotnost.

Nastopajoče ekipe: Mak II, Primorje, Dobrovo, Idrija, Polet, Kanal, Gradišca, Nova Gorica, Kostanjevica, Kraški dom, Solkan, Nabrežina, Renče, Kras, Vrtojba; Gaja, Slatna Grgar, Šempeter, Zarja, Capriva, Ajdovščina, Mak I, Medana, Sokol. (VIP)

KRIZA NAŠEGA NOGOMETA - Marjan Babuder (Ponziana) tretjič napredoval v promocijsko ligo

»Na Proseku je nesmiselno nadaljevati v tem stilu«

Rešitev je združitev - Uspešna so bila društva, ki so zaupala svojim igralcem

Trener vratarjev Marjan Babuder je eden izmed redkih Slovencev (Alen Carli v D-ligi), ki so v letošnji sezoni - v raznih deželnih nogometnih amaterskih prvenstvih - praznovali napredovanje v višjo ligo. Za 58-letnega trenerja iz Bazovice, ki je letos treniral vratarje pri tržaški Ponziani (vadil je vratarje mladinskih in članske ekipe), je to bilo tretje napredovanje v promocijsko ligo (pohvali pa se lahko še z vsaj trikrat tolkimi).

»Preskok v višjo ligo je bil načrtovan. Predsednik Ponziane D'Avanzo je zelo ambiciozen in napoveduje, da bi rad videl tržaško ekipo v elitni ligi. S trenerjem Vailatijem sva se dobro ujela, četudi smo med sezono imeli kar nekaj težav (predvsem poškodbe), ki pa smo jih sproti reševali. Pred začetkom drugega dela prvenstva smo za vodilnim San Giovannijem zaostajali kar dvanajst točk. Z dobrimi treningi smo nadoknadiли zamujeno in se na koncu rednega dela uvrstili v playoff. V končnici nam je uspel podvig, ker smo bili dobro fizično pripravljeni. Letošnje prvenstvo 1. AL je bilo zahtevno in zelo izenačeno. Primorec in Primorje? Da se bo ekipa iz Trebuščice, sem to že napovedal jeseni. Le Primorje je bila za las slabša ekipa od ostalih.«

Omenil si Primorje. Kaj se dogaja na Proseku?

»Na Primorje sem zelo navezan, saj sem na Proseku igral in treniral vsaj dvajset let. Društvo mi je pri srcu. V zadnjih sezona pa je društvo v velikanski krizi. Nekaj očitno ne gre. Sprašujem se, če je sploh smiselno nadaljevati tako. Je kot bolnik na smrtni postelji. Pa naj mi nihče ne zameri. To je realnost. Težave so se začele, ko je društvo zapustil simbol Peter Emili, ki je zatem postal kapetan pri trebenškem Primorcu. Sledil je tudi odhod Sardoča. Ta dva igralca, bi morala biti stebra proseške ekipe. Za Primorje je edina rešitev, da se združi z Vesno in Krasom, saj je povsem nesmiselno, da na takoj majhnem koščku zemlje imamo tri naša društva.«

Letošnja sezona je minila v znamenju tržaških društev...

»Ponziana je napredovala, prav tako tudi San Sergio in San Luigi. Rekel bi, da so bila v letošnji sezoni uspešna tista društva, ki so v glavnem zaupali lastnim močem. To se pravi igralcem, ki so jih sami vzgojili. Dejan torej še ni vse. Pri Vesni in pri

Marjan Babuder
(na sliki zgoraj) je še vedno zelo navezan na proseško Primorje (na sliki desno)

KROMA

Krasu so naredili nekaj tehničnih napak, ki so jih draga plačali.«

Na primer?

»Obe ekipi nista imeli pravega liderja. Pri Vesni so se nerazumljivo odpovedali Žarku Arandželoviću, pri Krasu pa Salatinu. Profesionalni trener Sergej Alejnikov pa se ni znašel v amaterskem nogometu. To je pač povsem normalno.«

Kako pa gledaš na Pomlad?

»Pomlad mora nujno razširiti svojo dejavnost in nastopati v prvenstvu mladincev. Kmalu pa bo nujna tudi članska ekipa. Drugače tvegamo, da bo projekt propadel.«

Kako bi komentirali Nonisovo (nekdanjega trenerja Zarje Gaje) izjavlo, da je Zarja Gaja lahko za zgled, ker je v glavnem zaupala domaćim igralcem in ni trosila nesmiselne vsote denarja za najetje drugih igralcev?

»Strinjam se s tem, čeprav je tudi Nonis včasih silil, da bi pri Zarji Gaji najeli še kakega 'tujega' nogometnika.«

Kje pa bo Babuder treniral v prihodnji sezoni?

»Skoraj gotovo bom še naprej treniral vratarje pri Ponziani.«

Jan Grgič

NOGOMET - Poprvenstvo

Mladinci Vesne so se uvrstili v drugi del

Opicina - Vesna 3:5 (1:0)

VESNINI STRELCI: Rossoni, Simonis in Martinelli 3.

VESNA: Sapienza, Burni, Križmančić, Candotti, Milenković, Rossoni, Zampino (Đajić), Tuccio, Martinelli, Debernardi, Leghissa (Pettiroso); trener Toffoli.

V zadnjem krogu prvega dela poprvenstva mladincev je Vesna s težavo premagala Opicino in se tako uvrstila v četrtnjake. Toffolijevi varovanci se bodo nocobj 19. urij pomerili proti San Luigiju (v Trstu, pri Sv. Alojziju).

Tekma na Opčinah je bila izenačena. Opicina je igrala dobro in kar trikrat povedla. Vesnini nogometniki so jih vsakič dohiteli in in v zadnjih minutah zmagovali poveli. Pri Vesni sta tokrat igrala dobro Križmančić in Simonis, s tre-

mi zadetki pa se je izkazal tudi Martinelli.

Turnir Polliti in Tržiču

Udinese (državni naraščajniki) - Vesna 4:0 (0:0)

VESNA: L. Rossoni, Burni, Fantina, Candotti, Milenković (Đajić), S. Rossoni, Zampino, Tuccio (Sovič), Leghissa, Debernardi (Turello), Fichera (Martinelli); trener Toffoli.

Mladinci Vesne so v Tržiču zdržali le en polčas. Na začetku drugega dela so državni naraščajniki Udineseja v dveh minutah kar dvakrat premagali vratarja Rossonija in tako zapečatili usodo »plavih«. Do konca tekme sta padla še dva zadetka. Udinesejevi naraščajniki so bili vseskozi boljši nasprotnik.

ŠOLSKI ŠPORT - V Vižovljah je nastopilo šest osnovnih šol iz devinsko-nabrežinske občine

Tekmovalnost, zabava in dobra volja

Od slovenskih šol so se za medalje potegovali Josip Jurčič iz Devina, Igo Gruden iz Šempolaja in Virgil Šček iz Nabrežine - Jurčič odnesel domov kar 24 medalj

Konec tedna so se v športnem centru v Vižovljah zbrali učenke in učenci slovenskih in italijanskih osnovnih šol iz devinsko-nabrežinske občine in se pomerili v raznih športnih disciplinah. Med glavnimi pobudniki 16. Mladinskih iger je prav gotovo učitelj Mario Adamič, ki so mu ob strani stali še ostali učitelji, starši, Občina Devin Nabrežina in Zadružna kraška banka. 230 otrok treh slovenskih osnovnih šol (Josip Jurčič iz Devina, Igo Gruden iz Šempolaja ter Virgil Šček iz Nabrežine) in treh italijanskih (Alighieri, Carducci in Pascoli) se je pomerilo v teku v vrečah (1. razredi), v poligonu (2.

razredi), teku na 50 metrov (3. razredi), teku čez drn in strn ali v metu vortexa (predvaja za met kopja, 4. in 5. razredi). V drugem sklopu tekmovanja so se osnovne šole pomerile še v štafetah in preizkušnji orientacijskega teka (v sodelovanju z deželno zvezzo).

Največ medalj je skupno zbrala devinska šola Josip Jurčič, kar 24 od 48. Za medalje in majčke je poskrbel openški bančni zavod Zadružna kraška banka.

VRSTNI RED:

5. razredi - tek čez drn in strn,

moški: 1. David Colja (Jurčič), 2. Ivo Ušaj (Jurčič), 3. Marco Disnan (Pascoli); **ženske:** 1. Alekcia Terčon (Jurčič), 2. Francesca Martini (Jurčič), 3. Alessia Zulian (Pascoli).

4. razredi - tek čez drn in strn, ženske: 1. Elisa Maria Di Lazzaro (Alighieri), 2. Silvia Napolitano (Alighieri), 3. Martina Bebarz (Jurčič); **moški:** 1. Piero Toffolutti (Carducci), 2. Oliver John Maggi (Carducci), 3. Marco Miceli (Pascoli).

3. razredi - tek 50 m, moški: 1. Jan Ferfolgia (Jurčič), 2. Gabrijel Terčon (Jurčič), 3. Simone Favento (Pascoli); **ženske:** 1. Mariika Farinelli (Jurčič), 2. Veronika Oberdank (Jurčič), 3. Margherita Dobler Fillini (Carducci).

2. razredi - poligon, ženske: 1. Mira Tavčar (Jurčič), 2. Khetrin Metlicovez (Jurčič), 3. Francesca Devescovi (Alighieri); **moški:** 1. Marko Antonič (Jurčič), 2. Daniel Moretti (Alighieri), 3. Matteo Maggiore (Alighieri).

MEDALJE: Jurčič 24 (9 zlatih, 10 srebrnih, 5 bronastih), Alighieri 9 (3, 2, 4), Pascoli 9 (1, 3, 5), Gruden 1 (0, 1, 0), Carducci 4 (2, 1, 1), Šček 1 (1, 0, 0).

BAZOVICA - SKD Lipa

Pesem na M'zarju

Drevi bo gostovala dramska skupina SKD Slavec iz Ricmanj, ki bo predstavila komedijo Partnerji

Utrinek s pevskega večera Fantje pojejo na vasi
KROMA

Sklop pobud Pesem na M'zarju, ki jih prireja slovensko kulturno društvo Lipa iz Bazovice, je v polnem teku. Za nami sta že dva uspešna večera. V Bazovskem domu je uspešno predstavljen svoje simpatične videoposnetke Sergio Čok, isti večer pa je potekala otvoritev zanimive razstave arhitekta Štefana Grgiča, domaćina in fotografa, ki nosi naslov Krog in krog. Na razstavi so na ogled fotografije iz Trsta, Benetk in Bazovice, posnete s posebno tehniko. Ogled razstave v Bazovskem domu je možen vse do 7. junija, ko se bodo

zaključile prireditve Pesmi na M'zarju. V soboto, 24. maja pa smo prisluhnili koncertu Fantje pojejo na vasi, ki je bil v športnem centru Zarja v Bazovici. Četrtemu srečanju moških vokalnih skupin je sledilo številno občinstvo in z občut enim ploskanjem nagradilo pevce Moške vokalne skupine Lipa iz Bazovice, moškega pevskega zbora Skala iz Gabri, Hruških fantov ter pevskega društva Slavček iz Loške doline.

Danes pa bo gostovala dramska skupina SKD Slavec iz Ricmanj. Na

vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici se bodo predstavili s komedijo Partnerji v priredbi in režiji Ingrid Werk. Šesterica amaterskih igralcev se bo podala v zapletene igre in probleme življenjskih partnerjev ter skušala najti najprimernejše rešitve. Ricmanjci, ki so že tretje leto gostje Pesmi na M'zarju, so igro privič uprizorili na Ricmanjskem tednu. Uprizoritev bo na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici, s pričetkom ob 21. uri. V primeru slabega vremena bo predstava v župnijski kinodvorani.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela

Kenneth H. Brown: »The Brig« / v priredbi gledališča The Living Theatre in v režiji Judith Malina. V petek, 6. in v soboto, 7. junija, ob 21.30.

PromoTrieste in La Contrada

»Le vie del caffè«

V petek, 30. maja, v kavarni San Marco bo ob 19.30 predstava »Viaggio a Trieste: Richard Francis Burton in ob 21.00 «Cenere d'anima», nastopajo M. Zchigna, M. G. Plos, P. Saitta in učenci gledališke akademije Città di Trieste. Vstop prost.

V soboto, 31. maja, ob 21.00 v kavarni Tommaseo predstava »Le Mille e una Notte«, igrajo E. Burul, D. Pls in A. Osana. Vstop prost.

V nedeljo, 1. junija, ob 21.00 na Verdijskem trgu pred kavarnama Tergeste in Violin akrobatična predstava »Kamasutra«, igrajo E. Waldner, E. Danieli in D. Gattorno. Vstop prost.

V nedeljo, 1. junija, ob 21.00 na Verdijskem trgu pred kavarnama Tergeste in Violin akrobatična predstava »Kamasutra«, igrajo E. Waldner, E. Danieli in D. Gattorno. Vstop prost.

V ponedeljek, 2. junija, v kavarni San Marco, ob 18.00 »Un caffè con Riccardo III« z učenci gledališke akademije Città di Trieste in ob 21.00 »Il loto di ritmo e la danza del fuoco«, nastopa Nuria Sala Grau.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V torek, 3. junija, ob 20.00 / igra »Gospodična Julija«.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Danes, 28., in v soboto, 31. maja, ob 20.30 / Brata Presnjakov: »V vlogi žrtve - Teater absurdna v policijski izvedbi«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 28. maja, ob 19.30 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

Jutri, 29. maja, ob 17.00 / Andrej Hienig: »Osvajalec«

Mala drama

Jutrik, 29. maja, ob 20.00 / v produkciji SNG Drama Ljubljana in Masko Ljubljana: »Slovenec Slovenci gori postavi«.

Danes, 28. maja, ob 20.00 / Brian Friel: »Jaltska igra. Poigra«.

V petek, 30., in v soboto, 31. maja, ob 20.00 / D. Jovanović: »Življenje podeželskih plebojev po drugi svetovni vojni«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Danes, 28. maja, ob 20.00 / Vladimir Nabokov: »Lolita« (zadnjic v sezoni).

Jutri, 29. maja, ob 20.00 / J. B. P. Molliere: »Ljudomrznik«.

V petek, 30. maja, ob 20.00 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Giacomo Puccini: »La rondine« / od srede, 4., do petka, 6. junija, ob 20.30, v soboto, 7. junija, ob 17.00, v nedeljo, 8. junija, ob 16.00, v torek, 10., in v sredo, 11. junija, ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Andrew Lloyd Webber: »Cats« / danes, 28. maja, ob 20.30, jutri, 29. maja, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 30. maja, ob 20.30, v soboto, 31. maja, ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 1. junija, ob 16.00 in ob 20.30.

Diavolo Dance Theatre Los Angeles: »Dreamcatcher« / v soboto, 7., in v nedeljo, 8. junija, ob 20.30.

BOLJUNEC

Gledališče Franceta Prešerna

Jutri, 29. maja, ob 20.30 / koncert: Goran Kramer Quartet in Martina Feri.

KRMIN

V petek, 6. junija, ob 21. uri / koncert na placu: nastopata Tinkara (Slo) in Massimo Bubola (I). Vstop prost.

CODROIPO

Villa Manin

V nedeljo, 8. junija, / koncert Marka Knopflera.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

Jutri, 29. maja, ob 19.00 / letni koncert Glasbene šole Sežana.

V soboto, 31. maja, ob 19.30 / baletna predstava »Poklon pomlad« Društva ljubiteljev baleta Krasa in Brkinov Sežana

PRIREDITVE

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

V Narodnem domu (Ul. Filzi 14) bo do 30. maja na ogled razstava o operni pevki Gabrijeli Mrak z urnikom: v četrtek od 16. do 18. ure, v sredo in v petek od 16. do 18. ure.

Narodna in studijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

V Trgovinski zbornici je na ogled razstava slik o Somaliji.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzia.

V Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni XXIII, 6) je do 25. junija na ogled fotografija razstava »1958 - 2008. Ospedale Santorio, 50 anni di storia«. Ubnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 10. do 13. ure. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej

(Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

V Bambičevi galeriji (Proseška ulica 131) bo do 13. junija na ogled razstava slik Brune Daus »Onstran barve: eksperimentiranje poteka vzdolž nit«. Ubnik: od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra, z urnikom: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno nujavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbičce na gradu«.

GORICA

ČEZMEJNA RAZSTAVA slikarja Franceta Slaneta v organizaciji Kulturnega doma v Gorici in galerije Artes iz Nove Gorice bo na ogled do 30. maja v galeriji Artes v Novi Gorici (Ul. Gradnikove brigade 6) in v Galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20). Ubnik: v Galeriji Kulturnega doma od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v četvrtih urah med raznimi kulturnimi prireditvami; v galeriji Artes v Novi Gorici pa od 9. do 12.30 in od 15. do 19. ure.

Kulturni center Lojze Bratuž: / do 30. junija, bo ob prireditvah ali po domeni na ogled razstava z naslovom »Neganov Nemec, 20 let pozneje«. Palača Attems-Petzenstein / do 30. avgusta bo na ogled razstava »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Un secesionista ai confini dell'Impero«. Ubnik: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

V dvorani deželnih stanov goriškega grada je na ogled razstava dragocenih tiskovin 18. stoletja z naslovom Goriča in Furlanija med Benetkami in Dušnjem; do 31. avgusta med 9.30 in 13. ter med 15. in 19.30, razen ponedeljka.

V Fundaciji Goriške hranilnice in Ul. Carducci 2 je na ogled razstava z naslovom Lepote Benetk - Slike iz osemnajstega stoletja iz zasebnih zbirk; do 27. julija od torka do nedelje med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

V Državnemu posoški knjižnici bo 31. maja na ogled razstava »I sogni di Arturo Nathan« (izbrana dela od 1922 do 1943).

TRŽIČ

Palazzetto Veneto / do 15. junija bo na ogled razstava »Cosulich. Una storia per immagini«. Ubnik: 16. do 19. ure.

V Ladjevniku Fincantieri bo do 30. junija na ogled razstava »100 let ladij v Tržiču«.

RONKE

Razstava fotografij Primoža Breclja z naslovom »Sledi spominov« je na ogled do 29. junija v lokalnu Caffé Trieste na Trgu Oberdan 1 v Ronkah.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro; informacije na tel. 0481-966904.

CODROIPO (VIDEM)

Vili Manin bo do 2. junija na ogled razstava Ericha Hartmanna: »Il Silenzio dei Campi«. Ubnik: od torka do petka od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 11. do 19. ure, v ponedeljkih zaprto.

V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Ubnik: od torka do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca maja bo razstavljal slike Žvest Apollonio.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološ

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

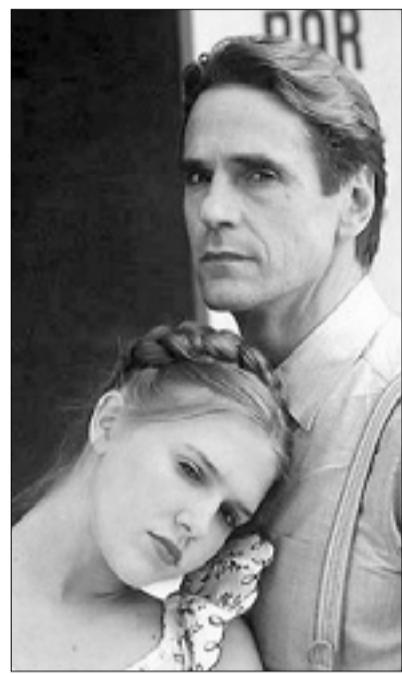
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka Pimp
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: La nuova famiglia Addams
- 6.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
- 6.45** Aktualna: Unomattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato)
- 9.35** Aktualno: Linea verde - Meteo verde
- 10.40** Aktualno: Dieci minuti di...
- 11.00** Aktualno: Occhio alla spesa
- 12.00** Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
- 13.30** Dnevnik - Gospodartsvo
- 14.10** Variete: Festa italiana Storie
- 14.45** Nan.: Incantesimo
- 15.15** Variete: Festa italiana
- 16.15** Aktualno: La vita in diretta
- 18.50** Kviz: Alta tensione (vodi Carlo Conti)
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Kviz: Affari tuoi
- 21.10** Nan.: Don Zeno - L'uomo di Nomadefia (r. G. Calderone, i. G. Scarpati)
- 23.10** 0.50 Dnevnik
- 23.15** Aktualno: Porta a porta

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
- 7.55** Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
- 8.00** Dnevnik: Mattina
- 8.50** Aktualno: Mattino cinque
- 10.00** Dnevnik
- 11.00** Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
- 13.00** Dnevnik, okusi in vremenska napoved
- 13.40** Nad.: Beautiful
- 14.10** Nad.: CentoVetrine
- 14.45** Aktualno: Uomini e donne (vodi Maria De Filippi)
- 16.15** Resničnostni šov: L'Album di Amici (vodi Maria De Filippi)
- 17.00** Film: Sinfonia d'amore (kom., Nem, '01, r. C. Schumacher, i. N. Erdmann, V. Jung)
- 18.50** Kviz: Jackpot
- 20.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.30** Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza
- 21.10** Nan.: I liceali (i. G. Tirabassi, C. V. Benvenuto)
- 23.20** Aktualno: Matrix (vodi E. Menna)
- 1.20** Nočni dnevnik

Italia 1

- 6.05** Nan.: Otto sotto un tetto
- 6.35** 13.40, 17.15 Risanke
- 9.05** Nan.: Happy Days
- 10.00** Nan.: Dharma & Greg
- 10.30** Nan.: Hope & Faith
- 11.00** Nan.: A casa con i tuoi
- 11.25** Nan.: Will & Grace
- 12.15** Aktualno: Secondo Voi
- 12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 14.30** Risanke: Simpsonovi
- 15.00** Nan.: Falco Beach
- 15.55** Nan.: H2O
- 16.25** Nan.: Zoey 101
- 16.50** Nan.: Lizzie McGuire
- 18.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.05** Variete: Candid Camera
- 19.35** Nan.: Belli dentro
- 20.05** Nan.: Love Bugs
- 20.30** Aktualno: RTV - La Tv della realtà
- 21.10** Nan.: CSI - Scena del crimine
- 23.05** Nan.: The Closer
- 0.00** Nan.: Saving Grace
- 1.00** Dnevnik - Šport

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.10, 16.40, 19.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
- 7.15** 17.00 Risanke
- 8.00** Aktualno: Buongiorno con Telegiattro 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor
- 8.10** Pregled tiska
- 9.25** Debatna oddaja: Formato famiglia
- 11.05** 15.00 Klasična glasba
- 12.40** Debatna odd.: Dialog z...

Rai Due

- 7.00** Variete: Random
- 9.45** Aktualno: In Italia
- 10.00** Aktualno: Tg punto.it
- 11.00** Variete: Piazza grande
- 13.00** Dnevnik - Obicaji in družba ter Dnevnik - Zdravje
- 14.00** Variete: Italia sul 2
- 15.50** Aktualno: Ricomincio da qui
- 17.20** 19.50 Resničnostni šov: X Factor
- 18.05** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
- 19.00** Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 20.30** Dnevnik
- 21.05** Variete: Scommettiamo che...? (vodi A. Cecchi Paone)
- 23.05** Dnevnik, sledi Punto di vista
- 23.20** Dok.: La storia siamo noi
- 0.25** Aktualno: Magazine sul 2
- 0.55** Aktualno: Parlament

Rete 4

- 6.25** Nan.: Kojak
- 7.30** Nan.: Magnum P.I.
- 8.30** Nan.: Nash Bridges
- 9.30** Nan.: Hunter
- 10.30** Nad.: Bianca
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 11.40** Nad.: Febbre d'amore
- 11.50** Nad.: Vivere

RADIO IN TV SPORED

- 12.20** Nad.: Distretto di polizia
- 13.30** Dnevnik in vremenska napoved
- 14.00** Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
- 15.20** Nan.: Detective Monk
- 16.30** Film: Casa da gioco (dram., ZDA '55, r. J. Hopper, i. A. Baxter)
- 18.40** Nad.: Tempesta d'amore
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.20** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10** Variete: Vieni avanti cretino
- 23.20** Film: Lolita (dram., ZDA/Fr., '97, r. A. Lyne, i. J. Irons)
- 13.30** ... Aktualno
- 14.00** Aktualno: La Tv delle libertà
- 16.05** Nan.: Lessie
- 19.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
- 20.05** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 20.10** Gledališče: Il Rossetti
- 20.30** Deželni dnevnik
- 20.55** Nan.: Police Rescue
- 22.35** Aktualno: Alla scoperta dell'Università di Trieste
- 23.30** Aktualno: Stoa'

- 18.40** Primorska kronika
- 19.00** Vsedanes - TV dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
- 19.30** Odmev
- 20.00** Pogovorimo se o...
- 20.40** Dok. oddaja: City Folk
- 21.10** Glasbena oddaja
- 22.00** 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.15** Srečanje z...
- 22.45** Artevisione
- 23.15** Iz arhiva po vaših želja
- 0.15** Čezmejna TV - TV TGR FJK - Deželne vesti

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 9.20** Aktualno: Due minuti un libro
- 9.30** Aktualno: Le vite degli altri
- 10.30** Nan.: Il tocco di un angelo
- 11.30** Nan.: Matlock
- 12.30** Dnevnik, športne vesti
- 13.00** Nan.: Alla conquista del West
- 14.00** Film: Tempo d'estate (kom., ZDA, '55, r. D. Lean, i. K. Hepburn, R. Brazzi)
- 16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
- 18.00** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
- 19.00** Nan.: Stargate SG-1
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** 1.15 Aktualno: Otto e mezzo
- 21.10** Dok.: Missione natura
- 23.35** Variete: Markette Greatest Hits
- 0.50** Dnevnik

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
- 7.00** 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
- 7.05** 8.05 Dobro jutro
- 9.05** 9.30, 10.20, 15.45 Risana nanizanka
- 9.45** Otroška nan.: Moj prijatelj Piki Jakob (pon.)
- 10.00** Poučno zabavna od.: Pepi vse ve o filmu (pon.)
- 9.45** 16.40, 18.40 Risanka
- 11.00** Knjiga mene briga: Thomas Bernhard (pon.)
- 11.20** Z glavo na zavabo (pon.)
- 11.45** Pogled od zgoraj: Janez Marenčič (pon.)
- 12.20** Ljubezen v glasbenih delih (pon.)
- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.25** Ars 360 (pon.)
- 13.35** Umetni raj (pon.)
- 14.05** Dok. serija: Angola, prezirata dežela (pon.)
- 15.10** Mostovi - Hidak
- 16.05** Pod klobukom
- 17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved
- 17.35** 0.45 Pogovorna oddaja: Izbrano poglavje
- 18.25** Žrebjanje lota
- 18.40** Risanka
- 18.55** Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
- 19.55** Film: Willenbrock
- 21.35** Prvi in drugi
- 22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
- 23.05** Omizje
- 0.20** 50 let televizije

Slovenija 2

- 6.30** 1.45 Zabavni Infokanal
- 8.00** 50 let televizije
- 8.25** Slovenci po svetu (pon.)
- 8.55** Seja Državnega Zbora
- 18.00** Slovenija danes
- 18.25** Kronika osrednje Slovenije
- 18.35** Primorska kronika
- 18.55** Družinske zgodbe (pon.)
- 19.55** Košarka: Finala končnice lige UPC Telemach
- 21.45** Dane Zajc: Mlada Breda - Tv prir. predstave SNG Drama Lj in lutkovnega gled. J. Pengov
- 23.05** Slov. jazz scena
- 0.20** Nad.: Blackjack

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
- 14.20** Euronews
- 14.45** Globus
- 15.15** Dok.: Čar divjine
- 16.30** 26. mednarodni pokal v plesih: Mesto Palmanova
- 17.25** Nautilus
- 18.00** Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)
- 11.05** 15.00 Klasična glasba
- 12.40** Vremenska napoved
- 13.30** ... Aktualno
- 14.00** Aktualno: La Tv delle libertà
- 16.05** Nan.: Lessie
- 19.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
- 20.05** Aktualno: Qui Tolmezzo
- 20.10** Gledališče: Il Rossetti
- 20.30** Deželni dnevnik
- 20.55** Nan.: Police Rescue
- 22.35** Aktualno: Alla scoperta dell'Università di Trieste
- 23.30** Aktualno: Stoa'

dneva; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.20 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.45 Glasbena uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od ročka; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamude; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove Spominci; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski concerto; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.03-22.00 Večerni spored; Radio Agora dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

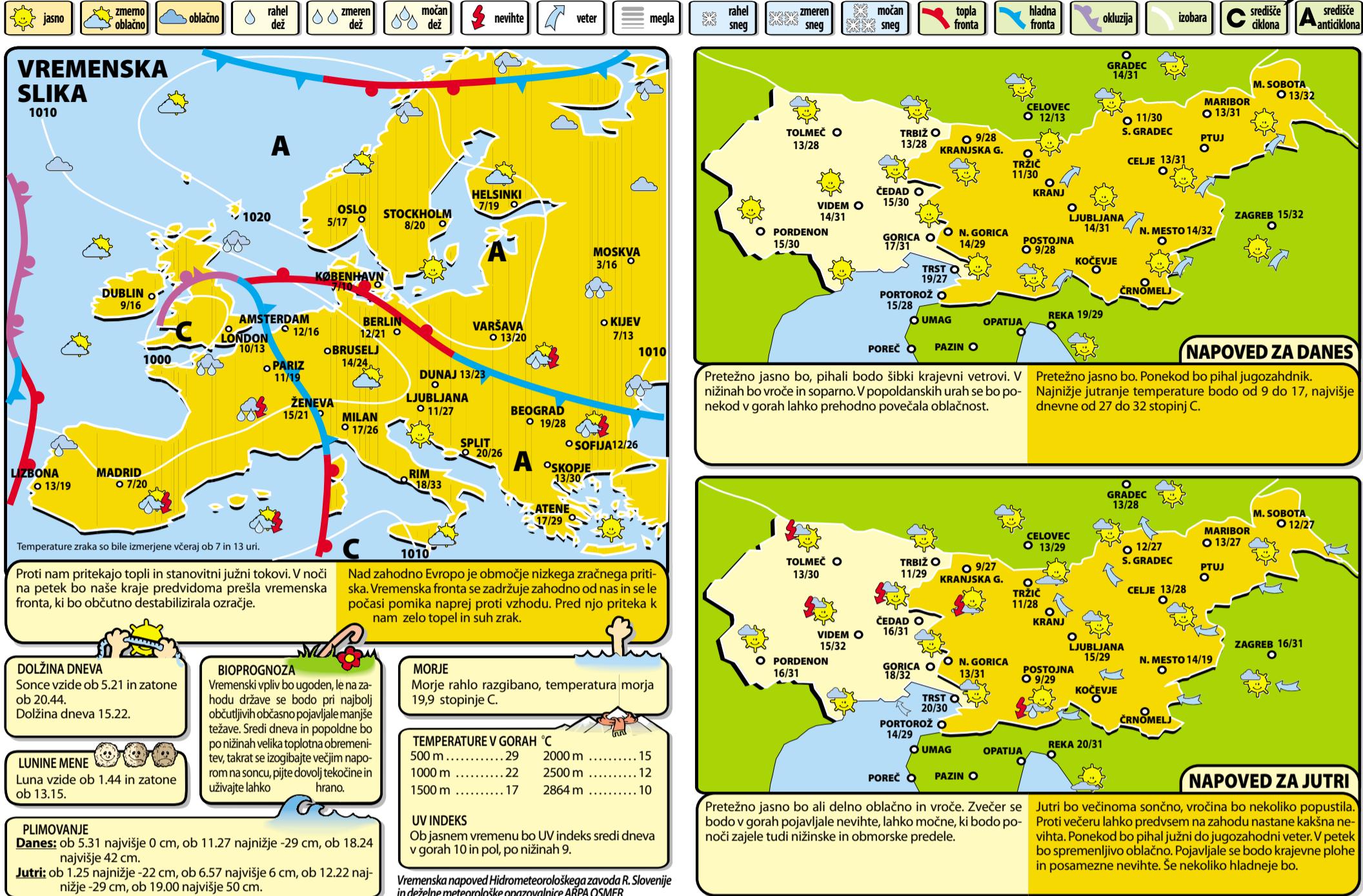
Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481

RAZISKAVA - Iz ječmena, ki je bilo na Mednarodni vesoljski postaji

Japonska pivovarna bo zvarila "vesoljsko" pivo

TOKIO - Japonska pivovarna Sapporo je sporočila, da bo proizvedla prvo "vesoljsko" pivo iz ječmena, ki je nekaj časa preživel na Mednarodni vesoljski postaji (ISS). Pivovarna je sporočila, da bo pivo naredila iz tretje generacije ječmena, ki je leta 2006 pet mesecov preživel na ISS. "To bo prvo vesoljsko pivo," je dejal direktor pivovarne Džuniči Ičikava.

Podjetje ima dovolj "vesoljskega" ječmena za približno sto steklenic piva, ki pa sprva ne bo namenjeno prodaji. Pivovarna Sapporo sodeluje v projektu z biologom Manabujem Sugimotojem z univerze v Okajami, ki je del ruskega vesoljskega projekta, s katerim poskušajo ugotoviti, ali je v vesolu možno gojiti rastline.

Ječmen lahko raste v razmeroma zahtevenem okolju, pri visokih in nizkih temperaturah, ter je bogat z vlakninami in hranljivimi snovmi, zaradi česar je idealen za vesoljsko kmetijstvo, je pojasnil Sugimoto. "V prihodnosti bi lahko dosegli točko, ko bodo ljudje v vesolu preživeli daljši čas in bodo morali pridelati zelenjavno, če bo do želeli preživeti," je dodal. (STA)

ZNANOST Zapisali genom ženske

HAAG - Nizozemskim znanstvenikom je prvič uspelo v celoti zapisati genski zapis ženske. "To je prva ženska na svetu in prva Evropejka, katere zapis DNK bo objavljen," so sporočili znanstveniki z medicinskega centra univerze Leiden. Kot je pojasnil Gert-Jan van Ommen, vodja skupine znanstvenikov, ki je opravila raziskavo, jim bo zapis ženskega DNK omogočil boljše razumevanje kromosoma X, genske niti, povezane z ženskimi značilnostmi. Pred tem je znanstvenikom uspelo zapisati genome štirih ljudi, vsi so bili moški. (STA)

RAZISKAVA - Srbija Pomanjkanje spolnosti lahko izzove nervozo

BEograd - Spolnost je v življenju srbskega moškega zelo pomembna, pomanjkanje telesnih užitkov pa lahko izzove nervozo, je pokazala raziskava družbe Bayer HealthCar v Srbiji. Raziskavo so izvedli med Srbi, starimi med 35 in 50 let, temeljila pa je na individualnih pogovorih, saj naj bi tako lahko globlje razumeli obnašanje sodelujočih.

Ob vprašanju, kako pomemben je seks, so se vsi strinjali, da gre za zelo pomemben del življenja, ki v veliki meri vpliva na kakovost vsakdana. Sodelujoči so bili namreč mnenja, da v primeru pomanjkanja seksa hitro pride do nervoze, podobno kot se zgodi, če pride do pomanjkanja denarja. V raziskavi so se posvetili tudi težavam v spolnosti. Najpogosteje težave, ki so jih sodelujoči navedli v raziskavi, so nezmožnost doseganja in vzdrževanja erekcije ter prezgodnji izliv. Vzroki za naštete težave so tako fizične kot psihične narave. (STA)

FILM - Pred 9 meseci so mu odkrili raka

Umrl ameriški režiser Sydney Pollack

Sydney Pollack

LOS ANGELES - V pondeljek popoldne je na svojem domu in Los Angelesu umrl 73-letni filmski režiser Sydney Pollack, ki je zaslovel s filmi, kot so *Tootsie*, *Moja Afrika* in *Tudi konje streljajo, mar ne?*. Njegov agent Leslee Dart je sporočil, da je imel Pollack raka, ki so mu ga odkrili pred devetimi meseci.

Sydney Irwin Pollack se je rodil 1. julija 1934 v Laffayetteu v zvezni državi Indiana in se v srednji šoli navdušil nad gledališčem. Zaradi tega se je odpovedal fakulteti in odšel v New York na igralsko šolo. Nastopil je v nekaj broadwayskih predstavah, v 50. letih prejšnjega stoletja pa se je usmeril na režijo. Njegov prvi celovečerni film "The Slender Thread" je bil narejen leta 1965, v njem pa sta nastopila Sidney Poitier in Anne Bancroft.

V njegovih 19 naslednjih filmih, ki so bili z izjemo komedije *Tootsie* romance ali drame, so nastopili sami znani igralci, med njimi Burt Lancaster, Natalie Wood, Jane Fonda, Robert Mitchum, Al Pacino, Dustin Hoffman, Meryl Streep, Tom Cruise, Harrison Ford, Nicole Kidman, Barbara Streisand in Robert Redford. S filmom *Moja Afrika* s Streepovo in Redfordom v glavnih vlogah je Pollack leta 1985 dobil oskarja. Nominaciji je dobil tudi za filma *Tootsie* iz leta 1982 in *Tudi konje streljajo, mar ne?* iz leta 1969.

Pollack je občasno tudi igral v filmih, med njimi nazadnje v filmu "Made of Honor", ki ga ravnokar prikazujejo v kinih, pred tem pa v filmu Michael Clayton, kjer je igral skupaj z Georgeom Clooneyjem. (STA)